

Z Á V E R Ě Č N É S T A N O V I S K O

(Číslo: 2069/2012 – 3. 4/hp)

vydané Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov

Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť, a. s.

2. Identifikačné číslo

IČO: 35 946 024

3. Sídlo

Tomášikova 22

821 02 Bratislava

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov

Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov

2. Účel

Predmetom navrhovanej činnosti je výstavba a prevádzka jadrového zariadenia – „*Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov*“, ktorého účelom je výhradné skladovanie:

- Pevných alebo spevnených rádioaktívnych odpadov pred ich ďalším spracovaním na zariadeniach v areáli JAVYS, a.s. (skladovanie kvapalných rádioaktívnych odpadov ani vyhoretého jadrového paliva nie je v navrhovanom zariadení povolené);
- Upravených rádioaktívnych odpadov rôznymi technológiami do spevnenej (pevnej) formy, ktoré pochádzajú z vyrad'ovania jadrových zariadení v lokalite do tej doby, kedy budú môcť byť prevezené na miesto trvalého uloženia;
- Pevných rádioaktívnych odpadov na obdobie počas ktorého poklese ich aktivita a budú uvoľnené do životného prostredia.

Vybudovaním „*Integrálneho skladu rádioaktívnych odpadov*“ dôjde ku:

- ✓ riešeniu bezpečného skladovania upravených rádioaktívnych odpadov z vyradovania jadrových zariadení JE A-1, V-1 a V-2 v lokalite Jaslovské Bohunice.
- ✓ sústreďovaniu vyššie uvedených odpadov a rádioaktívnych materiálov do jedného priestoru z dôvodov vyššej ochrany životného prostredia, ich centrálnej evidencie a kontroly (obecne vyššej kultúry skladovania rádioaktívnych odpadov) a
- ✓ zabezpečeniu plynulého postupu prác pri vyradovaní JE A-1 a JE V-1.

Zastavaná plocha integrálneho skladu je približne 7600 m², z čoho skladovacia kapacita integrálneho skladu predstavuje plochu asi 6050 m² (4 skladovacie moduly) a priestory pre prístavok spoločných prevádzok predstavuje 895 m².

Skladovacia kapacita Integrálneho skladu je charakterizovaná maximálnym množstvom skladovaných rádioaktívnych odpadov (ďalej len „RAO“), ktorých celková aktivita je odhadovaná na maximálnu hodnotu 1×10^{18} Bq.

V sklade je predpokladané skladovanie RAO v rôznych typoch obalových súborov v rôznych kombináciách.

Pre ilustráciu je možné uviesť, že v IS RAO môže byť alternatívne uskladnených:

- 2500 kusov betónových kontajnerov o rozmere 1,7 x 1,7 x 1,7 m;
- 680 tienených kontajnerov typu CASTOR, ktorý predstavuje hrubostenný prepravný kontajner (cca 450 mm), ktorého telo je z materiálu zo šedej liatiny s guľôčkovým grafitom a vyznačuje sa veľmi vysokou pevnosťou a tuhosťou;
- 900 kusov ISO kontajnerov 20' DC čo je označenie, ktoré určuje jeho typové zaradenie, tzn. že kontajner je ocelový a je určený na skladovanie alebo prepravu suchých a pevných tovarov a materiálov. Tento typ kontajnera je vybavený dvomi až štyrmi **vetrákmi/prieduchmi**, ktoré zabezpečujú mikroventiláciu interiéru kontajnera. Kontajnery sú uložené vo 2 vrstvách;
- 45 000 ks pevných obalov 200 l MEVA sudov s RAO.

3. Užívateľ

Jadrová a vyradovacia spoločnosť, a. s.

Tomášikova 22

821 02 Bratislava

4. Umiestnenie

Navrhovaná činnosť bude realizovaná v dvoch variantoch. V rámci:

- ✓ *Variantu 1* bude stavba umiestnená v Trnavskom kraji, v okrese Trnava, v obci Jaslovské Bohunice vo vnútri areálu JAVYS, a.s., Jaslovské Bohunice na katastrálnom území Bohunice, pozemok parcelné čísla: 701/82, 701/83, 701/84, 701/46;
- ✓ *Variant 2* bude stavba umiestnená v Trnavskom kraji, v okrese Piešťany, v obci Veľké Kosťany v tesnom kontakte s areálom JAVYS, a.s., Jaslovské Bohunice na katastrálnom území Veľké Kosťany, pozemok parcelné číslo: 801/6.

5. Termín začatia a ukončenia činnosti

Začiatok výstavby	05/2014
Ukončenie výstavby	11/2017
Začiatok prevádzky	2017
Predpokladané ukončenie prevádzky	2087

6. Stručný opis technického a technologického riešenia

Realizácia stavby je navrhovaná etapovito v dvoch etapách.

V prvej etape sa vybudujú dva moduly - modul 1, modul 2 a prístavok spoločných prevádzok. Tieto časti Integrálneho skladu rádioaktívnych odpadov budú kolaudované samostatne.

Následne podľa potrieb vyradovania JE A-1 a JE V-1 a tiež nakladania s RAO v lokalite Jaslovské Bohunice sa v druhej etape vybudujú ďalšie dva moduly modul 3 a modul 4.

V súlade s § 2 „Vymedzenie niektorých pojmov“ sa za skladovanie rádioaktívneho odpadu (RAO) na účely zákona č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (atómový zákon) rozumie umiestnenie rádioaktívnych odpadov do priestorov, objektov alebo do zariadení umožňujúcich ich izoláciu, kontrolu a ochranu životného prostredia s úmyslom ich následne vyberať.

Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov (IS RAO) **je určený výlučne na skladovanie pevných, resp. spevnených** rádioaktívnych odpadov (RAO). V Integrálnom sklade **nebudú skladované kvapalné rádioaktívne odpady ani vyhorené jadrové palivo**. Sklad bude mať tri základné funkcie:

- ✓ **vymieráciu** - v IS RAO budú skladované tzv. prechodné odpady, ktoré sú kontaminované krátko žijúcimi rádionuklidmi (oddelené od ostatných RAO), ktoré po stanovenej dobe skladovania a po poklese ich aktivity na legislatívne stanovenú hodnotu bude možné uvoľniť do životného prostredia;
- ✓ **skladováciu** – sklad bude zabezpečovať bezpečné a dlhodobé **skladovanie** RAO;
- ✓ **vyrovnávaciu** – pôjde o dočasné, resp. krátkodobé skladovanie RAO pre vyrovnanie produkcie RAO (napr. vyradovaním jadrového zariadenia) a kapacitných možností spracovateľských technológií pre spracovanie, úpravu RAO a ich definitívne uloženie na Republikovom úložisku rádioaktívnych odpadov v Mochovciach.

Popis rádioaktívnych odpadov a plánované množstvá skladované v integrálnom sklade RAO.

V Integrálnom sklade RAO budú skladované odpady pochádzajúce z jadrových zariadení:

- JE V-1 Jaslovské Bohunice,
- JE A-1 Jaslovské Bohunice a
- JE V-2 Jaslovské Bohunice.

Skladované budú rádioaktívne odpady s rôznou úrovňou aktivity.

Plánované druhy skladovaných odpadov boli odvodené z „Analýzy množstva neuložiteľných rádioaktívnych odpadov z JE A-1, V-1, V-2, EMO v RÚ RAO Mochovce“ a zo „Správy z rádiologickej charakterizácie JE V-1“, ktorá obsahuje výsledky charakterizačných prác a popis rozloženia kontaminácie v jednotlivých objektoch, stavebných štruktúrach, súčiastiach zariadení lokalít a v ovplyvnených médiách.

Rádioaktívne odpady z JE V1

IS RAO sa bude využívať na skladovanie všetkých pevných RAO pochádzajúcich z vyradovania JE V-1. Pri procese vyradovania V-1 budú využité všetky plánované funkcie skladu. Niektoré odpady tu budú uskladnené dočasne pred presunom na niektorú zo spracovateľských liniek RAO, iné po určenom čase skladovania a po procedúre potrebnej na uvoľnenie budú uvoľnené do životného prostredia a ďalšia skupina neuložiteľných RAO bude bezpečne uskladnená v IS RAO počas celej jeho plánovanej životnosti.

Okrem veľmi nízko aktívneho odpadu (ďalej len „VLLW“), ktorý bude po dobudovaní úložiska VLLW v rámci rozšírenia RÚ RAO v Mochovciach v ňom ukladaný, budú

v Integrálnom sklade skladované aktivované a kontaminované komponenty z vyradovania JE V-1.

Pokiaľ všetok rádioaktívny odpad z vyradovania JE V-1 prejde Integrálnym skladoom, dá sa pri charakterizácii možných skladovaných materiálov vychádzať zo „Správy z rádiologickej charakterizácie JE V-1 (ďalej len „Správa“), ktorá bola vypracovaná na základe meraní v JE V1 v roku 2010.

V uvedenej „Správe“ je nasledujúca rádiologická charakterizácia rádioaktívnych odpadov:

Prevažná časť indukovanej aktivity (približne 99,7%) je koncentrovaná vo vnútroreaktorových častiach (blok ochranných rúr, šachta reaktora, dno šachty reaktora, vnútroreaktorové merania a tieniace/absorbčné kazety). Tieto časti reprezentujú približne 87% z hmotnosti aktivovanej nehrdzavejúcej ocele a približne 19% z celkovej hmotnosti aktivovaného materiálu.

Zostávajúcich 0,3% indukovanej aktivity je prevažne obsiahnutých v návare tlakovej nádoby reaktora (TNR) (približne 0,1% celkovej indukovanej aktivity) a v materiáli TNR (približne 0,2% celkovej indukovanej aktivity). Tieto časti reprezentujú približne 12% z hmotnosti aktivovanej nehrdzavejúcej ocele a približne 78% z celkovej hmotnosti aktivovanej uhlíkatej ocele.

Aktivácia komponentov a stavebných častí mimo TNR je porovnateľne nižšia. Tieto časti reprezentujú menej ako 0,04% celkovej indukovanej aktivity.

Celková aktivita evidovaná z jadrového zariadenia JE V-1, [aktivita Bq] k 01. 01. 2010 predstavovala v databáze vyradovania (DDB) pre vyradovanie hodnotu $2,027\text{E}+17$ Bq, ktorej prislúcha celková hmotnosť zariadení $2,428\text{E}+08$ kg.

Podľa analýzy v „Správe“ možno zaradiť percentuálne rozdelenie celkovej aktivity v súvislosti s hmotnosťami RAO podľa:

- materiálového zloženia,
- rádiologických tried,
- typu kontaminácie resp. aktivácie.

V rámci percentuálneho rozdelenia aktivity podľa materiálového zloženia reprezentujú väčšinový podiel - 99,77% celkovej aktivity JE V-1 strojné zariadenia z nehrdzavejúcej ocele, ktoré tvoria najmä aktivované vnútroreaktorové časti.

Zvyšok aktivity - 0,23% tvoria ostatné zariadenia v poradí:

- strojné zariadenia z uhlíkovej ocele a z iných materiálov (hlavne neželezných kovov) a
- stavebné oceľové a železobetónové konštrukcie.

Najmenej do celkovej hodnoty aktivity prispievajú elektrické systémy kontroly riadenia - SKR zariadenia, ktoré sú vo väčšine prípadov iba povrchovo kontaminované.

Z percentuálneho rozdelenia hmotnosti podľa materiálového zloženia vyplýva, že 84,8% hmotnosti zariadení JE V-1 predstavujú železobetónové a betónové stavebné konštrukcie, v ktorých je viazaná celková aktivita na úrovni 10^{-6} % z celkového rádiologického inventáru JE V-1.

Naproti tomu strojné zariadenia z nehrdzavejúcej ocele, v ktorých je viazaný takmer celý podiel aktivity, predstavujú z hľadiska hmotnosti iba 2,14% rádiologického inventáru JE V-1.

Technické riešenie IS RAO ako samostatného jadrového zariadenia

Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov je plánovaný ako samostatne stojaci stavebný objekt (ďalej len „SO“) halového typu a modulárneho usporiadania s možnosťou rozširiteľnosti a jednoduchého napojenia SO na komunikácie. Konceptne je riešený ako sústava jednolodových jednopodlažných hál s mostovými žeriavmi a spoločným prístavkom. Prístavok obslužných prevádzok bude z väčšej časti jednopodlažný. Bude obsahovať vstupné priestory pre zamestnancov a návštevy, hygienické priestory, umývárne, šatne (čisté a nečisté), priestor havarijnej sprchy, priestory pre odevy a bielizeň, kanceláriu príjmu

a evidencie, školiace stredisko, miestnosť centrálnej dozorne a technické priestory. Na poschodí bude miestnosť s priezormi do skladovacej haly, odkiaľ bude možné vizuálne sledovať priestor skladovania rádioaktívnych odpadov (ďalej len „RAO“).

Medzi technické priestory prístavku bude patriť miestnosť dekontaminácie so skladoom roztokov, aktívna dielňa so skladoom, hospodárstvo kontaminovaných vôd (miestnosť so zbernou nádržou, stáčacia plocha), strojovne vzduchotechniky (čistá a nečistá) a priestory elektrorozvodní (trafokomory, elektrorozvodňa 6 kV, elektrorozvodňa NN).

Komunikácia medzi jednotlivými prevádzkami bude riešená chodbou. Prechod osôb medzi potenciálne kontaminovateľnými priestormi (skladovacie haly, technické priestory prístavku, havarijná sprcha a pod.) a medzi čistými priestormi vo vstupných častiach objektu bude cez sanitárny uzol.

Prevádzka objektu nebude vyžadovať denné osvetlenie s výnimkou kancelárskych priestorov. Obsluhujúci personál bude prítomný iba počas manipulácie so skladovaným materiálom.

Zastavaná plocha Integrálneho skladu bude približne 7600 m², z čoho skladovacia kapacita skladu predstavuje plochu asi 6050 m² (4 skladovacie moduly) a priestory pre prístavok spoločných prevádzok predstavuje 895 m².

Skladovacia časť bude obsahovať štvormodulárnu jednopodlažnú halu. Výška hál bude 16,2 m, najdlhší rozmer skladu je 122,8 m a šírka skladu je 61,425 m. Skladovacie haly budú rozdelené tieniacou stenou na priestory pre vlastnú skladovaciu časť a na príjmovú a kontrolnú časť, cez ktorú bude prechádzať dráha vlečky na dovoz skladovaných kontajnerov. V jednotlivých halách budú umiestnené zdvíhacie zariadenia.

Na skladovanie pevných alebo spevnených RAO v jednotlivých moduloch IS RAO sa budú využívať obalové súbory ako vlákno-betónové kontajner, 200 l MEVA sudy, kontajner 2 EM-01, ISO kontajner, pevné kovové obaly pre nízkoaktívne odpady, vysokotienené kontajner, a voľne ložené komponenty, segmenty alebo ingoty, prípadné iné kontajner, spĺňajúce legislatívne požiadavky.

Objekt IS RAO bude seizmicky odolný voči zemetraseniu.

Konštrukčné riešenie

Z konštrukčného hľadiska bude mať objekt IS RAO navrhnuté dva odlišné konštrukčné systémy:

- skladovacia časť bude navrhnutá ako montovaný skelet halového typu s mostovým žeriavom,
- prístavok obslužných prevádzok bude navrhnutý ako zateplený monolitický železobetónový priečny nosný systém čiastočne dvojpodlažný, tvorený železobetónovými stenami a stropom. Doplňujúce nenosné priečky budú murované.

Konštrukcia halovej časti bude vytvorená z plných železobetónových montovaných stĺpov s konzolou pre žeriavovú dráhu. Jednotlivé skladovacie haly budú vzájomne oddelené železobetónovou monolitickou stenou, ktorá bude plniť aj stužujúcu funkciu. Obvodové steny skladovacích hál a vnútorná deliaca stena medzi skladovacími halami a príjmovou halou budú tvorené železobetónovými monolitickými stenami hrúbky 600 mm do výšky 6,0 m. Opláštenie haly bude z ľahkých sendvičových obvodových panelov hrúbky 100 mm.

Strešná konštrukcia bude zhotovená z oceľových priehradových väzníkov uložených na nosné stĺpy. Zastrešenie bude riešené skladaným strešným plášťom, ktorý bude vytvorený z plechov VSŽ, tepelnej izolácie a hydroizolácie.

Konštrukcie prístavku obslužných priestorov budú navrhnuté ako zateplený monolitický priečny nosný systém čiastočne dvojpodlažný, kombinovaný s monolitickými a murovanými stenami. Strop bude z monolitických železobetónových dosiek. Strešná konštrukcia bude vytvorená z pultových oceľových väzníkov zakrytých ľahkým strešným plášťom.

Tieniace konštrukcie

Z dôvodov tienenia bude spoločná stena medzi skladovacou halou a prístavkom obslužných prevádzok, stena medzi skladovacou a príjmovou halou a obvodové steny do výšky 6,0 m vytvorená zo špeciálneho monolitického betónu hrúbky 500 resp. 600 mm. Pokiaľ to bude vyžadovať radiačná ochrana v prevádzke IS RAO, budú v sklade použité ďalšie tieniace betónové bloky, manipulovateľné a presúvateľné podľa potreby žeriavmi (na základe požiadaviek technika radiačnej bezpečnosti).

Zvláštne požiadavky

Podlahy všetkých miestností kontrolovaného pásma budú hladké a umývateľné. V priestoroch s potenciálnou možnosťou rozptylu rádioaktívnych látok napr. priestory havarijnej sprchy, aktívnych dielní, dekontaminácie a hospodárstva prípadne kontaminovaných vôd budú mať hladké a umývateľné aj steny.

Ostatné vybrané konštrukcie

V objekte bude riešená aj vnútorná špeciálna kanalizácia, ktorá bude slúžiť na riešenie neštandardných situácií, t.j. na odvádzanie potenciálne kontaminovaných vôd z priestorov kontrolovaného pásma, konkrétne z havarijnej sprchy, z dekontaminačného pracoviska a aj z vonkajšej stáčacej plochy. Tieto vody budú odvádzané do zbernej nerezovej nádrže, umiestnenej v miestnosti hospodárstva kontaminovaných vôd pod úrovňou podlahy. Pred vyprázdnením bude reprezentatívna vzorka vody v nádrži premeraná v laboratóriách a podľa výsledkov vypustená buď do splaškovej kanalizácie alebo odčerpaná do transportného prostriedku. **Potrubný materiál, na odvádzanie potenciálne kontaminovaných vôd do zbernej nádrže odpadových vôd, bude nerezový.**

Okrem vyššie uvedených konštrukcií, dôležitých z hľadiska bezpečnosti a ochrany životného prostredia, bude objekt IS RAO vybavený: zdravotníckou, svetelnou a silnoprúdovou inštaláciou a bleskozvodom, teplovodným vykurovaním, vzduchotechnikou, slaboprúdovými rozvodmi, elektrickou požiarňou signalizáciou (EPS), požiarňou vodovodom a systémom kontroly a riadenia (SKR).

Technologické riešenie

Technológia IS RAO predstavuje súbor transportného, strojno-technologického a elektrozariadenia, energetických zdrojov, rozvodov a príslušenstva, zariadenia SKR a ďalších špeciálnych druhov zariadení a vybavenia ako napr. laboratórií, fyzickej a radiačnej ochrany, dozimetrie, špeciálnej kanalizácie, vzduchotechniky a pod.

Plánované technologické zariadenia je možné rozdeliť do nasledujúcich prevádzkových súborov: príjem a uskladnenie obalových súborov, obalové súbory, dielne, dekontaminácia, vzduchotechnika, radiačná a dozimetrická kontrola, hospodárstvo kontaminovaných vôd, elektrotechnické zariadenia, SKR technologických procesov, SKR – priemyselná televízia a SKR – špeciálne monitorovanie.

Popis prevádzky

Príjem a výdaj obalových súborov sa bude uskutočňovať prevažne v ručnom režime. Ovládanie žeriavu v hale príjmu bude možné za prítomnosti obsluhy na mieste manipulácie rádiovými ovládačmi. Po príchode transportného prostriedku budú postupne jednotlivé kontajnery uchopené a prenesené na kontrolné miesto v príjmovej hale, kde sa vykoná overenie informácií uvedených v sprievodnom liste rádioaktívneho odpadu, t.j. vizuálna kontrola, meranie dávkového príkonu na povrchu a odber oterovej vzorky.

Žeriavy na uskladnenie kontajnerov budú vybavené automatizovaným súradnicovým systémom zakladania kontajnerov na vopred určené miesto podľa zakladacieho plánu. Ovládanie žeriavov bude riadené z centrálnej dozorne, pričom bude zachovaná aj možnosť ich riadenia na mieste. Kontrola zakladania bude zabezpečená TV kamerami. Vopred zvolené miesto uskladnenia, druh a charakteristiky balenej formy rozhodnú o mieste pristavenia transportného prostriedku a použití žeriavu z jednej skladovacej haly.

Miesto uskladnenia bude dané skladovacím systémom, ktorý určí oblasť uskladnenia baleného rádioaktívneho odpadu podľa izotopického zloženia, predpokladanej dĺžky skladovania, potrebného tienenia a podmienok pre pravidelnú kontrolu balenej formy. Pre skladovanie aktivovaných častí z vyraďovania bude použitý samostatný modul.

Údaje o vzniku a zložení uskladneného materiálu (rádioaktívneho odpadu), jeho množstvo, miesto uskladnenia a história pohybu, budú sledované centrálnym prevádzkovým evidenčným systémom, ktorý bude softvérovo aj hardvérovo kompatibilný s jestvujúcim technologickým informačným systémom. Skladovacie obaly a nádoby musia umožniť umiestnenie kódového označenia pre snímače evidenčného systému, rozmiestnené na pracovných miestach. Na centrálnom pracovisku budú informácie k dispozícii v informačných súboroch, v ktorých bude možné pomocou obslužných programov uskutočňovať triedenie informácií a ich výstup v požadovanej forme.

Pomocná evidencia bude sledovať a vyhodnocovať informácie o mikroklimé okolitého prostredia a v skladovacích priestoroch a ďalej bude monitorovať stavy obslužných systémov (vzduchotechnika, EPS). Príslušné informácie budú uložené v archívnych súboroch, prístupných pre neskoršie spracovanie pri vyhodnocovaní bežnej prevádzky alebo krízových situácií.

Technické a organizačné prostriedky protipožiarnej ochrany a fyzickej ochrany Integrálneho skladu RAO.

Fyzická ochrana Integrálneho skladu RAO

Zabezpečenie voči krádeži a inému projektovanému ohrozeniu je predmetom fyzickej ochrany, ktorá je zabezpečovaná podľa zákona č. 541/2004 Z.z. Za fyzickú ochranu zodpovedá držiteľ povolenia v rozsahu povolenej činnosti.

Problematika fyzickej ochrany bude spracovaná v samostatnom dokumente *Predbežný plán fyzickej ochrany*, ktorý bude súčasťou utajovanej dokumentácie podľa zákonov č. 215/2004 Z.z. a č. 241/2001 Z.z. *Predbežný plán fyzickej ochrany* definuje úroveň fyzickej ochrany, spôsob vyhotovenia a rozmiestnenie technických prostriedkov fyzickej ochrany, požiadavky na technické prostriedky fyzickej ochrany počas mimoriadnych udalostí a režimové opatrenia, ako súčasť systému fyzickej ochrany stráženého priestoru JE V1.

Protipožiarna ochrana Integrálneho skladu RAO

Protipožiarna ochrana Integrálneho skladu bude súčasťou Plánu protipožiarnej ochrany JAVYS, a.s., ktorý vychádza z analýzy požiarneho rizika v súlade s požiadavkami súčasnej legislatívy SR.

Protipožiarnu ochranu Integrálneho skladu budú zabezpečovať nasledujúce technické a organizačné prostriedky:

- Elektrická požiarňa signalizácia – Všetky priestory s požiarňým zaťažením budú vybavené automatickými hlásičmi EPS. Na únikových cestách budú osadené tlačidlóvé hlásiče EPS. Ústredňa EPS bude umiestnená v priestore vrátnice. EPS je využitá na zväčšenie dovolenej plochy PÚ. Automatickými hlásičmi EPS budú vybavené káblové kanály.
EPS bude vyvedená do spoločnej ohlasovne požiarov v objekte SO 653:V1 Budova požiarnej stanice.
- Elektrické zariadenia – Elektroinštalácie budú riešené do príslušných prostredí stanovených odbornou komisiou. Ochrana proti nebezpečnému dotyku, pred atmosférickou elektrinou a pred účinkami statickej elektriny bude prevedená uzemnením a nulovaním podľa platných STN.
- Požiarne uzávery (dvere, klapky) – Jednotlivé požiarne úseky budú oddelené požiarňými uzávermi – požiarňými dverami, príp. oknami. Pri prestupe VZT potrubí s prierezom viac ako 0,04 m² požiarne deliacimi konštrukciami budú osadené požiarne klapky s automatickým spúšťaním, s požiarňou odolnosťou min. 30A.
- Systém požiarnej vody – Potreba vody na hasenie požiaru bude v zmysle Vyhlášky č. 699/2004 Z. z. a STN 92 0400 vypočítaná pre všetky požiarne úseky.
- Prevádzkovo – sociálna prístavba bude vybavená vnútornými hadicovými navijakmi s tvarovo stálou hadicou.

- V skladových priestoroch, ktoré nebudú vykurované, nie je tu pracovné miesto a v priestoroch je minimálne požiarne zaťaženie nie sú navrhnuté vnútorné hadicové zariadenia.
- Vonkajšia požiarňa voda bude zabezpečená z nových, vonkajších nadzemných hydrantov, ktoré budú situované mimo požiarne nebezpečný priestor, najmenej 5 m a najviac 80 m od stavby a vo vzájomnej vzdialenosti najviac 160 m – STN 92 0400.
- Prenosné hasiace prístroje – Počet prenosných hasiacich prístrojov bude stanovený v zmysle STN 92 0202-1 pre každý požiarň úsek. Budú použité práškové a snehové hasiace prístroje.
- Prístupy a príjazdy – Budú zabezpečené po jestvujúcich verejných a areálových komunikáciách priamo k objektu. Tieto svojou únosnosťou min. 80 kN na nápravu vozidla a šírkou min. 6 m musia vyhovovať vyhláške MV SR č. 94/2004 Z. z. § 82.
- Nástupná plocha – Pred objektom, min. z dvoch strán bude riešená spevnená, odvodnená plocha, ktorá v zmysle Vyhlášky MV SR č. 94/2004 Z. z. § 83 môže byť využitá ako nástupná plocha pre požiar. techniku, hoci pre objekt s požiarňou výškou do 9 m sa táto nepožaduje.
- Vonkajšie zásahové cesty – Ako vonkajšia zásahová cesta budú riešené požiarne rebríky na fasádach objektu v zmysle Vyhlášky MV č. 94/2004 Z. z. § 86.
- Závodná hasičská jednotka (ďalej len „ZHÚ“) – Zriaďovateľ ZHÚ SE a.s., závod EBO V2, ktorý poskytuje svoje služby na základe obchodnej zmluvy aj spoločnosti JAVYS, a.s. ZHÚ je umiestnený v objekte č. 653:V1 v priestoroch spoločnosti JAVYS a.s.

Postup nakladania s RAO po uplynutí plánovanej životnosti Integrálneho skladu rádioaktívneho odpadu.

Prevádzka Integrálneho skladu je plánovaná na 70 rokov.

Po 50 rokoch skladovania by mali zostať v sklade len RAO, ktoré nie je možné uvoľniť, prípadne z ktorého nie je možné oddeliť aktivované prípadne kontaminované časti.

Spôsob riešenia ďalšieho skladovania RAO:

- predĺženie doby životnosti Integrálneho skladu rekonštrukciou objektu,
- vybudovanie nového skladu na skladovanie RAO s novými technológiami a bariérami,
- uloženie RAO do hlbinného úložiska.

Financovanie prevádzky a vyrad'ovania Integrálneho skladu RAO.

Výstavba IS RAO bude spolufinancovaná prostredníctvom BIDSF fondu (založeného EÚ) a Národným jadrovým fondom. Integrálny sklad bude majetkom spoločnosti JAVYS, a.s., ktorej jediným akcionárom je štát, v zastúpení Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky. V zmysle zákona č. 541/2004 Z. z. (atómový zákon) z toho vyplýva i zodpovednosť jediného akcionára na zabezpečenie dostatočných finančných prostriedkov na prevádzku a vyrad'ovanie Integrálneho skladu. Finančné prostriedky na hradenie prevádzkových nákladov – skladovanie RAO v IS RAO budú získané z Národného jadrového fondu v súlade so zákonom NR SR č. 238/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov. Národný jadrový fond je delený na 8 podúčtov, a prevádzka bude hradená z prvého podúčtu, ktorý je určený na vyrad'ovanie Jadrových zariadení vrátane nakladania s RAO v lokalite Jaslovské Bohunice (analytické účty JE A1 a JE V1).

Vyrad'ovanie IS RAO bude hradené z prostriedkov, ktoré budú akumulované počas doby jeho prevádzky v zmysle platnej legislatívy SR.

Celkové náklady

Rozsah stavby bol stanovený „Projektovou štúdiou Integrálneho skladu“ a projektovou dokumentáciou pre stavebné povolenie vypracovanou v roku 2008.

Celkové predpokladané náklady stavby pre štyri moduly Integrálneho skladu s prihliadnutím na vývoj inflácie boli stanovené pre :

Variant 1 – 26 428 000,- €

Predstavuje štyri skladovacie moduly, prevádzkovú budovu, odstránenie objektov, preložky inžinierskych sietí

Variant 2 – 27 565 000,- €

Predstavuje štyri skladovacie moduly, prevádzkovú budovu, nové prístupové komunikácie, nové inžinierske siete, výkup pozemkov, AKOBOJE.

III. OPIS PRIEBEHU POSUDZOVANIA

1. Vypracovanie správy o hodnotení

*Správu o hodnotení navrhovanej činnosti **BIDSF C8 – „Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov“** (ďalej len „správa o hodnotení“) vypracoval v novembri 2011 kolektív autorov, zamestnancov navrhovateľa JAVYS, a.s., v zložení:*

- Ing. Branislav Mihály,
- MVDr. Zuzana Kollárová,
- Ing. Eva Hrašnová,
- Ing. Ľuboš Vráblik,
- RNDr. Peter Gerhart, PhD.,
- Ing. Ján Kaizer,
- Ing. Peter Pecko,
- Ing. Ivan Miškuf.

Správe o hodnotení navrhovanej činnosti predchádzalo predloženie oznámenia o realizácii činnosti, ktoré na posúdenie predložil navrhovateľ činnosti, **JAVYS, a. s., Tomášikova 22, 821 02 Bratislava**, Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky, odboru environmentálneho posudzovania (ďalej len „MŽP SR“) a to vo forme zámeru činnosti „**Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov**“ podľa § 22 zákona č. 24/2006 Z. z o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní“).

Oznámenie o navrhovanej činnosti

Navrhovaná činnosť je charakterizovaná ako nová činnosť – Vybudovanie zariadenia určeného na skladovanie rádioaktívneho odpadu, ktorá sa zaraďuje podľa Prílohy č. 8 zákona o posudzovaní do kapitoly 2 Energetický priemysel položka č. 9 Zariadenia na skladovanie (plánované na viac ako 10 rokov) vyhoretého jadrového paliva alebo rádioaktívneho odpadu na inom mieste, ako bol vyprodukovaný, časť „A“, a z uvedeného dôvodu podlieha povinnému hodnoteniu bez limitu.

Navrhovaná činnosť v zámere bola predložená v troch variantoch. Variantnosť činností v zámere spočívala v lokalitnom umiestnení skladu:

- ✓ *Variant č 1 -* katastrálne územie Bohunice, areál jadrových zariadení Jaslovské Bohunice;
- ✓ *Variant č. 2 -* katastrálne územie Veľké Kostoľany, v tesnej blízkosti areálu jadrových zariadení Jaslovské Bohunice;
- ✓ *Variant č. 3 -* katastrálne územie Mochovce.

Navrhovaná činnosť podľa prílohy č. 13 k zákonu č. 24/2006 Z. z. patrí medzi činnosti, ktoré povinne podliehajú medzinárodnému posudzovaniu z hľadiska ich vplyvov na životné prostredie, presahujúcich štátne hranice. Na základe tejto skutočnosti MŽP SR, zastupujúce stranu pôvodu, oznámilo po doručení zámeru, a to bez zbytočného odkladu, informáciu o začiatku procesu cezhraničného posudzovania navrhovanej činnosti, podľa ods. 1 § 40 zákona o posudzovaní a v súlade s Článkom 3 Dohovoru o hodnotení vplyvu na

životné prostredie presahujúceho štátne hranice (ďalej len „Dohovor Espoo“), Smernicou Rady 97/11/ES, kodifikované znenie Smernice o posudzovaní vplyvov niektorých verejných a súkromných projektov na životné prostredie, ale aj v súlade s Dohodou medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Rakúskej republiky, nasledujúcim kontaktným bodom dotknutých strán:

- *Ministerstvu životného prostredia Českej republiky* (návrátka o doručení oznámenia zo dňa 01. 06. 2011).
- *Spolkovému ministerstvu pre poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo, životné prostredie a vodné hospodárstvo Rakúskej republiky* (návrátka o doručení zo dňa 01. 06. 2011).
- *Ministerstvu životného prostredia a vodného hospodárstva Maďarskej republiky* (návrátka o doručení oznámenia zo dňa 31. 05. 2011).
- *Ministerstvu životného prostredia Poľskej republiky* (návrátka o doručení oznámenia zo dňa 03. 06. 2011).
- *Mimoriadnemu a Splnomocnenému Veľvyslancovi Ukrajiny v Slovenskej republike – Olegovi Havašimu* so žiadosťou o sprostredkovanie cezhraničnej spolupráce s Espoo kontaktom Ukrajiny (návrátka o doručení oznámenia zo dňa 30. 05. 2011).

Zároveň MŽP SR spolu s oznámením o začatí cezhraničného posudzovania vyzvalo dotknuté strany, aby po obdržaní oznámenia podľa Dohovoru Espoo potvrdili Slovenskej republike, ako strane pôvodu v termíne uvedenom v oznámení jeho doručenie. Dotknuté strany mali MŽP SR tiež oznámiť, či sa na základe predpokladaných vplyvov predloženého zámeru na životné prostredie a na zdravie ľudí (viď Články 2 a 3 Dohovoru z Espoo) menia zúčastniť procesu cezhraničného posudzovania navrhovanej činnosti.

MŽP SR predpokladá, že dotknuté strany v reakcii na oznámenie o začatí posudzovania navrhovanej činnosti v súlade s Dohovorom, bilaterálnou Dohodou a s národnými všeobecne záväznými predpismi zapojili do procesu preverovania prípadných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie príslušné orgány verejnej a štátnej správy, ako aj verejnosť svojich krajín.

Reakcie dotknutých strán na oznámenie o činnosti

- **Česká republika** - Odpoveď na oznámenie o zámere a žiadosť o účasť v ďalšom procese cezhraničného posudzovania doručila Česká republika na MŽP SR dňa 22. 07. 2001 listom č. 56276/ENV/11. Vo svojom stanovisku požaduje pre ďalšiu fázu posúdenia doplniť správu o hodnotení vplyvov činnosti „*Integrálny sklad RAO*“ o:
 - ✓ Hodnotenie zdravotných rizík z hľadiska lokálnych aj cezhraničných vplyvov prevádzky skladu pri rôznych expozičných scenároch (bežné štandardné podmienky prevádzky, stavy v prípade prevádzkových porúch a eventuálnych havarijných únikov rádioaktívnych látok v rôznych skupenstvách do zložiek životného prostredia – voda, ovzdušie a pôda) v jednotlivých navrhnutých variantoch.
 - ✓ Doplnenie podrobnejších údajov o chemických toxikologických a rádiologických vlastnostiach aktívnych látok v odpadoch, ktoré budú predmetom ukladania, v čítane údajov o polčasoch rozpadov
 - ✓ Zakreslenie rozsahu ochranného pásma zariadenia do situačných máp so zahrnutím pozície integrálneho skladu rádioaktívnych odpadov v ochrannom pásme.
- **Rakúska republika** - Odpoveď na oznámenie o zámere a žiadosť o účasť v ďalšom procese cezhraničného posudzovania doručila Rakúska republika, ako dotknutá strana pôvodne e-mailom dňa 30. mája 2011 a neskôr listom 07. júla 2011 č. BMLFUW-UW.1.4.2/2047-V/1/2011/ Mag. Kresbach/1218, doručeným dňa 11. júla 2011 konštatovala, že obdržala oznámenie o cezhraničnom posudzovaní činnosti „*Integrálny sklad RAO*“.

V uvedenom liste bolo konštatované, že rakúske ustanovenia príslušné pre proces posudzovania, týkajúce sa zverejňovania a informovania, (tzn. podľa § 9 rakúskeho národného Zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v spojitosti s § 44 a ods. 3 Všeobecného zákona o správnom konaní č. 51, pozmeneného zákonom č. I 135/2009), neumožňuje zverejňovať informovanie o činnostiach i navrhovaných zmenách činností v období od 15. júla do 25. augusta. Z vyššie uvedeného dôvodu nebolo v Rakúskej republike oznámenie o vybudovaní jadrového zariadenia na území Slovenskej republiky zverejnené.

Vzhľadom na príslušné ustanovenia uvedené v Dohovore Espoo, v smernici Rady 85/337/EHS a v príslušnej bilaterálnej rakúsko-slovenskej zmluve o zverejnení navrhovaných zámerov s cezhraničným vplyvom všetkým príslušným orgánom verejnej a štátnej správy aj širokej verejnosti očakávala Slovenská republika, ako strana pôvodu, konečné vyjadrenie Rakúskej republiky do termínu 30. septembra 2011.

Pripomienky boli doručené e-mailom 29. augusta 2011 listom č. BMLFUW-UW.1.4.2/2058-V/1/2011/ Mag. Kresbach/1218.

- **Maďarsko** - Odpoveď na oznámenie o zámere a žiadosť o účasť v ďalšom procese cezhraničného posudzovania doručila Maďarsko, ako dotknutá strana e-mailom dňa 11. júla 2011 kde bolo uvedené, že z dôvodu neobdržania dokumentácie v maďarskom jazyku musí byť táto preložená do národného jazyka, aby sa orgány verejnej a štátnej správy aj verejnosť v Maďarsku mali možnosť vyjadriť k dokumentácii o realizácii jadrového zariadenia v takom rozsahu ako sa mali možnosť vyjadriť príslušné orgány a verejnosť v Slovenskej republike.

Verejnosť dotknutej krajiny mala možnosť nahliadnuť do predloženej dokumentácie v úradnom jazyku počas obdobia 21 dní. MŽP SR očakávalo konečné stanovisko k cezhranične posudzovanej činnosti od Maďarskej republiky v termíne do konca augusta 2011.

Pripomienky doručilo Maďarsko e-mailom 05. septembra 2011 listom č. KmfF-279-6/2011.

- **Poľská republika** - Odpoveď na oznámenie o zámere a žiadosť o účasť v ďalšom procese cezhraničného posudzovania vyjadrila Poľská republika v dvoch listoch.

V prvom liste č. DOOŠ-tos.0715.2011.AZ1, doručenom na MŽP SR dňa 15. 06. 2011 bolo konštatované, že z dôvodu, že Poľská republika neobdržala predbežnú environmentálnu štúdiu v poľskom jazyku, nebolo možné hneď zapojiť verejnosť do cezhraničného posudzovania, a tak získať jej stanovisko k predmetu posudzovania (národný zákon z 3. októbra 2008 o dostupnosti informácií o stave životného prostredia a jeho ochrane umožňuje 21. dňový náhľad verejnosti do predloženej dokumentácie) aj dodanie stanovísk k uvedenému dokumentu od príslušných dotknutých orgánov. Na základe vyššie uvedeného preposlal kontaktný bod Dohovoru Espoo dokumentáciu po jej preložení na vyjadrenie Regionálnym riaditeľstvám životného prostredia, ale aj orgánom príslušným pre oblasti možného cezhraničného vplyvu na životné prostredie. MŽP SR očakávalo oficiálne stanovisko od Poľskej republiky v termíne do 25. 07. 2011.

V druhom liste č. DOOŠ-tos.442.17.2011.AZ2 doručenom na MŽP SR faxom dňa 25. 07. 2011 a poštou dňa 29. 07. 2011 bolo konštatované, že na základe podrobnej analýzy predloženého materiálu a vyjadrení Krajských riaditeľstiev životného prostredia, príslušných orgánov a verejnosti nenachádza Poľská republika, ako dotknutá strana podľa Dohovoru Espoo, opodstatnenie na cezhraničnom posudzovaní z hľadiska dopadov navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie ľudí v Poľskej republike.

Vzhľadom k zložitosti projektu a zvyšujúcemu sa záujmu o investície súvisiace s jadrovou energiou, ale Poľská republika žiada stranu pôvodu – Slovenskú republiku o poskytnutie dokumentácií, vyplývajúcich z ďalších fáz procesu cezhraničného posudzovania ako aj o doručenie konečného výstupu z procesu posudzovania – záverečného stanoviska.

- **Ukrajina** sa k oznámeniu o začatí procesu posudzovania Integrálneho skladu rádioaktívnych odpadov vyjadrila listom č. 6139/24-250-1288 zo dňa 22. júla 2011 listom Veľvyslanca Ukrajiny v Slovenskej republike stručným oznamom, že Ministerstvo životného prostredia a prírodných zdrojov Ukrajiny vyjadrilo záujem zúčastniť sa v procese posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie presahujúce štátne hranice v súlade s Dohovorom.

V Slovenskej republike bola celá dokumentácia v elektronickej podobe sprístupnená verejnosti po dobu 21 dní na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky www.enviroportal.sk v slovenskom, anglickom a nemeckom jazyku.

Z hľadiska národných všeobecne záväzných predpisov MŽP SR predložilo zámer na zaujatie stanoviska podľa § 23 ods. 1 zákona o posudzovaní týmto zainteresovaným subjektom: *rezortnému orgánu* (Ministerstvu hospodárstva SR, sekcii energetiky), *povoľujúcemu orgánu a dotknutým obciam* (Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky; Obecnému úradu v Kalnej nad Hronom; Obecnému úradu v Novom Tekove; Obecnému úradu v Starom Tekove; Obecnému úradu vo Veľkom Ďure; Mestskému úradu Timače; Obecnému úradu v Malých Kozmálovciach;) *dotknutým orgánom* (Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky; Národnému inšpektorátu práce SR, odboru inšpekcie práce v jadrovej energetike; Obvodnému úradu životného prostredia v Leviciach; Krajskému úradu životného prostredia v Nitre; Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja; Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, sekcii krízového manažmentu a civilnej ochrany; Prezídiu Hasičského a záchranného zboru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky; Regionálny úrad verejného zdravotníctva sa sídlom v Leviciach; Inšpektorátu práce v Nitre; Technickej inšpekcii, a.s., v Bratislave; Úradu pre reguláciu železničnej dopravy v Bratislave; Obvodnému úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Leviciach; Krajskému pozemkovému úradu v Nitre; Obvodnému úradu odboru civilnej obrany a krízového riadenia v Nitre;).

Zámer bol zároveň zaslaný na zaujatie stanoviska *Slovenskej agentúry životného prostredia v Banskej Bystrici, Ministerstvu životného prostredia SR, sekcii vôd a energetických zdrojov; Ministerstvu životného prostredia SR, odboru manažmentu environmentálnych rizík.*

Na Ministerstve životného prostredia Slovenskej republiky, sekcii environmentálneho hodnotenia a riadenia, odbore environmentálneho posudzovania (ďalej tiež len „MŽP SR“) sa podľa § 30 ods. 2 a ods. 3 zákona o posudzovaní, ale aj podľa pozvánky (list č. 1819/2011-3.4/hp zo dňa 29. 06. 2011) uskutočnilo prerokovanie rozsahu hodnotenia a ďalšieho postupu hodnotenia vplyvov navrhovanej činnosti

Prerokovanie sa konalo na MŽP SR dňa 15. 07. 2011 za účasti zástupcov navrhovateľa, rezortného orgánu, povoľujúceho orgánu, dotknutých orgánov, dotknutých obcí, zástupcov spracovateľa dokumentácie, zástupcu nezávislej organizácie *GREENPEACE Slovensko* a zástupkyne príslušného orgánu (MŽP SR) prerokovanie rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti (celkom 20 účastníkov vid' priložená prezenčná listina z rokovania rozsahu).

Z prerokovania sa ospravedlnili pre pracovnú zaneprázdnenosť zástupcovia Inšpektorátu práce Nitra, RÚVZ so sídlom v Trnave a dotknutej obce – Nemčiňany.

Úvodom prerokovania boli prítomní oboznámení s doterajším priebehom procesu posudzovania navrhovanej činnosti podľa zákona o posudzovaní a stanoviskami, ktoré na MŽP SR boli doručené k zámeru podľa § 23 ods. 4 zákona.

Podľa § 23 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. MŽP SR obdržalo spolu štyridsaťštyri stanovísk z toho dvadsaťpäť stanovísk bez pripomienok devätnásť stanovísk s pripomienkami k zámeru od vyššie uvedených subjektov procesu posudzovania, ale bola v nich aj požiadavka na vypracovanie správy o hodnotení.

Z trinástich oslovených dotknutých obcí sa k zámeru vyjadrilo len šesť obcí (dve dotknuté obce doručili stanovisko s pripomienkami).

Krajský stavebný úrad v Nitre upozornil v stanovisku, že nie je možné akceptovať akékoľvek iné riešenie, ktoré by bolo nad rámec Územného plánu veľkého územného celku Nitrianskeho kraja, a aj Územného plánu obce Kalná nad Hronom.

Trnavský samosprávny kraj, sekcia hospodárskej stratégie nesúhlasí s realizáciou ďalšieho zariadenia na dlhodobé uskladnenie rádioaktívneho odpadu.

Zo strany verejnosti boli k navrhovanej činnosti doručené dve stanoviská so závažnými pripomienkami:

- Mgr. Alžbeta Klučárová, Čifáre č. 17, PSČ 951 61, zastupujúca dotknutú verejnosť devätnástich občanov;
- Greenpeace Slovensko, občianske združenie, zastúpené Ing. Andreou Zlatňanskou, Vančurova 7, P.O. Box 58, 814 99 Bratislava 1.

Obdobné stanoviská s pripomienkami doručili aj dve dotknuté obce:

- Obec Čifáre zastúpená Mgr. Júliusom Czapalom, Obecný úrad Čifáre č. 111, 951 61 Čifáre;
- Obec Telince, zastúpená p. Norbertom Kissom, Obecný úrad Telince č.105, 951 61 Telince;

Na základe vyššie uvedeného MŽP SR v spolupráci s príslušným orgánom povoľujúcim orgánom a dotknutým orgánom a po prerokovaní s navrhovateľom určilo Rozsah hodnotenia č. 5651/2011 - 3.4/hp zo dňa 01. 08. 2011.

Pre hodnotenie navrhovanej činnosti bolo určené vypracovať správu o hodnotení v dvoch variantoch a bol aj stanovený časový harmonogram vypracovania správy o hodnotení z dôvodu, že do správy o hodnotení jednotlivých variantov navrhovanej činnosti musia byť zapracované aj pripomienky dotknutých krajín, doručené do dňa 30. 09. 2011. Navrhovateľ v správe o hodnotení mal preukázať zapracovanie doručených pripomienok dotknutých strán, prípadne mal uviesť reálne zdôvodnenie ich nezapracovania.

2. Rozoslanie a zverejnenie správy o hodnotení

Navrhovateľ, **Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť, a.s., Tomášikova 22, 821 02 Bratislava**, predložil správu o hodnotení „**Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov**“, vypracovanú podľa § 31 ods. 2 a prílohy č. 11 zákona o posudzovaní vplyvov listom č. 2012/00168 zo dňa 04. 01. 2012 doručeným na MŽP SR dňa 17. 01. 2012.

Navrhovateľ predložil na posúdenie nasledujúce dokumenty:

- ✓ Kompletnú správu o hodnotení v slovenskom jazyku v listinnom vyhotovení a na elektronickom nosiči dát.
- ✓ Krátky výťah zo správy o hodnotení navrhovanej činnosti v nemeckom jazyku, v ktorom boli zapracované pripomienky dotknutých strán, ktoré boli predložené Slovensku na základe pripomienkovania zámeru navrhovanej činnosti v listinnom vyhotovení a na elektronickom nosiči dát.
- ✓ Krátky výťah zo správy o hodnotení navrhovanej činnosti v anglickom jazyku, v ktorom boli zapracované pripomienky dotknutých strán, ktoré boli predložené Slovensku na základe pripomienkovania zámeru navrhovanej činnosti v listinnom vyhotovení a na elektronickom nosiči dát.

Navrhovaná činnosť v správe o hodnotení bola predložená na posúdenie v nulovom variante riešenia (súčasný stav v lokalite a stav, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť neuskutočnila) a v dvoch variantoch riešenia, ktoré boli uvedené v predloženom zámere:

- Variant 1 – umiestnenie IS RAO vo vnútri areálu JAVYS, a.s., Jaslovské Bohunice.
- Variant 2 – umiestnenie IS RAO v tesnom kontakte s areálom JAVYS, a.s., Jaslovské Bohunice.

V zámere predkladaný variant 3 (umiestnenie IS RAO v katastrálnom území Mochovce) bol z rozsahu hodnotenia vypustený.

Obidva varianty navrhovanej činnosti Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov majú rovnaké stavebnotechnické a technologické riešenie a ich umiestnenie v lokalite jestvujúcich jadrových zariadení v Jaslovských Bohuniciach.

Postup realizácie stavby je navrhnutý do dvoch etáp, pričom v prvej etape budú vybudované modul 1, modul 2 a prístavok spoločných prevádzok. Tieto časti IS RAO budú samostatne kolaudované. Následne podľa potrieb vyradovania JE A1 a JE V1 a tiež nakladania s RAO v lokalite Jaslovské Bohunice bude v 2. etape dobudovaný 3. a 4. modul.

Variant 1 navrhovanej činnosti IS RAO je plánovaný ako samostatne stojaci stavebný objekt halového typu, vo vnútri areálu JAVYS, a.s. Vybraná plocha je v súčasnosti zastavaná objektmi SO 760-II.6:V1, SO 760-II.9,14:V1, SO 760-II.7:V1, SO 722 a SO 760-II.10:V1, ktoré budú odstránené. Nachádzajú sa tu aj spevnené plochy, ktoré budú tiež odstránené. Časť plochy je zatravnená.

Dôležitou podmienkou pre výber miesta pre variantu 1 bola plocha, ktorá po demolácii existujúcich objektov predstavuje dostatočne veľkú plochu pre postupnú dostavbu skladovacích priestorov (v závislosti od množstva RAO z vyradovania) a najmä možnosť pripojiť objekt na vlečkový systém. Ďalšou veľmi významnou podmienkou bola dostupnosť inžinierskych sietí.

Variant 2 – predpokladá umiestnenie IS RAO mimo hraníc areálu JAVYS, a.s. Je situovaný v jeho bezprostrednej blízkosti v priestore vymedzenom a ohraničenom koľajovými vlečkami vychádzajúcimi z areálu JAVYS, a.s. Územie spadá už do katastra obce Veľké Kostoľany, okres Piešťany.

Pri variante 2 musí navrhovateľ dobudovať potrebnú infraštruktúru, najmä prístupové komunikácie, ochranné oplotenie a inžinierske siete, pričom dôjde k trvalému záberu poľnohospodárskej pôdy o výmere 8 242 m².

MŽP SR obratom rozoslalo správu o hodnotení (listom č.:2069/2012-3.4/hp zo dňa 26. 01. 2012) na zaujatie stanoviska podľa § 35 ods. 1 až 3 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní dotknutým obciam, dotknutým orgánom a zainteresovanej verejnosti a zainteresovaným subjektom v procese posudzovania.

MŽP SR požiadalo dotknuté obce, aby informovali verejnosť dotknutých obcí o správe o hodnotení podľa § 34 ods. 1 zákona, vystavili všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie správy o hodnotení do 30 dní, v mieste obvyklým spôsobom a aby zároveň verejnosti oznámili, kedy a kde je možné do kompletnej správy nahliadnuť a robiť si z nej výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady zhotoviť kópie, ale aj kde je možné doručiť stanovisko k navrhovanej činnosti.

Ministerstvo zároveň požiadalo dotknuté obce, aby podľa § 34 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. zabezpečili verejné prerokovanie správy o hodnotení v spolupráci s navrhovateľom. Správa o hodnotení bola zverejnená na webovom sídle MŽP SR www.enviroportal.sk.

Na základe stanovísk k správe o hodnotení od dotknutých obcí, Združenia miest a obcí – región jadrovej elektrárne Jaslovské Bohunice, občianskeho združenia Greenpeace Slovensko a mesta Trnava, ale aj na základe priebehu spoločného prerokovania posudzovanej činnosti, konaného dňa 29. 02. 2012, MŽP SR požiadalo navrhovateľa listom č. 2069/2012-3.4/hp zo dňa 14. 03. 2012 o doplnenie správy o hodnotení podľa § 35 ods. 5 zákona č. 24/2006 Z. z. Doplnenie správy o hodnotení predložil navrhovateľ MŽP SR dňa 17. 04. 2012.

Spracovateľom doplnenia správy o hodnotení *Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov (IS RAO)* bol kolektív autorov, zamestnancov navrhovateľa JAVYS, a.s., v zastúpení: *RNDr. Peter Gerhart, PhD., Ing. Peter Pecko, MVDr. Zuzana Kollárová, Ing. Eva Hrašnová a Ing. Ján Kaizer.*

MŽP SR obratom rozoslalo doplnenie správy o hodnotení (listom č.:2069/2012-3.4/hp zo dňa 24. 04. 2012) na zaujatie stanoviska podľa § 35 ods. 3 zákona č. 24/2006 Z. z. dotknutým obciam, Združeniu miest a obcí – región JE Jaslovské Bohunice, občianskemu združeniu Greenpeace Slovensko a mestu Trnava.

Cezhraničné posudzovanie – rozoslanie správy

MŽP SR, ako strana pôvodu, bez zbytočného odkladu zaslalo (list č. 2069/2012-3,4/hp zo dňa 27. 01. 2012) v súlade s Článkom 4 Dohovoru z Espoo a aj podľa § 45 zákona č. 24/2006 Z. z. dokumentáciu o navrhovanej činnosti prostredníctvom kontaktných bodov dotknutým stranám Českej, republiky, Maďarskej republiky, Poľskej republiky, Rakúskej republiky a Ukrajine. V prílohe boli:

- kompletná správa o hodnotení *Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov (IS RAO)* v slovenskom jazyku v listinnom vyhotovení a na elektronickom nosiči dát,
- krátky výťah zo správy o hodnotení navrhovanej činnosti v nemeckom jazyku (pre rakúsku dotknutú stranu) a anglickom jazyku (ostatné dotknuté strany), v ktorom boli zapracované pripomienky dotknutých strán, ktoré boli predložené Slovensku na základe pripomienkovania zámeru navrhovanej činnosti v listinnom vyhotovení a na elektronickom nosiči dát.

MŽP SR informovalo v sprievodnom liste, že navrhovaná činnosť v správe o hodnotení sa svojimi parametrami zaraďuje podľa Článku 2 ods. 2 Dohovoru o posudzovaní vplyvov na životné prostredie presahujúcich štátne hranice a Smernice Rady 85/337/ EHS v znení Smernice 97/11/2ES a jej Prílohy č. I. do bodu 3. Zariadenia určené výhradne na výrobu alebo obohacovanie jadrového paliva, na prepracovanie vyhorelého jadrového paliva alebo na skladovanie, ako aj na ukladanie a spracovanie rádioaktívneho odpadu, a preto patri medzi činnosti podliehajúce povinnej medzinárodnej posudzovaniu z hľadiska ich vplyvov na životné prostredie, presahujúce štátne hranice.

Ďalej upozornilo dotknuté strany, že povoľujúcim orgánom pre navrhovanú činnosť bude Úrad jadrového dozoru SR, ktorý vydá podľa zákona č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie a o zmene a doplnení niektorých zákonov povolenie na uvedenie jadrového zariadenia do prevádzky a následné povolenie na prevádzku jadrového zariadenia.

MŽP SR predložilo v rámci všeobecných záväzných právnych predpisov Slovenskej republiky správu o hodnotení všetkým dotknutým orgánom, rezortným orgánom, povoľujúcim orgánom, dotknutým obciam a verejnosti na zaujatie stanoviska k navrhovanej činnosti. V priebehu uvedeného verejného pripomienkovania správy o hodnotení (počas obdobia 30 dní) mal navrhovateľ za povinnosť v spolupráci s dotknutými obcami zabezpečiť verejné prerokovanie navrhovanej činnosti.

MŽP SR požiadalo dotknuté strany procesu posudzovania, aby oznámili, či majú záujem zúčastniť sa verejného prerokovania na území Slovenskej republiky, aby mohlo informovať dotknutú stranu o mieste a čase konania verejného prerokovania.

3. Prerokovanie správy o hodnotení s verejnosťou a závery prerokovania

Verejné prerokovanie v Jaslovských Bohuniciach

Spoločné verejné prerokovanie vykonali podľa § 34 ods. 5 zákona č. 24/2006 Z. z. dotknuté obce: **Jaslovské Bohunice, Veľké Kostoľany, Pečeňady, Ratkovce, Žilkovce, Malženice, Radošovce a Nižná** v spolupráci s navrhovateľom **dňa 29. 02. 2012 o 17. hodine v Kultúrnom dome obce Jaslovské Bohunice**

Dotknutá obec Jaslovské Bohunice podľa ods. 2 a 3 § 34 zákona o posudzovaní zabezpečila po dohode a v spolupráci s navrhovateľom spoločné verejné prerokovanie navrhovanej činnosti. Termín a miesto konania verejných prerokovaní oznámili verejnosti desať dní pred jeho konaním. Súčasne e-mailovou pozvánkou list č.: OcÚ-2012/00202-

01759 zo dňa 13. 02. 2012 pozvala dotknutá obec na verejné prerokovanie navrhovanej činnosti príslušný orgán, rezortný orgán a dotknuté orgány.

Podľa prezenčnej listiny (67 podpisov) sa spoločného verejného prerokovania zúčastnili okrem starostov a občanov dotknutých a ďalších obcí a zamestnancov navrhovateľa, tiež zamestnanci MŽP SR, ÚJD SR a DECOM, a.s. Program verejného prerokovania bol nasledujúci:

- Úvod a privítanie účastníkov verejného prerokovania.
- Prezentácia zástupcu navrhovateľa (JAVYS, a.s.).
- Diskusia.
- Záver.

Spoločné verejné prerokovanie moderoval Mgr. Gilbert Liška (starosta obce Veľké Kostoľany) (ďalej len „moderátor“), ktorý privítal účastníkov verejného prerokovania správy o hodnotení vplyvov na životné prostredie navrhovanej činnosti *Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov (IS RAO)*. Oboznámil prítomných s programom stretnutia a upozornil na možnosť diskusie za účelom vysvetlenia otázok verejnosti k navrhovanej činnosti. Následne dal slovo a priestor zástupcom navrhovateľa.

Následne bola vykonaná prezentácia zástupcu navrhovateľa JAVYS, a. s. pána Ing. Dobroslava Dobáka, ktorý prítomných oboznámil so vznikom, históriou a zameraním spoločnosti a s jadrovými zariadeniami, ktoré majú vo vlastníctve v lokalitách Jaslovské Bohunice a Mochovce. Prezentoval súvislosť medzi vyradovaním jadrových elektrární A1, V1 a potrebou integrálneho skladu. Predstavil účel navrhovanej činnosti a jeho variantné riešenia.

Navrhovanú činnosť „IS RAO“ postupne prezentovali predstavitelia spoločnosti JAVYS, a.s. Ing. Branislav Mihály, RNDr. Peter Gerhart, PhD. a MVDr. Zuzana Kollárová. Prezentácia obsahovala informácie o navrhovanom zariadení, jeho možných vplyvoch na životné prostredie a obyvateľstvo a mala nasledujúce časti:

- Účel a potreba IS RAO.
- IS v zahraničí.
- Technické riešenie IS RAO.
- Varianty riešenia navrhovanej činnosti.
- Identifikované vstupy a nároky navrhovanej činnosti.
- Identifikované výstupy navrhovanej činnosti.
- Radiačná ochrana.
- Riziká.
- Vplyvy navrhovanej činnosti na ŽP a obyvateľstvo.
- Závery hodnotenia vplyvov vyvolaných navrhovanou činnosťou.

RNDr. Peter Gerhart, PhD. sa zamerail v prezentácii na potrebu zriadenia IS RAO, jeho technické riešenie a varianty riešenia navrhovanej činnosti. Uviedol, že v integrálnom sklade budú dočasne skladované pevné alebo spevnené RAO, ktoré pochádzajú z vyradovania jadrových zariadení v lokalite Jaslovské Bohunice. Tieto odpady budú tvorené odpadmi, ktoré bude možné uvoľniť do životného prostredia (vymieracia funkcia skladu), rádioaktívne odpady určené na ďalšie spracovanie uložitelné v RÚ RAO Mochovce (vyrovnávací funkcia skladu) a odpady, ktoré vyžadujú dlhodobé bezpečné skladovanie (skladovacia funkcia skladu).

Ing. Branislav Mihály uviedol, že celková rádiologická bilancia sa vybudovaním IS RAO nezvýši. Vznikajúce RAO z vyradovania JE V1 a čiastočne aj JE A1 budú pred ich uskladnením v IS RAO povrchovo dekontaminované, fragmentované a upravené do spevnenej formy, pričom budú skladované v obalových súboroch tak, aby boli dodržané všetky limity a podmienky radiačnej ochrany. Opísal systém zabezpečenia radiačnej ochrany

v zariadení a navrhované vzduchotechnické systémy. Uviedol analýzu možných rizikových udalostí, ktoré potenciálne môžu byť spôsobené vnútornými a vonkajšími faktormi, ako aj možnými prírodnými katastrofami.

MVDr. Zuzana Kollárová sa v prezentácii venovala vplyvu činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravie obyvateľov pre jednotlivé varianty. Porovnala vplyvy jednotlivých variantov činnosti počas jej výstavby aj prevádzky. Konštatovala, že pri realizácii činnosti nebudú vznikať žiadne rádioaktívne odpady, môžu však vzniknúť len v rámci neštandardnej situácie a len v malých množstvách. Uviedla, že ako najvýhodnejší variant pre navrhovateľa sa javí Variant 1 – umiestnenie IS RAO v existujúcom areáli JAVYS, a.s. Najväčší vplyv na životné prostredie by bol pri Variante 2 vplyv na pôdu, a to záber poľnohospodárskej pôdy.

Z analýzy hodnotených vstupov a výstupov navrhovanej činnosti možno celkovo hodnotiť vplyv činnosti na životné prostredie ako málo významný a pre dotknuté územie únosný. Predpokladaný vplyv činnosti na obyvateľstvo je bez rizika na jeho zdravotný stav.

Moderátor po prezentácii navrhovanej činnosti vyzval starostku obce Jaslovské Bohunice p. Boženu Krajčovičovou, aby prečítala pripomienky dotknutých obcí k predmetnej správe, ktoré boli doručené na MŽP SR dňa 05.03. 2012 ako spoločné stanovisko dotknutých obcí.

Na verejnom prerokovaní sa zástupcovia dotknutých obcí: *Jaslovské Bohunice, Malženice, Veľké Kostoľany, Žlkovce, Ratkovce, Nižná, Pečeňady a Radošovce* dohodli, že akceptujú navrhovanú činnosť pokiaľ dôjde k zmene postoja Slovenskej republiky voči obciam v jadrovej-energetickej lokalite Jaslovské Bohunice.

Diskusia

V diskusii vystúpila *Mgr. Alena Jelušová*, predsedníčka ZMO región Jaslovské Bohunice, ktorá vyslovila presvedčenie, že obyvatelia obcí si zvykli na to, že ich štát začína oberať o nadobudnuté výhody. Požiadala o doplnenie správy o bod, ako bude financované vyradovanie a z akých zdrojov aj ak sa zmení legislatíva. Dopracovať ju o systém, lehoty, kapacity, legislatívu. Na záver vystúpenia prečítala stanovisko ZMO, región Jaslovské Bohunice, v ktorom ZMO nesúhlasí s vybudovaním IS RAO. Požiadala, aby stanovisko bolo neoddeliteľnou prílohou záznamu z prerokovania.

Odpoveď: – Ing. Branislav Mihály - viaceré otázky už boli zodpovedané v správe o hodnotení a k legislatíve sa navrhovateľ nemôže vyjadrovať, táto otázka je v právomoci štátu.

Nasledovali písomné otázky z pléna a odpovede navrhovateľa:

- Písomná otázka - Kedy bude možné uvoľniť skladované RAO do životného prostredia?

Odpoveď: – Ing. Branislav Mihály - Odpady budú vymruť, alebo pôjdu na spracovanie a následne do úložiska. To nie je otázka kedy, ale aké rádionuklidové zloženie má odpad.

- *Mgr. Alena Jelušová* – Uvažuje sa s vybudovaním hlbinného úložiska a či sa na tom pracuje?

Odpoveď: - Ing. Miroslav Božik, PhD. – Počas prevádzky IS RAO sa neuvažuje so skladovaním vysokoaktívnych odpadov pre hlbinné úložisko. Konštatoval, že 19. 07. 2011 bola prijatá nová smernica Európskej komisie, ktorá stanovuje pre každý členský štát vypracovať politiku riešenia nakladania s jadrovým odpadom do augusta 2015. Slovenská republika už k hlbinnému úložisku robila v minulosti viaceré prieskumy.

- Písomná otázka - Čo sa ma rozumieť pod pojmom uvoľnenie do životného prostredia?

Odpoveď: – Ing. Branislav Mihály - K uvoľneniu do životného prostredia môže dôjsť vtedy, keď nameraná hodnota hmotnostnej aktivity skladovaných rádioaktívnych odpadov klesne pod 300 Bq/kg. To je hodnota určená Ministerstvom zdravotníctva SR.

- Písomná otázka - Či bola spracovaná v okolí JE (v okruhu 30 km) štúdia zameraná na zdravotný stav, chorobnosť. Ak nie, kedy bude.

Odpoveď: – Ing. Branislav Mihály - Uvedený prieskum sa robil od roku 1993 do roku 2005. Boli to jedinečné výsledky, avšak po sprivatizovaní elektrární sa s tým skončilo. Výsledky dĺžky života boli porovnateľné so Slovenskom. Niektoré ukazovatele boli v dotknutej lokalite horšie, ako na Slovensku, ale v lokalitách Novák a Vojan, kde nie je jadrová elektráreň, boli ešte horšie, ako v lokalite Bohunice. Výsledky záviseli aj od vekového priemeru obyvateľstva, ukazovatele boli horšie pri vyššom veku priemeru obyvateľstva.

- *Ing. Peter Ryška – Opýtal sa, či sú na prerokovaní prítomní zástupcovia ministerstiev životného prostredia a hospodárstva. Vznášané pripomienky nemajú váhu. Dokumentácia IS RAO je spracovaná navrhovateľom JAVYS a.s. a ako taká je zrozumiteľná odborníkom a pracovníkom, ktorí s tým robia. Navrhoval, aby bola správa spracovaná treťou nezávislou stranou. Kritizoval, že spracovaný zákon o jadrovej škode nebol prijatý vládou. Podporil pripomienky dotknutých obcí a združenia obcí ZMO regiónu JE Jaslovské Bohunice, ktoré boli prednesené na prerokovaní. Nesúhlasí so zbúraním objektov, rádioaktívne odpady môžu vymrieť aj na mieste a ušetríme tak 26 mil. €. Je za to, aby sa z jadra nerobila politika. Dnes je totiž zákon o rádioaktívnom odpade obchodom. Podporil realizáciu Variantu 1. Požadoval dopracovať správu o ekonomické hľadisko, ostatné vplyvy – ekológiu, ohrozenie. Štát od rozdelenia federácie na vyradovanie neprispieva. Je tu neistota a to by v jadre nemala byť.*

Odpoveď: – Ing. Branislav Mihály - nulový variant je objektívne najhorším riešením. Veľa zariadení by zostalo stát tam, kde sú teraz. Nebolo by ich možné ďalej využívať a z hľadiska predovšetkým radiačnej ochrany a nakladania s RAO by to bolo vysoko rizikové.

- *Otázka p. Grancovej z Lopašova – Prečo sa nehľadá miesto hlbinného úložiska mimo Jaslovských Bohuníc?*

Odpoveď: – Ing. Ján Horváth – generálny riaditeľ JAVYS – S hlbinným úložiskom sa v Jaslovských Bohuniciach neuvažuje.

- *P. Peter Machovič – SITA, tlačová agentúra - V správe je treba opraviť údaje o dotknutej obci Radošovce z dôvodu, že sú v nej uvedené údaje o Radošovciach na Záhorí.*
- *Ing. Juraj Homola – riaditeľ rádioaktívnych odpadov a vyradovania na ÚJD SR. Reagoval na veci, ktoré sa týkajú len ÚJD SR. Pri zodpovednosti za jadrové škody je stanovený limit 50 mil. € ~~EUR~~ na odškodnenie.*

ÚJD SR pripravil k tejto problematike samostatný zákon, ktorý však neprešiel vo vláde. V súčasnosti to aj naďalej rieši len jeden paragraf v atómovom zákone. Nesúhlasí, že nemáme zákon o jadrových odpadoch. Rieši to už od roku 1984 atómový zákon a špeciálna vyhláška z roku 1987 z pohľadu jadrovej bezpečnosti. K tejto problematike bolo vydaných aj 13 vyhlášok z toho jedna vyhláška rieši nakladanie s rádioaktívnymi odpadmi. Tieto dokumenty boli posudzované s medzinárodnou legislatívou a sú na veľmi vysokej úrovni a v súlade s medzinárodnými predpismi.

Ing. Ponecová zástupkyňa Ministerstva životného prostredia SR – príslušný orgán. Pripomienky a odporúčania v stanoviskách, ktoré požadujú doplnenie správy budú doručené navrhovateľovi na vyhodnotenie.

Do 15. 03. 2012 bude na túto tému spoločné rokovanie s dotknutými krajinami cezhraničného posudzovania (Českou republikou, Rakúskou republikou a Maďarskom), na ktorom by sa mali zúčastniť aj zástupcovia dotknutých obcí.

Predložená správa k IS RAO bude pripomienkovaná do termínu 05. 03. 2012.

Záver

Na záver diskusie moderátor potvrdil, že obciam záleží na tom, aby prevádzka bola bezpečná a aby uloženie rádioaktívnych odpadov bolo spoplatnené. Je legislatívne potrebné doriešiť platby za skladovanie rádioaktívneho odpadu. Občania a obce si platia komunálny odpad. Keďže sa už nikto neprihlásil do diskusie, poďakoval navrhovateľom, zástupcom dotknutých obcí a všetkým dotknutým orgánom za účasť. Zároveň vyjadril, že po

zapracovaní technických pripomienok sa štát bude zaoberať aj legislatívnymi pripomienkami, ktoré požadujú obce.

Do diskusie sa prihlásil ešte generálny riaditeľ JAVYS, a.s. Ing. Ján Horváth –Nik nemá záujem o vybudovanie zariadení, ktoré by ohrozili obyvateľov alebo územie. Technické pripomienky budú zapracované do správy, ale legislatívne požiadavky nemôže JAVYS, a.s. garantovať. Budú sa snažiť, aby bola správa prijatá.

Dotknuté obce v spolupráci s navrhovateľom vyhotovili podľa § 34 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. záznam z verejného prerokovania správy o hodnotení, ktorý podpísali všetci starostovia dotknutých obcí a generálny riaditeľ JAVYS, a.s. Prílohami zápisu sú: prezenčná listina z verejného prerokovania; pripomienky dotknutých obcí Jaslovské Bohunice, Radošovce, Nižná, Veľké Kostoľany, Pečeňady, Ratkovce, Malženice a Žilkovce; stanovisko ZMO, región JE Jaslovské Bohunice a potvrdenia dotknutých obcí o zverejnení správy o hodnotení stavby *Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov*. Záznam bol na MŽP SR doručený dňa 09. 03. 2012.

Na základe stanovísk dotknutých obcí, Združenia miest a obcí – región Jadrovej elektrárne Jaslovské Bohunice, občianskeho združenia Greenpeace Slovensko a mesta Trnava, ale aj na základe priebehu spoločného verejného prerokovania

posudzovanej činnosti MŽP SR požiadalo navrhovateľa listom č. 2069/2012-3.4/hp zo dňa 14. 03. 2012 o doplňujúce informácie podľa § 35 ods. 5 zákona č. 24/2006 Z. z.

Verejné prerokovanie v Bratislave

Verejné prerokovanie s rakúskou verejnosťou nasledovalo po medzinárodnej konzultácii s rakúskou republikou podľa čl. 5 Dohovoru o hodnotení vplyvu na životné prostredie presahujúceho štátne hranice na základe dokumentácie o hodnotení vplyvu na životné prostredie pre *Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov (IS RAO)*, ktoré sa konalo 13. 06. 2012 o 9.00 na Ministerstve životného prostredia SR v Bratislave.

Pozvaní boli zástupcovia Spolkového Ministerstva pôdneho a lesného hospodárstva, životného prostredia a vodného hospodárstva Rakúskej republiky (Bundesministerium für Land und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft) a rakúskej verejnosti.

Úvod

RNDr. Gabriel Nižňanský (MŽP SR) privítal účastníkov verejného prerokovania, ktoré nadväzovalo na konzultácie Správy o hodnotení vplyvov na životné prostredie navrhovanej činnosti *Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov (IS RAO)* a pre *Dobudovanie Republikového úložiska v Mochovciach pre ukladanie nízko aktívnych odpadov a vybudovanie úložiska pre veľmi nízko aktívne odpady*.

Zástupcovia Ministerstva životného prostredia Rakúskej republiky (Andreas Molin, Johannes Kresbach, Helmut Fisher) a poverenec Horno-rakúskej vlády pre proti-jadrové otázky (Dalibor Stráský) ocenili prístup navrhovateľa a MŽP SR verejne prerokovať so zástupcom rakúskej verejnosti (pán Christian Schügerl – Burgenland) otázky k obidvom verejne prerokovávaným projektom.

Pretože jediný zástupca verejnosti z Rakúska deklaroval oboznámenosť s obsahom obidvoch správ, účastníci sa vzájomne dohodli na priamom prerokovaní pripravených otázok verejnosti bez predchádzajúcich prezentácií správ o hodnotení.

Diskusia k činnosti Integrálny sklad RAO

Otázka č. 1

P. Christian Schügerl, Krajinská vláda Burgenland,:

Nie je stanovený presný počet tienených kontajnerov typu CASTOR, je rozdiel, či bude skladovaný nízkoaktívny alebo vysokoaktívny rádioaktívny odpad. Mohli by ste špecifikovať druhy odpadov skladovaných v Integrálnom sklade?

RNDr. Peter Gerhart, PhD. v odpovedi uviedol, že v prvom a druhom module budú skladované veľmi nízko, nízko a stredne aktívne rádioaktívne odpady. V prípade potreby vyradovania JE V1 budú dobudované tretí a štvrtý modul. Tieto budú prednostne určené pre skladovanie rádioaktívnych odpadov pochádzajúcich z primárneho okruhu JE V1.

Rádioaktívne odpady, ktoré nie je možné uložiť do RÚ RAO Mochovce budú skladované v integrálnom sklade. Vysoko rádioaktívne odpady budú skladované v tienených kontajneroch (napr. typu CASTOR). Typickým príkladom sú vnútroreaktorové časti, ktoré kvôli indukovanej aktivite nie je možné uložiť v povrchovom type úložiska, ale v hlbinnom úložisku.

Otázka č. 2

P. Christian Schügerl, Krajinská vláda Burgenland:

Existuje horná hranica počtu vysokotienených kontajnerov skladovaných v integrálnom sklade?

RNDr. Peter Gerhart, PhD. v odpovedi uviedol, že v súčasnosti je v príprave BIDSF projekt, ktorého cieľom je vypracovanie štúdie nakladania s veľkorozmernými komponentmi primárneho okruhu JE V1. Jedným z výsledkov bude definovanie parametrov uskladnenia týchto komponentov a spôsob nakladania s nimi.

Principiálne nie je dôležitý počet kontajnerov typu CASTOR, ale max. celková aktivita skladovaných rádioaktívnych odpadov $1 \cdot 10^{18}$ Bq a dodržanie maximálnej hodnoty dávkového príkonu na povrchu obalového súboru 10 mSv.

Ing. Branislav Mihály v odpovedi doplnil, že je potrebné zdôrazniť vyrovnávaciu funkciu skladu, t.j. ide o vyrovnávací sklad medzi spracovateľskými kapacitami a produkciou odpadu z vyradovania JE V1 a A1.

Otázka č. 3

Christian Schügerl, Krajinská vláda Burgenland:

Správa popisuje prostriedky na zabezpečenie bezpečnosti skladu. Bude táto infraštruktúra dostupná počas celej životnosti integrálneho skladu?

Ing. Branislav Mihály v odpovedi uviedol, že toto zariadenie bude jadrovým zariadením a povoľuje ho ÚJD SR. Úrad toto povolenie vydáva vždy na 10 rokov a až na základe úspešného periodického hodnotenia jadrovej bezpečnosti (aktualizácia bezpečnostnej dokumentácie, v ktorej napr. musíme deklarovať bezpečnosť prevádzky, zabezpečenie infraštruktúry na ďalších 10 rokov a pod.) predlžuje povolenie na ďalších 10 rokov. Dnes potrebná infraštruktúra pre integrálny sklad existuje a bude aj po roku 2033 (termín vyradenia JE A1). Po celú dobu musí byť zabezpečená fyzická ochrana, požiarne ochrana a všetky potrebné médiá. Pre potreby integrálneho skladu musíme zabezpečiť túto infraštruktúru počas celej jeho životnosti.

Otázka č. 4

P. Christian Schügerl, Krajinská vláda Burgenland:

Je zabezpečené financovanie Integrálneho skladu počas jeho prevádzky bez podpory štátu?

Ing. Branislav Mihály odpovedal: že systém zabezpečenia financovania je nasledovný: Na Slovensku je Národný jadrový fond, do ktorého prispievajú výrobcovia elektriny z každého vyrobeného MW elektrickej energie. V súčasnosti je v tomto fonde asi 1 miliarda EUR. Prevádzkovateľ nemá priamo svoj podúčet pre financovanie Integrálneho skladu. Financie budú pochádzať z úhrad za skladovanie RAO z jednotlivých projektov vyradovania. Pre financovanie vyradovania JE V1 čerpáme prostriedky i prostredníctvom fondu BIDSF určeného na vyradovanie JE V1.

V objekte integrálneho skladu nemôže z jeho podstaty vzniknúť jadrová havária, len radiačná nehoda.

Otázka č. 5

P. Christian Schügerl, Krajinská vláda Burgenland:

Pád lietadla má nízku pravdepodobnosť, ale čo v prípade pádu lietadla? Je treba vynásobiť malú pravdepodobnosť s veľkými účinkami.

Ing. Branislav Mihály v odpovedi uviedol, že pád lietadla je základným bezpečnostným rizikom, ktoré je hodnotené. Pre zásadné zníženie tohto rizika sú prijímané preventívne opatrenia, ktorým je bezletová zóna nad jadrovým zariadením. Šírka bezletových zón je počítaná na rôzne typy lietadiel. EIA nehovorí o detailných bezpečnostných analýzach, to bude úlohou bezpečnostnej správy. Minimalizácia následkov pádu lietadla a následného požiaru je založená na nasledovných opatreniach: V IS RAO budú skladované len pevné alebo spevnené formy rádioaktívnych odpadov, ktoré budú nehorľavé a nevýbušné. Obalové súbory sú nehorľavé. Bezpečnostné rozbory budú

definovať základné stavebnotechnické a technické protipožiarne parametre skladu. V lokalite je stanica Závodného hasičského útvaru. Dokonca v prípade umiestnenia skladu podľa variantu 1 je vzdialenosť niekoľko desiatok metrov.

Stanovisko

P. Christian Schügerl, Krajinská vláda Burgenland:

Na záver diskusie o integrálnom sklade RAO uviedol, že má poverenie jedného člena krajinskej vlády Burgenland prezentovať jeho nesúhlas s výstavbou Integrálneho skladu RAO.

Zástupca Spolkového ministerstva poľnohospodárstva Rakúskej republiky:

Zástupca Federálneho ministerstva poľnohospodárstva Rakúskej republiky uviedol: je zrejmé, že tento názor nezdieľa federálna vláda, pretože uznáva nevyhnutnosť integrálneho skladu v súvislosti s vyradením jadrovej elektrárne Bohunice.

Záver

Predstavitelia rakúskej delegácie poďakovali za verejné prerokovanie, ktoré bolo riadne oznámené rakúskej verejnosti. Zhrnutie rakúskych obáv: riziká potenciálnych nehôd, pripravenosť minimalizácie možných nehôd a ich následkov, zodpovednosť prevádzkovateľa. Okolnosť, že sa verejného prerokovania v SR nezúčastnil väčší počet obyvateľov Rakúskej republiky, je možné hodnotiť ako dôveru zástupcom úradov, že medzištátne konanie bude prebiehať korektne a transparentne. Poďakovali za možnosť prediskutovať predkladané otázky v očakávaní ďalších krokov, ktoré budú nasledovať po tejto fáze projektovej prípravy. Tiež ocenili detailnú prezentáciu a hodnotili mimoriadne pozitívne priebeh zahraničnej konzultácie.

RNDr. Gabriel Nižňanský na záver povedal, že MŽP SR plní zákonom stanovené kroky, keďže SR je členskou krajinou Európskej únie a plní Dohovor z Espoo, teda vychádza z medzinárodných predpisov, kde je zakotvené splniť náležitosti cezhraničného posudzovania a umožňujeme prístup verejnosti k prerokovávaným témam. Poďakoval za účasť, informoval o nasledujúcich krokoch procesu posudzovania a oznámil, že záverečné stanovisko MŽP SR bude obsahovať vyhodnotenie aj pripomienok zúčastnených strán.

Záverečný protokol z verejného prerokovania podpísali zástupcovia Spolkového ministerstva pôdneho a lesného hospodárstva, životného prostredia a vodného hospodárstva Rakúskej republiky a Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky. Prílohami protokolu sú prezentácie spoločnosti JAVYS, a.s. a prezenčná listina.

Verejné prerokovanie v Györi

Verejné prerokovanie s maďarskou verejnosťou nasledovalo po medzinárodnej konzultácii s Maďarskou republikou podľa čl. 5 Dohovoru o hodnotení vplyvu na životné prostredie presahujúceho štátne hranice. Vykonalo sa spoločné verejné prerokovanie na základe dokumentácií o hodnotení vplyvu na životné prostredie pre *Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov (IS RAO)* a *Dobudovanie Republikového úložiska v Mochovciach pre ukladanie nízko aktívnych odpadov a vybudovanie úložiska pre veľmi nízko aktívne odpady* a konalo sa dňa 04. 07 2012 o 14.30 na Mestskom úrade v Györi v Maďarsku. Verejné prerokovanie organizovalo Ministerstvo rozvoja vidieka, Odbor ochrany a rozvoja životného prostredia Maďarska.

Úvod

Predstavitel' Ministerstva rozvoja vidieka Maďarskej republiky Dr. Balint Dobi opísal proces posudzovania, jeho právne úpravy v Maďarsku a kroky maďarskej strany v procese posudzovania. Pripomenul, že navrhované činnosti v Bohuniciach a Mochovciach budú podliehať posudzovaniu podľa Espoo Dohovoru a Maďarská republika bude jednou z dotknutých strán.

Konštatoval, že zámer k navrhovanej činnosti bol rozoslaný príslušným orgánom na posúdenie a materiál o plánovanej investícii bol tiež k dispozícii verejnosti. Oficiálne stanoviská maďarskej strany k zámeru k navrhovaným činnostiam boli zaslané 05. 09. 2011.

Správu o posudzovaní vplyvov na životné prostredie pre Integrálny sklad v Bohuniciach prijala maďarská strana vo februári 2012 a správu o posudzovaní vplyvov

rozšírenia úložiska v Mochovciach tiež vo februári. Obe správy boli predložené na posúdenie dotknutým organizáciám, odborníkom a verejnosti na predloženie písomných pripomienok.

Ďalším krokom procesu medzinárodného posudzovania boli konzultácie vykonané v súlade s článkom 5 Espoo Dohovoru a verejné prerokovanie, kde mala verejnosť, ekologické mimovládne organizácie predniesť svoje výhrady a klásť svoje otázky. Následne vyzval na predloženie otázok verejnosti.

Diskusia

Zástupcovia verejnosti nepredložili žiadne otázky k posudzovaným činnostiam a Dr. Balint Dobi uzavrel verejné prerokovania k navrhovaným činnostiam.

Záver

Dr. Balint Dobi, Ministerstvo rozvoja vidieka, poďakoval za účasť navrhovateľa a pripravené prezentácie navrhovaných činností a hodnotil pozitívne možnosť konzultácie otázok verejnosti. Uviedol, že odpovede na otázky odbornej verejnosti boli zodpovedané počas konzultácie podľa Espoo Dohovoru, ktorá sa konala v ten istý deň pred verejným prerokovaním.

RNDr. Gabriel Nižňanský, MŽP SR informoval prítomných, že proces posudzovania je v štádiu kedy sa na činnosť vypracováva posudok a následne MŽP SR vypracuje záverečné stanovisko, ktoré bude zaslané maďarskej dotknutej strane.

Ing. Branislav Mihály poďakoval hosťom za možnosť stretnutia a prezentovania navrhovaných činností spoločnosti JAVYS, a.s.

Konzultácie s Českou republikou spojené s verejným prerokovaním za účasti dotknutých obcí v regióne Jaslovské Bohunice

Medzinárodná konzultácia s Českou republikou podľa čl. 5 Dohovoru o hodnotení vplyvu na životné prostredie presahujúceho štátne hranice na základe dokumentácie o hodnotení vplyvu na životné prostredie pre *Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov (IS RAO)* sa konala 23. 05. 2012 o 9.00 hodine v kongresovej sále JAVYS, a.s. v Jaslovských Bohuniciach.

Pozvaní boli zástupcovia ministerstiev životného prostredia Českej republiky, Rakúskej republiky, Maďarskej republiky a Ukrajiny.

Priebeh konzultácie bol nasledovný:

- Úvod a privítanie účastníkov medzinárodnej konzultácie.
- Prezentácia spoločnosti JAVYS, a.s.
- Prezentácia správy o hodnotení vplyvov navrhovanej činnosti *Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov* na životné prostredie.
- Diskusia.
- Záver.

Úvod

Moderátor Ing. Dobroslav Dobák (hovorca spoločnosti JAVYS, a.s.) privítal účastníkov konzultácie, ktorá nadväzovala na verejné prerokovanie správy o hodnotení vplyvov na životné prostredie navrhovanej činnosti *Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov (IS RAO)*, ktoré sa konalo dňa 29. 02. 2012 v Jaslovských Bohuniciach. Predstavil zúčastnených a oboznámil s organizačnými pokynmi.

RNDr. Gabriel Nižňanský (príslušný orgán pre konzultácie – MŽP SR) následne oboznámil účastníkov s účelom konzultácie a informoval o stave prebiehajúceho procesu posudzovania na životné prostredie: Poľsko nebude požadovať účasť na konzultáciách. Česká republika – prítomní sú zástupcovia MŽP ČR, Maďarsko prejavilo záujem, ale zástupcovia sa stretnutia nezúčastnia a požadujú vykonať konzultácie v rámci verejného prerokovania na území Maďarska. Ukrajina prejavila záujem, ale stretnutia sa zástupcovia nezúčastnia. Konzultácia s Rakúskou republikou je dohodnutá na deň 13. 06. 2012 v priestoroch MŽP SR.

Ing. Ján Horváth, predseda predstavenstva a generálny riaditeľ spoločnosti JAVYS, a.s. privítal účastníkov konzultácie.

Prezentácia spoločnosti JAVYS, a.s.

Ing. Dobroslav Dobák oboznámil prítomných so vznikom, históriou a zameraním spoločnosti a s jadrovými zariadeniami, ktoré majú vo vlastníctve v lokalitách Jaslovské Bohunice a Mochovce, a výrobňou vlákno-betónových kontajnerov v Trnave. Uviedol súvislosti medzi vyradovaním jadrových elektrární A1, V1 a potrebou vybudovania Integrálneho skladu RAO.

Prezentácia správy o hodnotení vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie

RNDr. Peter Gerhart, PhD. sa v prezentácii o navrhovanej činnosti a jej vplyvoch na životné prostredie a obyvateľstvo zamerail na nasledovné oblasti:

- Účel a potreba IS RAO.
- Integrálne sklady v zahraničí.
- Technické riešenie IS RAO.
- Varianty riešenia navrhovanej činnosti.
- Identifikované vstupy a nároky navrhovanej činnosti.
- Identifikované výstupy navrhovanej činnosti.
- Radiačná ochrana.
- Riziká.
- Vplyvy navrhovanej činnosti na ŽP a obyvateľstvo.
- Závery hodnotenia vplyvov vyvolaných navrhovanou činnosťou.

Vysvetlil účel a potrebu zriadenia IS RAO, jeho technické riešenie a varianty riešenia: variant 1 – umiestnenie v katastrálnom území obce Bohunice, variant 2 – umiestnenie v katastrálnom území obce Veľké Kostoľany a nulový variant.

Detailnejšie sa venoval nulovému variantu a jeho negatívnym dopadom na vyradovanie JE V1 a JE A1, dôsledkom ktorých by bolo spomalenie vyradovania odstavených elektrární.

Zdôraznil, že využite a potreba *Integrálneho skladu RAO* je popísaná v *Stratégii záverečnej časti mierového využívania jadrovej energie* a tiež je nevyhnutnou podmienkou pre zabezpečenie procesu vyradovania JE V1. V záverečnom stanovisku MŽP SR zo 7. marca 2007 k navrhovanej činnosti – vyradovanie JE V1 je tiež uvedená podmienka vybudovanie IS RAO.

MVDr. Zuzana Kollárová opísala vplyvy variantov 1 a 2 na životné prostredie a obyvateľstvo, požiadavky navrhovanej činnosti na vstupy a výstupy.

Uviedla, že najvýhodnejší je variant 1 – umiestnenie IS RAO v existujúcom areáli JAVYS, a.s. Najväčší vplyv na životné prostredie pri variante 2 by mal záber poľnohospodárskej pôdy. Z výsledkov správy vyplýva, že vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie a krajinu sú málo významné a pre dotknuté územie únosné. Vplyv na obyvateľstvo a jeho zdravotný stav tiež nie je významný.

Diskusia

Po prezentáciách Ing. Dobroslav Dobák vyzval zástupcov MŽP ČR k predloženiu otázok. Zástupkyňa MŽP ČR poďakovala za detailnú prezentáciu a uviedla, že k navrhovanej činnosti nemá česká strana ďalšie otázky.

Záver

RNDr. Gabriel Nižňanský poďakoval za prezentácie o navrhovanej činnosti a informoval o nasledujúcich krokoch procesu posudzovania: Nasleduje konzultácia s Rakúskou republikou dňa 13. 06. 2012, spracovanie odborného posudku a vydanie záverečného stanoviska MŽP SR, ktoré má odporúčajúci charakter pre povolujujúci orgán. Odporúčania záverečného stanoviska by mali byť zohľadnené v nasledujúcich fázach realizovania navrhovanej činnosti.

Ing. Ján Horváth poďakoval prezentujúcim za príspevky a hosťom za účasť na konzultácii k navrhovanej činnosti *Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov (IS RAO)*.

Z konzultácie bol spísaný protokol, ktorý podpísali zástupcovia dotknutej strany Ministerstva životného prostredia Českej republiky a zástupcovia strany pôvodu Ministerstva životného prostredia slovenskej republiky. Prílohami protokolu boli prezentácie spoločnosti JAVYS, a.s. a prezenčná listina zúčastnených.

Konzultácie s Maďarskom

Medzinárodná konzultácia s Maďarskom podľa čl. 5 Dohovoru o hodnotení vplyvu na životné prostredie presahujúceho štátne hranice na základe dokumentácie o hodnotení vplyvu na životné prostredie pre *Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov (IS RAO)* sa konala dňa 04. 07 2012 o 10.30 na Mestskom úrade v Györi, Maďarsko. Konzultáciu organizovalo Ministerstvo rozvoja vidieka, Odbor ochrany a rozvoja životného prostredia Maďarska.

Priebeh konzultácie bol nasledovný:

- Úvod a privítanie účastníkov medzinárodnej konzultácie.
- Prezentácia spoločnosti JAVYS, a.s.
- Prezentácia správy o hodnotení navrhovanej činnosti *Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov* na životné prostredie.
- Diskusia.
- Záver.

Úvod

Medzinárodná konzultácia v Maďarsku nadväzovala na predchádzajúce verejné prerokovania a medzinárodné konzultácie správy o hodnotení vplyvov navrhovanej činnosti *Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov* na životné prostredie, ktoré sa konali:

- dňa 29. 02. 2012 v Jaslovských Bohuniciach,
- dňa 23. 05. 2012 v kongresovej sále JAVYS, a.s. v Jaslovských Bohuniciach za účasti pozvaných účastníkov medzinárodnej konzultácie a
- dňa 13. 06. 2012 na Ministerstve životného prostredia v Bratislave za účasti zástupcov Rakúskej republiky.

V úvode konzultácií predstaviteľ maďarskej strany, Dr. Balint Dobi. z Ministerstva rozvoja vidieka Maďarska privítal účastníkov konzultácie a oboznámil s organizačnými pokynmi.

Za Ministerstvo životného prostredia SR sa predstavili RNDr. Gabriel Nižňanský a Ing. Helena Ponecová.

Ing. Branislav Mihály predstavil účastníkov navrhovateľa JAVYS, a.s., oboznámil s programom konzultácie a vysvetlil súvislosti navrhovanej činnosti s vyradovaním jadrových zariadení JE V1 a JE A1.

Prezentácia spoločnosti JAVYS, a.s. a prezentácia správy o hodnotení vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie prebiehala rovnakým spôsobom a v rovnakom rozsahu ako pri konzultáciách s Českou republikou.

Diskusia

Predstaviteľ maďarskej strany, Dr. Balint Dobi, Ministerstvo rozvoja vidieka Maďarska, ocenil úroveň predkladaných prezentácií a vyzval na predloženie otázok. Nasledovali tieto otázky:

Otázka č. 1

P. Csaba Csapó, Észak-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság:

Geografická poloha týchto dvoch plánovaných investícií je v pomerne malej blízkosti od maďarsko-slovenských hraníc, Bohunice sú vzdušnou čiarou vo vzdialenosti 60 km, Mochovce ešte bližšie, ako 40 km. Prevádzky sa nachádzajú v povodiach prítokov Dunaja, Dudváh pri Bohuniciach, Telinský potok pri Mochovciach, teda prípadná kontaminácia rádionuklidmi by zasiahla skoro celý maďarský úsek Dunaja. Čas prípravy na ochranu voči prípadným škodlivým účinkom znečisťujúcej vlny by bol krátky, vlna by mohla dosiahnuť maďarský úsek Dunaja aj za 1-2 dni. Máme obavy ohľadne znečistenia, kontaminácie povrchových vôd, keďže pri Komárne sú dôležité rezervoáre pitnej vody pre maďarské obyvateľstvo. Znečistenie by v priebehu 1 – 2 dní dosiahlo štátnu hranicu. Pre zabezpečenie maximálnej bezpečnosti navrhujeme zabezpečiť monitoring povrchových vôd.

RNDr. Peter Gerhart, PhD. v odpovedi uviedol, že: V integrálnom sklade budú skladované výlučne pevné alebo spevnené rádioaktívne odpady, t.j. žiadny kvapalný rádioaktívny odpad. Vznik odpadovej vody kontaminovanej rádionuklidmi sa predpokladá len pri neštandardných situáciách, kedy by bolo potrebné vykonať dekontaminačné práce. V tomto prípade bude táto voda a voda z hygienických slučiek kontrolovaného pásma zhromažďovaná v zbernej nádrži, ktorá bude monitorovaná. Z tejto zbernej nádrže by mohla kontaminovaná voda uniknúť len pri veľkej netesnosti. Pravdepodobnosť takejto netesnosti je však veľmi malá, nakoľko nádrž bude dvojplášťová a priestor v okolí nádrže bude zabezpečený záchytnou nádržou. Všetky vypúšťané vody z jadrových zariadení Slovenskej republiky sú kontinuálne monitorované a havarijné plány jadrových zariadení obsahujú postupy pri detekcii kontaminácie. Monitorovací program jadrových zariadení obsahuje monitoring kvality podzemných vôd (cca 160 vrtov) a monitoring kvality povrchových vôd. V rámci monitorovania podzemných vôd sú vytvárané modely potenciálneho šírenia kontaminácie.

Správa obsahuje analýzu scenára zaplavenia z nadmerných zrážok. Scenár zaplavenia integrálneho skladu záplavovou vlnou z Váhu dokázal, že záplavová vlna by lokalitu Jaslovské Bohunice nedosiahla. Jediný zdroj záplavovej vody je príválový dážď, predpokladá sa storočný dážď ($65 \text{ l.s}^{-1}.\text{ha}^{-1}$, t.j. $1.18 \text{ m}^3.\text{s}^{-1}$ na plochu areálu) pričom dažďová kanalizácia v Jaslovských Bohuniciach je vybudovaná na $2,36 \text{ m}^3.\text{s}^{-1}$, t.j. so 100% rezervou. Nech kanalizácia bude nepriechodná. Celý príválový dážď bude stekať po areáli smerom k integrálnemu skladu. Integrálny sklad bude jednopodlažná budova (železobetónových hál), kde nepríde k zatopeniu objektu, ale nastane len prietok dažďovej vody cez skladové priestory. Analýza predpokladala, že v integrálnom sklade sa bude nachádzať 1800 sudov a 660 vlákno-betónových kontajnerov. Pri podmienke, že povrchová kontaminácia obalových súborov bude max. $\sum(\beta \text{ a } \gamma) 3.10^3 \text{ Bq/m}^2$ a $\sum\alpha 3.10^2 \text{ Bq/m}^2$ a záplavová voda bude mať 100% dekontaminačnú účinnosť, tak voda bude kontaminovaná absolútnou aktivitou približne 60 MBq. Ak túto kontamináciu delíme objemom príválovej vody, potom objemová aktivita záplavovej vody bude mať menšiu aktivitu ako 30 Bq/l už pri opustení areálu Jaslovské Bohunice. Takto spôsobená kontaminácia bude tak nízka, že ju nebude možné detekovať už v povrchovej vode rieky Váh a nieto v Dunaji.

Otázka č. 2

P. Csaba Csapó, Észak-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság:

V sklade bude použitý mokrý spôsob uskladnenia VJP a teda v prípade havárie môže nastať kontaminácia povrchových vôd na maďarskom území. Otázka ohľadne monitorovania je pre nás dôležitá.

Ing. Branislav Mihály v odpovedi uviedol, že ide o nedorozumenie. Sklad vyhoretého jadrového paliva nie je súčasťou predkladaného projektu integrálneho skladu. V integrálnom sklade budú skladované výlučne pevné rádioaktívne odpady, nie vyhoreté jadrové palivo. Otázka sa týka iného skladu – skladu vyhoretého jadrového paliva, ktorý je už dlhodobo prevádzkovaný v lokalite Jaslovské Bohunice a monitorovaný v súlade s platnou legislatívou.

Otázka č. 3

P. Csaba Csapó, Észak-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság:

Pri skladovaní vyhoretého paliva ide o dočasné skladovanie?

Ing. Branislav Mihály v odpovedi uviedol, že otázka sa netýka tohto projektu. Sklad vyhoretého jadrového paliva je dimenzovaný na 50 rokov. V súčasnosti sa predpokladá, že tento typ vyhoretého jadrového paliva je obsahuje dosť energie, aby sa mohol využiť na ďalšie prepracovanie. Tieto palivové kazety môžu byť použité na výrobu paliva novej generácie.

Otázka č. 4

P. Csaba Csapó, Észak-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság:

V správe je popisovaný monitoring v 30 km okruhu okolo jadrového zariadenia. Máte na mysli monitorovacie sondy?

Ing. Branislav Mihály v odpovedi uviedol, že ide o komplexný systém monitorovania. Sledujú sa povrchové, podpovrchové vody, trávy, poľnohospodárske produkty, kravské mlieko, monitoruje sa aj ovzdušie. V lokalite Jaslovských Bohuníc je 24 staničiek na sledovanie kvality ovzdušia. Ročne je vykonaných okolo 2400 analýz. Všetky namerané výsledky sú predkladané ÚVZ SR (Úrad verejného zdravotníctva SR), ktorý robí aj vlastnú

kontrolu. Tiež Povodie Váhu a Dunaja, sleduje v kontrolných bodoch kvalitu týchto povrchových vôd vrátane aktivity.

Otázka č. 5

P. Csabainé Lörincz Marianna (tanácsos hidrológus – mérnökgeológus, Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság, Budapestianske vodné riaditeľstvo monitoring stredného Dunaja, odbor hospodárenia s vodami, zaoberá sa monitoringom podzemných vôd.)

V správe sme videli havarijné scenáre a na ich základe sme sformulovali otázky, ktoré Vám boli zaslané. Havarijné udalosti nezachytili všetky udalosti, napr.: explóziu v integrálnom sklade, aj keď je malá pravdepodobnosť úniku rádioaktívnych odpadov z obalových prostriedkov. Aké budú opatrenia voči riziku pádu lietadla na integrálny sklad a v prípade explózie?

Ing. Branislav Mihály v odpovedi uviedol, že pre pád lietadla bola vypočítaná nižšia pravdepodobnosť vzniku tejto udalosti ako je 1×10^{-7} , teda nevznikla pre toto jadrové zariadenie povinnosť vypracovávať scenár havárie lietadla (návod MAAE L2.2.1-1). Výpočet rizika sa robí z početnosti preletov nad jadrovým zariadením a z predpokladaných následkov. Žiadne jadrové zariadenie v Európe nepočíta následky takejto reálnej udalosti – pádu lietadla na objekt. Prijímajú sa zásadne preventívne opatrenia, t.j. bezletová zóna nad jadrovým zariadením.

Riziko výbuchu: v integrálnom sklade nebudú skladované žiadne výbušné a horľavé látky. Jediné horľavé látky v objekte môžu byť potenciálne elektroinštalácie resp. zariadenia. Teoreticky požiar by mohol vzniknúť, len ak by bol vyvolaný úmyselne. Na takýto prípad slúži systém fyzickej ochrany jadrových zariadení.

Otázka č. 6

P. Csabainé Lörincz Marianna (tanácsos hidrológus - mérnökgeológus, Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság, Budapestianske vodné riaditeľstvo pre monitoring stredného Dunaja, odbor hospodárenia s vodami, zaoberá sa monitoringom podzemných vôd.)

Odpovede sú ukludňujúce, ale žiadame odpovede na ďalšiu otázku:

Ak by predsa nastal únik vôd, navrhovali sme systém monitoringu povrchových vôd, pretože z rezervoárov Dunaja sú zásobované regióny pitnou vodou, najmä hlavné mesto Budapešť. Ako by boli informovaní pracovníci vodných báz o takejto udalosti, t. j. v prípade havárie?

Ing. Branislav Mihály v odpovedi uviedol, že technicky z činností v integrálnom sklade nie je možné, aby sa dôsledky havárie prejavili vo vodách Dunaja. Technicky je možná kontaminácia z iných prevádzkovaných jadrových zariadení v lokalite. Povrchové vody sú monitorované neustále už spomínaným systémom.

Havarijná komisia spoločnosti JAVYS, a.s. musí havarijné situácie riešiť do polhodiny a je povinná informovať celý rad štátnych inštitúcií (ÚJD SR, ÚVZ SR). Toto platí pre akýkoľvek typ prevádzky, nielen pre jadrové zariadenia. Prevádzkovateľ zariadenia má havarijný plán podľa ktorého postupuje v prípade havárií, ktorý obsahuje aj požiadavky ohlasovacej povinnosti. Zložky v povodí Dunaja sú prepojené cez tento havarijný systém, t.j. informácie sú distribuované k zahraničným stranám.

Komisia zahraničného vodného hospodárstva zabezpečuje, že informačné kanály havarijného zabezpečenia majú prepojenie so slovenským partnerom. Konvencia o ochrane Dunaja zakotvuje povinnosť poskytovať informácie o haváriách.

RNDr. Gabriel Nižňanský doplnil, že inštitút všeobecnej kontroly na Slovensku zakladá Slovenská inšpekcia životného prostredia, kde neobíditeľným prvkom je aj ochrana vôd.

Komisia sa rozhodne, či súčasný systém je postačujúci, alebo bude požadovať rozšírenie monitorovacieho systému.“

Ing. Ladislav Éhn (starosta obce Kalná nad Hronom) doplnil, že v súčasnosti je pripravovaný projekt, ktorého predmetom je umiestnenie monitorovacích staníc v katastroch obcí Kalná nad Hronom, Hurbanovo, Dudince na základe medzištátnej dohody medzi SR a Maďarskou republikou. Prevádzkovateľ monitorovacích staníc má byť Maďarská republika. Tieto stanice majú byť prepojené na Slovenský hydrometeorologický ústav. Prednostne sú určené na monitorovanie ovzdušia. Ak vznikne požiadavka, budovať monitoring podzemných alebo povrchových vôd, takáto možnosť existuje na základe medzištátnej dohody.

Otázka č. 7

P. Attila Szántó, (National Inspectorate General for Industrial Safety, Section for Nuclear Emergency Management) spresnil, že bola podpísaná medzištátna dohoda (14. 06. 2012) upravujúca spoločný postup pri monitorovaní. Monitorovanie bolo navrhnuté v súvislosti s dostavbou blokov 3. a 4. JE Mochovce.

Čo sa týka projektu *Integrálny sklad RAO*, monitorovací systém existuje. Žiadame o výmenu informácií z monitorovania JE Paks a JE Jaslovské Bohunice a Mochovce. Monitoruje sa zmena radiácie pozadia, nemonitorujú sa povrchové vody.

Prosím, aby sa informácie vymieňali prostredníctvom dohodnutých informačných kanálov. Aký je komunikačný kanál pri znečistení povrchových vôd (okrem ÚJD SR)?

Dr. Balint Dobi, Ministerstvo rozvoja vidieka Maďarska, vedúci odboru, otázku doplnil:

Je potrebné zvýrazniť takúto výmenu informácií medzi susediacimi krajinami. Otázka výmeny informácií ohľadne znečistenia povrchových vôd sa stáva stále dôležitejšou.

RNDr. Gabriel Nižňanský v odpovedi uviedol, že nie je prítomný slovenský zástupca ÚJD SR. Ale potvrdzuje, že tento úrad povoľuje všetky aktivity jadrových zariadení, je to orgán zabezpečujúci medzinárodnú komunikáciu ohľadne jadrovej bezpečnosti a má uzatvorené bilaterálne zmluvy so susediacimi štátmi, uskutočňujú sa stretnutia, kde si vymieňajú informácie ohľadne jadrovej bezpečnosti. Verí, že maďarskí odborníci poznajú Slovenský meteorologický ústav a existuje dlhoročná spolupráca týchto zložiek životného prostredia.

Zástupca maďarského úradu jadrového dozoru stručne odpoveď doplnil o spôsoby informovania medzi Slovenskou republikou a Maďarskom: Komunikácia a výmena informácií v oblasti jadrovej resp. radiačnej bezpečnosti je funkčná a pre tieto účely postačujúca v zmysle medzinárodnej dohody.

Existuje prenos informácií do Maďarska o radiačnej situácii, tiež dohoda vymedzuje spôsob predávania informácií o udalostiach na jadrových zariadeniach. Takže sú tu bilaterálne dohody upravujúce spôsob komunikácie pri udalostiach. Táto dohoda sa nevzťahuje na prevádzkové udalosti. Čo sa týka oblasti povrchových vôd je možné preveriť existujúce komunikačné toky a vylepšiť komunikáciu aj o požiadavky kvality povrchových vôd.

Záver

Dr. Balint Dobi z Ministerstva rozvoja vidieka Maďarskej republiky poďakoval za detailnú prezentáciu a hodnotil pozitívne možnosť konzultácie otázok zo strany odborných zástupcov maďarských inštitúcií. V závere skonštatoval, že maďarská strana nemá námietky k realizácii výstavby IS RAO.

RNDr. Gabriel Nižňanský z MŽP SR poďakoval za prezentovanie navrhovaných činností a informoval o nasledujúcich krokoch procesu posudzovania: Navrhovaná činnosť je vo vysokom štádiu posudzovania projektu, vypracováva sa posudok k správe o hodnotení vplyvov. Po vypracovaní posudku, bude nasledovať spracovanie záverečného stanoviska MŽP SR, ktoré bude po vyhotovení zaslané maďarskej strane.

Ing. Branislav Mihály, zástupca navrhovateľa JAVYS, a.s. poďakoval hosťom za možnosť stretnutia a tiež za vecný a konštruktívny dialóg.

Záverečný protokol z konzultácií podľa Čl. 5 Espoo Dohovoru podpísali za dotknutú stranu zástupcovia Ministerstva rozvoja vidieka Maďarskej republiky a za stranu pôvodu Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky. Prílohami protokolu boli prezentácie spoločnosti JAVYS, a.s. spolu s odpoveďami na pripomienky a otázky položené navrhovateľovi činnosti zo strany odbornej verejnosti Maďarska, doručené pred konzultáciami podľa Dohovoru z Espoo aj prezenčná listina zúčastnených.

Konzultácia s Poľskou republikou

Zástupca generálneho riaditeľa ochrany prírodného prostredia (ústredný orgán štátnej správy zodpovedný za zabezpečenie účasti Poľskej republiky na cezhraničných konaniach vo veci vplyvu na životné prostredie) listom č. DOOŠ-tos.442.17.2011.AZ4 zo dňa 22. 02. 2012 poďakoval za odovzdanú dokumentáciu a za príležitosť participovať na verejnom prerokovaní správy o hodnotení Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov (IS RAO). Ďalej uviedol, že podľa názoru kompetentných poľských orgánov špecifikácia projektu

nenaznačuje možnosť významného vplyvu na životné prostredie a preto nevidia dôvod účasti na verejnom prerokovaní.

Poľská strana naďalej požaduje poskytovanie informácií o ďalších etapách procesu a žiada si aj záverečné stanovisko.

Konzultácia s Rakúskou republikou

Medzinárodná konzultácia s Rakúskou republikou podľa čl. 5 Dohovoru o hodnotení vplyvu na životné prostredie presahujúceho štátne hranice na základe dokumentácie o hodnotení vplyvu na životné prostredie pre *Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov (IS RAO)* a *Dobudovanie Republikového úložiska v Mochovciach* sa konala dňa 13. 06. 2012 o 9.00 hodine na Ministerstve životného prostredia SR v Bratislave.

Pozvaní boli zástupcovia Spolkového ministerstva pôdneho a lesného hospodárstva, životného prostredia a vodného hospodárstva Rakúskej republiky (Bundesministerium für Land und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft) a rakúskej verejnosti.

Priebeh konzultácie bol nasledovný:

- Úvod a privítanie účastníkov medzinárodnej konzultácie.
- Prezentácia spoločnosti JAVYS, a.s.
- Prezentácia správy o hodnotení navrhovanej činnosti *Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov* na životné prostredie.
- Diskusia.
- Záver.

Úvod

RNDr. Gabriel Nižňanský (MŽP SR) privítal účastníkov konzultácie, ktorá nadväzovala na predchádzajúce verejné prerokovania Správy o hodnotení vplyvov na životné prostredie navrhovanej činnosti *Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov (IS RAO)*, ktoré sa konali dňa 29. 02. 2012 ako spoločné verejné prerokovanie dotknutých obce a dňa 23. 05. 2012 ako verejné prerokovanie a medzinárodné konzultácie v kongresovej sále JAVYS, a.s. v Jaslovských Bohuniciach za účasti pozvaných účastníkov na cezhraničné konzultácie.

Odovzdal slovo zúčastnenej rakúskej strane, ktorú zastupovali zo Spolkového ministerstva pôdneho a lesného hospodárstva, životného prostredia a vodného hospodárstva Rakúskej republiky p. Andreas Molin, Johannes Kresbach, Helmut Fisher a poverenec Horno-rakúskej vlády pre proti-jadrové otázky p. Dalibor Stráský.

Za Ministerstvo životného prostredia SR sa predstavili RNDr. Gabriel Nižňanský a Ing. Helena Ponecová.

Ing. Branislav Mihály predstavil účastníkov navrhovateľa a oboznámil s programom konzultácie.

Prezentácia navrhovateľa JAVYS a.s.

P. Dobroslav Dobák oboznámil prítomných so vznikom, históriou a zameraním spoločnosti a s jadrovými zariadeniami, ktoré majú vo vlastníctve v lokalitách Jaslovské Bohunice a Mochovce, a výrobňou vlákno-betónových kontajnerov v Trnave. Prezentoval súvislosť medzi vyradovaním jadrových elektrární A1, V1 a potrebou vybudovania *Integrálneho skladu RAO*.

Prezentácia správy o hodnotení vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie

RNDr. Peter Gerhart, PhD. sa zamerával v prezentácii o navrhovanej činnosti a jej vplyvoch na životné prostredie a obyvateľstvo na nasledujúce oblasti:

- Účel a potreba IS RAO.
- Integrálne sklady v zahraničí.
- Technické riešenie IS RAO.
- Varianty riešenia navrhovanej činnosti.
- Identifikované vstupy a nároky navrhovanej činnosti.
- Identifikované výstupy navrhovanej činnosti.
- Radiačná ochrana.
- Riziká.
- Vplyvy navrhovanej činnosti na ŽP a obyvateľstvo.

- Závery hodnotenia vplyvov vyvolaných navrhovanou činnosťou.

Vysvetlil účel a potrebu zriadenia IS RAO, jeho technické riešenie a varianty navrhovanej činnosti: variant 1 – umiestnenie v katastrálnom území obce Bohunice, variant 2 – umiestnenie v katastrálnom území obce Veľké Kostoľany a nulový variant.

Detailnejšie sa venoval nulovému variantu a negatívnym dopadom na vyradovanie JE V1, JE A1, ktorého dôsledkom by bolo spomalenie vyradovania odstavených elektrární.

Zdôraznil, že využite a potreba Integrálneho skladu RAO je popísaná v *Stratégii záverečnej časti mierového využívania jadrovej energie*, tiež je nevyhnutnou podmienkou pre zabezpečenie procesu vyradovania. V záverečnom stanovisku MŽP SR zo 07. 03. 2007 k navrhovanej činnosti vyradovanie JE V1 je tiež uvedená podmienka vybudovania IS RAO. Pripomenul, že zástupca Rakúska hlasoval v Zhromaždení prispievateľov za projekt výstavby IS RAO spolufinancovaný z fondu BIDSF.

MVDr. Zuzana Kollárová opísala vplyvy variantov 1 a 2, potrebné vstupy navrhovanej činnosti a výstupy spôsobené navrhovanou činnosťou. Potvrdila, že správa uvádza najvýhodnejší variant 1 – umiestnenie IS RAO v existujúcom areáli JAVYS, a.s. Najväčší vplyv na životné prostredie pri variante 2 by mal záber poľnohospodárskej pôdy. Z výsledkov správy vyplýva, že vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie a krajinu sú málo významné a pre dotknuté územie únosné. Vplyv na obyvateľstvo a jeho zdravotný stav tiež nie je významný.

Diskusia

Zástupcovia Spolkového ministerstva pôdneho a lesného hospodárstva, životného prostredia a vodného hospodárstva Rakúskej republiky a poverenec Horno-rakúskej vlády pre protijadrové otázky položili nasledujúce otázky:

Otázka č. 1

Kto rozhoduje o variante 1 a 2?

Ing. Branislav Mihály v odpovedi uviedol, že súbor kritérií bol veľmi citlivo vybraný a jednotlivé kritériá boli ohodnotené počtom bodov od -3 do 3. Výber variantu 1 je priaznivejší z dvoch hľadísk: (1) nevyžaduje záber poľnohospodárskej pôdy a (2) dostupnosť prepojenia na existujúcu vnútornú infraštruktúru areálu JAVYS, a.s.

Otázka č. 2

Kto rozhoduje o tom, ktorý variant bude zvolený?

RNDr. Gabriel Nižňanský v odpovedi uviedol, že MŽP SR určí na vypracovanie odborného posudku odborne spôsobilú osobu, ktorá bude mať k dispozícii celú environmentálnu dokumentáciu vrátane stanovísk k nej. Spracovateľ odborného posudku vyhodnotí všetky podklady a na základe tohto vyhodnotenia navrhne v akom variante sa uvedená činnosť odporúča a za akých podmienok. Celý proces posudzovania bude ukončený vydaním záverečného stanoviska, v ktorom Ministerstvo životného prostredia SR definitívne rozhodne, či navrhovanú činnosť odporúča, v akom variante a za akých podmienok. V záverečnom stanovisku budú vyhodnotené aj pripomienky rakúskej strany.

Otázka č. 3

Ako budú spracovávané horľavé a tekuté odpady vznikajúce pri vyradovaní?

Ing. Branislav Mihály v odpovedi uviedol, že žiadne kvapalné rádioaktívne odpady nebudú vznikať počas prevádzky IS RAO a ani v IS RAO nebudú skladované. Pre úplnosť odpovede je potrebné odpovedať na otázku: Prečo je potrebné budovať IS RAO? Vyradovanie JE V1 začalo v júli 2011 a prvá etapa vyradovania končí 31. 12. 2014. 2. etapa vyradovania JE V1, v ktorej budú demontované zariadenia primárneho okruhu začne v roku 2015. V tomto čase bude potrebný integrálny sklad pre zabezpečenie kontinuálneho procesu demontáže zariadení JE V1. JAVYS má spracovateľské kapacity pre RAO z vyradovania, ale tieto sú nižšie ako tok materiálu z vyradovania JE V1. Tu treba zdôrazniť vyrovňovaciu funkciu skladu. V prípade neexistencie IS RAO počas 2. etapy vyradovania, to bude znamenať spomalenie vyradovania JE V1, pretože existujúce priestory vyradovanej elektrárne nie sú pre skladovanie uspokojené. Dôsledkom by bolo vystavenie personálu vykonávajúceho činnosti vyradovania vyšším dávkam z ionizujúceho žiarenia.

Otázka č. 4 (Dalibor Stráský)

Je integrálny sklad medziskladom? Na aké obdobie je plánovaná prevádzka IS RAO?

Ing. Branislav Mihály v odpovedi uviedol, že integrálny sklad bude slúžiť aj ako tzv. medzisklad. Prevádzka integrálneho skladu je plánovaná na dobu 70 rokov. Rádioaktívny odpad, ktorý nebude možné uložiť v úložisku RÚ RAO Mochovce, bude musieť byť skladovaný v *Integrálnom sklade RAO* po celú dobu životnosti skladu, resp. pokiaľ nebude vybudované úložisko vhodného typu.

Otázka č. 5

Kedy sa uvažuje výstavba skladu?

Ing. Eva Hrašnová v odpovedi uviedla, že v roku 2013 začne fáza projektovania, následne demolácie existujúcich objektov a výstavba. Skúšobná prevádzka začne v období od konca roka 2016 do konca roka 2017.

Otázka č. 6

Ako sa bude postupovať v prípade zmien projektových parametrov deklarovaných v správe o hodnotení vplyvu navrhovanej činnosti?

RNDr. Gabriel Nižňanský v odpovedi uviedol, že proces ja nastavený tak, že v prípade akýchkoľvek zmien v následnej projektovej dokumentácii, musia byť tieto zmeny oznámené ministerstvu životného prostredia, ktoré určí, či takéto zmeny podliehajú posúdeniu vplyvu na životné prostredie.

Otázka č. 7

V správe je uvedené riziko, pád lietadla, ktoré je vyhodnotené s nízkou pravdepodobnosťou vzniku takejto udalosti. Jedným z problémov je, že v prípade pádu lietadla na sklad, objekt skladu pôsobí ako vaňa. Aká je požiarne odolnosť obalových súborov? Budete uvažovať o riešení využitia kanalizačného systému projektovaného pre prípad zachytenia uniknutého paliva z havarovaného lietadla, ktorý zvýši bezpečnosť?

RNDr. Peter Gerhart, PhD. v odpovedi uviedol: Nachádzame sa v procese EIA, kedy sme pripravili správu o hodnotení. V ďalšej fáze projektu bude vypracovaná bezpečnostná dokumentácia, ktorá bude posudzovať podrobne všetky riziká. Na základe posúdených rizík, budú navrhnuté v projekte opatrenia na ich minimalizáciu. Predložený návrh IS RAO v správe je v rovine základného návrhu, ktorý bude projektantom ďalej dotvorený i v súlade s bezpečnostnými analýzami.

Ing. Branislav Mihály v odpoveď na otázku ďalej doplnil, že ďalšia dokumentácia vrátane bezpečnostnej správy bude súčasťou žiadosti o stavebné povolenie predložená na ÚJD SR. Ďalším stupňom budú havarijné plány, celá prevádzka bude preverovaná z hľadiska periodického hodnotenia jadrovej bezpečnosti po desiatich rokoch.

RNDr. Peter Gerhart, PhD. doplnil, že odporúčania zo záverečného stanoviska budú súčasťou podkladov pre dokumentáciu obstarávania integrálneho skladu.

RNDr. Gabriel Nižňanský dodal, že MŽP SR plní Dohovor z Espoo a akékoľvek ďalšie vydané povolenia, zašle rakúskej strane.

Otázka č. 8

Kedy sa dá očakávať záverečné stanovisko?

RNDr. Gabriel Nižňanský v odpovedi uviedol, že spracovateľ odborného posudku bol menovaný a podľa zákona plyní 2 mesačná lehota na vypracovanie posudku, pričom môže spracovateľ požiadať o predĺženie o ďalších 30 dní. Pri vážnejších stavbách je možné zdržanie pri vydaní záverečného stanoviska.

Sumárne stanovisko rakúskej strany ešte nebolo doručené MŽP SR a preto sa spýtal, kedy bude doručené.

Zástupcovia rakúskeho ministerstva odpovedali, že proces pripomienkovania správy bol ukončený a všetky stanoviská dotknutých strán boli odovzdané slovenskej strane.

Záver

Predstavitelia rakúskej delegácie poďakovali za detailnú prezentáciu a vyhodnotili priebeh medžištátnej konzultácie ako konštruktívny a pozitívny.

Záverečný protokol z konzultácie podpísali zástupcovia Spolkového ministerstva pôdneho a lesného hospodárstva, životného prostredia a vodného hospodárstva Rakúskej republiky a Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky. Prílohami protokolu sú prezentácie spoločnosti JAVYS, a.s. a prezenčná listina.

Konzultácia s Ukrajinou

Konzultácia s Ukrajinou do termínu vypracovania odborného posudku a návrhu záverečného stanoviska sa neuskutočnila aj napriek snahe MŽP SR a navrhovateľa o účasť ukrajinskej dotknutej strany na verejnom prerokovaní dňa 29. 02. 2012 v Jaslovských Bohuniciach a medzinárodných konzultáciách dňa 23. 05. 2012 v Kongresovej sále JAVYS, a.s., v Jaslovských v Bohuniciach.

4. Stanoviská, pripomienky a odborné posudky predložené k správe o hodnotení

V lehote podľa § 35 ods. 1 ods. 2 ods. 3 zákona o posudzovaní boli na MŽP SR predložené nasledujúce písomné stanoviská:

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, sekcia a energetiky (list č. 1410/2012-3200 zo dňa 06.02.2012) – príslušný orgán

Konštatuje, že na základe podrobného hodnotenia variantov sa javí ako optimálny variant **Variant 1, ktorý aj odporúča** za predpokladu dodržiavania všetkých legislatívnych požiadaviek a stanovených podmienok, vyplývajúcich z bezpečnostného rozboru, pre realizáciu navrhovanej činnosti.

Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky, odbor rádioaktívnych odpadov a vyradovania jadrových zariadení (list č. 1280/2012, zo dňa 23. 02. 2012) - povolujujúci orgán v stavebnom konaní a povolujujúci dozorný orgán

Upozorňuje, že podľa dokumentu správa o hodnotení pre „Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov“ je celková aktivita, z ktorej vychádzajú jednotlivé scenáre hodnotenia vplyvu na životné prostredie, odhadovaná na maximálnu hodnotu $1 \cdot 10^{18}$ Bq.

Konštatuje, že uvedená hodnota nekorešponduje s hodnotou uvažovanou v notifikácii k čl. 37 zmluvy Euratom (dokument TED/STD/GC-PMU/SK/005/06, január 2007).

Upozorňuje, že ako povolujujúci orgán bude v stavebnom konaní pre IS RAO akceptovať iba dokumentáciu v súlade so záverečným stanoviskom z posúdenia navrhovanej činnosti.

Uvádza, že obidva posudzované varianty Variant 1 aj Variant 2 považuje z pohľadu jadrovej bezpečnosti za vyhovujúce.

Podľa názoru posudzovateľa sa v notifikácii podľa článku 37 zmluvy o Euratom v dokumente Interim Radioactive Waste Storage (TED/STD/GC-PMU/SK/005/06) uvádza hodnota celkovej aktivity 4×10^{15} Bq. Notifikácia neuvažovala so skladovaním vysokoaktívnych aktivovaných a kontaminovaných častí zariadení primárneho okruhu.

Úrad pre reguláciu železničnej dopravy, sekcia špeciálneho stavebného úradu Bratislava, (list č. 558/12-S4-S/Ta zo dňa 06. 02. 2012) – povolujujúci orgán v stavebnom konaní

Konštatuje, že predmet posudzovanej činnosti sa bude nachádzať v záujmovom území v blízkosti železničnej trate (vlečky) a tým budú dotknuté aj záujmy chránené Úradom pre reguláciu železničnej dopravy so sídlom v Bratislave (ďalej len „ÚRŽD“) podľa príslušných ustanovení zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o dráhach“).

Pripomína, že pre uvedené stavby vykonáva ÚRŽD aj pôsobnosť špeciálneho stavebného úradu podľa ustanovení § 120 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“).

Konštatuje, že v územnom konaní spolupôsobí ÚRŽD ako dotknutý orgán podľa ustanovení § 36 stavebného zákona.

Upozorňuje, že v prípade situovania iných objektov do ochranného pásma dráhy resp. do obvodu dráhy, a ktoré neslúžia na účely dráhy, bude možno zriaďovať len so súhlasom a s podmienkami určenými ÚRŽD. Uvedený súhlas bude vydaný formou záväzného stanoviska v súlade s § 140b, ods. 1 stavebného zákona.

Ministerstvo životného prostredia SR, sekcia environmentálneho hodnotenia a riadenia, odbor environmentálnych rizík a biologickej bezpečnosti (list č. 7664/2012 zo dňa 06. 02. 2012)

Bez odporúčania variantu nemá k správe o hodnotení pripomienky.

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky – hlavný hygienik Slovenskej republiky (list č. OOZPŽ/151/2012, zo dňa 21. 02. 2012) – povolujujúci dozorný orgán

Z pohľadu radiačnej ochrany sa javí ako optimálny Variant 1.

Nulový variant Variant 0 (ponechať problematiku v súčasnom stave) je z hľadiska zabezpečenia radiačnej ochrany v podmienkach Slovenskej republiky neprijateľný.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Trnave (list č. 2012/00921-PPL zo dňa 13. 02. 2012)

Upozornil, že podľa § 5 ods. 5 písm. h) Zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vykonáva štátny dozor a rozhoduje o návrhoch podľa § 13 ods. 5 písm. b) Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave.

K navrhovanému zámeru nevydal stanovisko.

Krajský úrad životného prostredia Trnava, odbor ochrany prírody a krajiny, odpadového hospodárstva EIA (list č. AF/2012/181/ŠD zo dňa 20. 02. 2012)

Vydal súborné stanovisko z hľadiska jednotlivých úsekov ochrany životného prostredia.

Štátna správa na úseku ochrany ovzdušia – z pohľadu ovzdušia nevzniknú nové zdroje ovzdušia. Orgán štátnej správy na úseku ochrany ovzdušia nemá pripomienky k predloženému zámeru.

Štátna správa na úseku ochrany vôd – požiadavky na zásobovanie pitnou vodou budú len na sociálne potreby pracovníkov, táto potreba bude krytá z areálového rozvodu. Činnosť nevyžaduje vodu na technologické účely, pri mimoriadnych situáciách bude voda potrebná na oplachovanie a prípravu dekontaminačných roztokov. Voda pre požiarne účely bude zabezpečená z troch navrhnutých nadzemných hydrantov. Splaškové vody budú napojené na existujúcu splaškovú kanalizáciu, dažďové vody budú cez retenčné nádrže odvedené do recipientu Manivier. Vody zo zbernej nádrže nekontaminované budú prečerpané do splaškovej kanalizácie a kontaminované budú odvezené do zariadení na spracovanie RAO.

Štátna správa na úseku odpadového hospodárstva – nakladanie s odpadmi bude v súlade s platnou legislatívou v odpadovom hospodárstve. Štátna správa na úseku odpadového hospodárstva nemá k predloženému zámeru pripomienky.

Štátna správa na úseku ochrany prírody a krajiny – konštatuje, že územie na výstavbu skladu RAO v oboch variantoch sa nachádza vnútri areálu JAVYS alebo v tesnom kontakte s areálom. V zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny platí na danom území 1. stupeň ochrany. V bezprostrednej blízkosti lokality sa nevyskytujú žiadne osobitne chránené územia ani lokality zaradené do sústavy území NATURA 2000. Realizáciou zámeru nebudú dotknuté záujmy ochrany prírody a krajiny v danom území.

V konečnom dôsledku sa prikláňa sa k realizácii navrhovanej činnosti podľa Variantu 1 vo vnútri areálu JAVYS, a.s.

Slovenská agentúra životného prostredia v Banskej Bystrici, Centrum rozvoja environmentalistiky, (list č. CZ 2069/2012-3,4/hp zo dňa 28. 02. 2012))

Úvodom stanoviska popisuje navrhovanú činnosť a dôvod potreby činnosti v danej lokalite.

Konštatuje, že hlavným dôvodom umiestnenia skladovacích priestorov v areáli jadrových zariadení v Jaslovských Bohuniciach je všeobecný prístup dobrej praxe, podľa ktorého sú RAO skladované pred ďalším nakladaním s nimi v mieste ich vzniku, resp. spracovania a úpravy, tento postup odporúča aj Medzinárodná agentúra pre atómovú energiu. Umiestnenie IS RAO do lokality Jaslovské Bohunice podporuje aj ten fakt, že okrem prevádzkovej elektrárne JE V-2 prebieha súčasne vyradovanie JE A-1 a JE V-1, pričom tu vzniká najviac RAO a dochádza tak k nárazovým dodávkam odpadov pred ich úpravou a po úprave, ktoré je potrebné dočasne skladovať. Najvhodnejším miestom pre umiestnenie takéhoto skladu sú

Jaslovské Bohunice, pretože sú tu umiestnené aj zariadenia na spracovanie a úpravu RAO (pevných i kvapalných rádioaktívnych odpadov a materiálov).

K činnosti má nasledujúce pripomienky, požiadavky a odporúčania:

Požaduje v ďalších projektových dokumentáciách zohľadniť ustanovenia § 19 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a to:

- ✓ písm. a) únosného zaťaženia územia (JE Jaslovské Bohunice, paroplynová elektrárňa Malženice, prípadne Chemolak, a.s. Smolenice, Transpetrol, a.s. Bučany, Slovnaft, a.s. Terminál Kľačany a Produktovod PS 21 Kľačany)
- ✓ písm. c) kumulatívnych a súbežne pôsobiacich javov, a to v rôznych časových horizontoch a s uvažovaním ich nezvratnosti (JE Jaslovské Bohunice, paroplynová elektrárňa Malženice, prípadne Chemolak a.s. Smolenice, Transpetrol a.s. Bučany, Slovnaft a.s. Terminál Kľačany a Produktovod PS 21 Kľačany), a
- ✓ písm. d) prevencie, minimalizácie, prípadne kompenzácie priamych a nepriamych vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Požaduje v ďalších projektových dokumentáciách uviesť informácie o vhodnosti navrhovanej lokality vybraného variantu z hľadiska horninového podložia. V procese predprojektovej prípravy dodržať požiadavku na realizáciu primeraného inžiniersko-geologického a hydrogeologického prieskumu.

Odporúča, pri Variante 1, ktorý sa nachádza v areáli jadrových zariadení v Jaslovských Bohuniciach, preveriť pred výstavbou IS RAO či nedošlo k znečisteniu pôdy a horninového podložia predchádzajúcou činnosťou.

Súhlasí s názorom, že vzhľadom na charakter prevádzky a predpokladané vplyvy činnosti, nie je potrebné meniť, resp. rozširovať súčasný platný program monitorovania, ktorý je určený pre JE Jaslovské Bohunice.

Upozorňuje, že po skončení činnosti JE bude potrebné pokračovať v monitorovaní vplyvu Integrálneho skladu RAO, ktorý bude prevádzkovaný do 2087, preto odporúča dopracovať presnejšie informácie o poprevádzkovom monitoringu IS RAO, a to počas akej doby bude IS RAO monitorovaný, kto za túto činnosť bude zodpovedný, ako bude činnosť finančne zabezpečená do budúcnosti. (Akú dlhú dobu má za povinnosť prevádzkovateľ IS RAO monitorovať, aká je životnosť tu skladovaných materiálov, resp. po koľkých rokoch už tieto materiály nebudú predstavovať nebezpečenstvo).

Požaduje doplniť podrobnejšie údaje o chemických toxikologických a rádiologických vlastnostiach aktívnych látok v odpadoch, ktoré budú predmetom ukladania, včítane údajov o polčasoch rozpadov, prípadne existencii zvyškového tepla.

Pripomína, že, v správe o hodnotení by pre detailnejšiu informáciu o zdravotnom stave dotknutého obyvateľstva bolo vhodnejšie použiť novšie údaje ako údaje z roku 2005 zo správy o monitorovaní zdravotného stavu obyvateľstva a životného prostredia JZ Jaslovské Bohunice.

Odporúča v ďalšej projektovej dokumentácii doplniť nakladanie s veľmi nízko aktívnym RAO, ktorého produkcia sa očakáva pri vyradovaní JE (kontaminované zeminy, stavebná sutina), ktoré nie je možné uvoľniť do životného prostredia, ale ich fixovanie do vláknobetónových kontajnerov by bolo neekonomické.

Odporúča dodržiavať všetky navrhnuté opatrenia na minimalizovanie vplyvov navrhovanej činnosti spolu s odporúčaniami z podrobne vypracovanej bezpečnostnej správy na štandardné aj neštandardné udalosti tak, aby činnosť spĺňala všetky požiadavky z hľadiska jadrovej a radiačnej bezpečnosti nielen pre personál, ale aj pre obyvateľov a životné prostredie.

Po posúdení vplyvov všetkých variantov odporúča realizovať Variant 1.

Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie Trnava (list č. 12/01538/Ja zo dňa 02. 02. 2012)

Nemá k správe o hodnotení v areáli jadrových zariadení v Jaslovských Bohuniciach námietky ani pripomienky.

Postupovať pri realizácii navrhovanej činnosti podľa zákona č.135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov, v nadväznosti na vyhlášku č. 35/1984 Zb., ako i príslušné STN.

Dokumentáciu pre územné a stavebné konanie úrad žiada predložiť na vyjadrenie.

Konštatuje, že prípadné dopady resp. vplyvy na využívanie ciest hlavne pri preprave nadmerných a nadrozmerných stavebných prvkov budú riešené počas výstavby s investorom a dodávateľom stavby v rámci povolenacieho konania.

Krajský stavebný úrad Trnava, odbor územného plánovania (č. KSÚ-OÚP-00271/2012/Tr zo dňa 15. 02. 2012)

Konštatoval, že lokalita na k. ú Bohunice (Variant č.1) je v súlade s ÚPN obce Jaslovské Bohunice.

Pripomenul, že lokalita na k. ú. Veľké Kostolany (Variant č. 2) nie je v súlade s územným plánom obce Veľké Kostolany a v prípade vybratia tohto variantu je potrebné obstaráť a schváliť zmenu územného plánu obce.

Z hľadiska územného plánovania nemá úrad k navrhovanej realizácii činnosti pripomienky.

Krajský pozemkový úrad v Trnave (list č. KPÚ-B 2013/00053 zo dňa 08. 03. 2012)

Konštatoval, ako vecne príslušný orgán štátnej správy podľa § 5 ods. 4 písm. i) zákona č. 330./1991 Zb. a zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

že realizáciou činnosti sa jedná o stavbu v súlade so zámerom *Vyrad'ovania JE A1 I. etapa* a zámerom odstavenia vyrad'ovania JE V1 a zámer je v súlade s územnoplánovacou dokumentáciou celku trnavského samosprávneho kraja.

K realizácii navrhovanej činnosti nemá z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy žiadne pripomienky.

Obvodný úrad životného prostredia Trnava, odbor kvality životného prostredia, (list č. G2012/00462/ŠSMER/Pm zo dňa 13. 02. 2012)

Predložil ako príslušný orgán štátnej správy v zmysle zákona NR SR č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov k realizácii činnosti súborné stanovisko za jednotlivé úseky životného prostredia.

Oddelenie štátnej vodnej správy (list č. G/2012/00502/ŠVS/Dur zo dňa 08. 02. 2012)

Požaduje pri realizácii zámeru:

- dodržať všeobecné ustanovenia zákona NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)
- dbať o ochranu podzemných a povrchových vôd a zabrániť nežiaducemu úniku nebezpečných látok do pôdy, podzemných a povrchových vôd.
- dodržať ustanovenia § 39 vodného zákona, ktorý stanovuje všeobecné podmienky zaobchádzania s nebezpečnými látkami a následne vyhlášky MŽP SR č. 100/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní s nebezpečnými látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd.

Oddelenie štátnej správy odpadového hospodárstva (list č. G/2012/00505/OŠSOH/Du zo dňa 09. 02. 2012)

Konštatuje, že z hľadiska § 67 ods. 1 písm. d) zákona NR SR č. 223/2011 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení nemá z pohľadu odpadového hospodárstva pripomienky k realizácii navrhovanej činnosti.

Oddelenie štátnej správy ochrany ovzdušia (list č. G/2012/00513/OČO/MB zo dňa 06. 02. 2012),

Konštatuje, že pri činnostiach, pri ktorých môžu vznikať prašné emisie znečisťujúcich látok je potrebné vykonať opatrenia na obmedzenie ich vzniku.

Uvádza, že z pohľadu ochrany ovzdušia podľa zákona č. 137/2010 Z. z. o ochrane ovzduší realizáciou stavby **nevzniká nový zdroj znečistenia ovzdušia v kategórii stredných ani veľkých zdrojov.**

Oddelenie štátnej ochrany prírody a krajiny (list. č. G/2012/00498/ŠSOPaK/Bo zo dňa 07. 02. 2012)

Konštatuje, že

- Na obidvoch lokalitách platí 1. stupeň územnej ochrany prírody a krajiny v zmysle § 12 zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a nie je tu vyhlásené žiadne chránené územie, ani chránený strom.
- Oddelenie štátnej ochrany prírody a krajiny sa prikláňa k *Variantu 1* za predpokladu doplnenia areálu výsadbou izolačnej zelene, v prípade, že to bude možné, ktorá prispeje k zmiereniu negatívnych vplyvov činnosti na okolité prostredie.

Trvá na realizácii monitoringu a poprojektovej analýzy, ktoré sú uvedené v kapitole VI. predloženej správy o hodnotení.

Obvodný úrad životného prostredia Trnava s predloženou správou o hodnotení navrhovanej činnosti súhlasí po dodržaní hore uvedených požiadaviek a pripomienok.

Obvodný úrad životného prostredia Piešťany, odbor štátnej vodnej správy, ochrany prírody a krajiny a kvality životného prostredia, oddelenie manažmentu a environmentálnych rizík (list č. MER/2012/00168-Bo zo dňa 20. 02. 2012)

Predložil ako príslušný orgán štátnej správy v zmysle zákona NR SR č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov súborné stanovisko za jednotlivé úseky životného prostredia.

Úsek oddelenia ochrany prírody a krajiny - nemá pripomienky k realizácii činnosti.

Úsek oddelenia štátnej vodnej správy - nemá pripomienky k realizácii činnosti.

Úsek oddelenia ochrany ovzdušia - nemá pripomienky k realizácii činnosti.

Úsek oddelenia odpadového hospodárstva - nemá pripomienky k realizácii činnosti.

K výberu Variantu navrhovanej činnosti sa nevyjadril.

Obvodný úrad životného prostredia Trnava, odbor kvality životného prostredia, pracovisko Hlohovec (list č. G2012/00461/ŠSMER/PM zo dňa 14. 02. 2012)

Predložil ako príslušný orgán štátnej správy v zmysle zákona NR SR č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov súborné stanovisko za jednotlivé úseky životného prostredia.

Oddelenie štátnej vodnej správy (list č. B/2012/00146/ŠVS/AU zo dňa 10. 02. 2012)

Podmieňuje uskutočnenie zámeru za týchto podmienok:

- Zabezpečiť dodržanie všetkých zákonných ustanovení na ochranu povrchových a podzemných vôd a ochrany pred povodňami.
- Zaobchádzanie s nebezpečnými látkami a obzvlášť so škodlivými látkami musí byť v súlade s ustanoveniami § 39 zákona NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a vyhlášky MŽP SR č. 100/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní s nebezpečnými látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd.

Oddelenie štátnej správy odpadového hospodárstva (list č. B/2012/00143/ŠSOH/Ži zo dňa 10. 02. 2012)

Odporúča na realizáciu Variant 1.

Oddelenie štátnej správy ochrany ovzdušia (list č. B/2012/00144/ŠSOO/Fr zo dňa 09. 02. 2012)

Konštatuje:

- Pri činnostiach, pri ktorých môžu vznikať prašné emisie znečisťujúcich látok ako sú emisie z dopravných a stavebných mechanizmov je potrebné vykonať opatrenia na obmedzenie ich vzniku.

- Z pohľadu ochrany ovzdušia podľa zákona č. 137/2010 Z. z. o ochrane ovzduší realizáciou stavby nevzniká nový zdroj znečistenia ovzdušia v kategórii stredných ani veľkých zdrojov.

Oddelenie štátnej ochrany prírody a krajiny (list č. B/2012/00145/ŠSOPaK/PBr zo dňa 10. 02. 2012)

Uvádza:

- V kapitole II.9 Chránené územia a ochranné pásma a v kapitole III.9 Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti a v prílohe č. 10 sú k chráneným areálom nesprávne zaradené územia Tokajská a Zámocká záhrada v Hlohovci, ktoré nie sú vyhlásenými chránenými územiami.
- Z hľadiska ochrany prírody a krajiny je v predloženej správe o hodnotení vplyv navrhovanej činnosti na životné prostredie a krajiny rozpracovaný na dostačujúcej úrovni. Súhlasia s odporúčaným variantom 1 a nemajú ďalšie pripomienky.

Obvodný úrad životného prostredia Trnava pracovisko Hlohovec s predloženou správou o hodnotení navrhovanej činnosti súhlasí po dodržaní hore uvedených požiadaviek a pripomienok.

K realizácii navrhovanej činnosti dal kladné stanovisko za podmienky dodržania novo vznesených pripomienok, týkajúcich sa prípadných nových rozhodujúcich skutočností v odpadovom hospodárstve a dodržania platnej legislatívy týkajúcej sa ochrany prírody a krajiny, ktoré budú zohľadnené v ďalšom stupni spracovávaní projektovej dokumentácie.

Inšpektorát práce Nitra (list č. 701/08/2012/2.2 zo dňa 13. 02. 2012)

Pripomína, že v predložennom dokumente BIDSF C8 Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov, nie je pre uvedenú stavbu uvedená požiadavka vyjadrenia oprávnenej právnickej osoby na posudzovanie technickej bezpečnosti (ďalej len „OPO“) k technickej dokumentácii stavby pre stavebné povolenie podľa § 18 ods. 5 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov a tiež vyjadrenie OPO k projektovej, konštrukčnej technickej dokumentácii vyhradených technických zariadení v zmysle § 14 ods. 1 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 5 vyhlášky MPSVaR č. 508/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými a ktorou sa ustanovujú technické zariadenia, ktoré sa považujú za vyhradené technické zariadenia.

Národný inšpektorát práce Košice (list č. nip/2012/01686 S2012/01002 zo dňa 15. 02. 2012) *Konštatoval, že nevydáva k realizácii navrhovanej činnosti stanovisko, nakoľko problematika jadrového odpadu nie je vo vecnej pôsobnosti orgánov inšpekcie práce.*

Ministerstvo vnútra SR, Prezídium Hasičského a záchranného zboru (list č. PHZ-OOR2-2012/001214-002 zo dňa 17. 02. 2012)

Požaduje doplniť informácie v časti „A“ kapitola II.8.2 v odseku „dekontaminácia“ akými dekontaminačnými roztokmi bude dekontaminácia vykonávaná.

Požaduje doplniť aj akými spôsobmi bude dekontaminácia vykonávaná. Pripomienka je zásadná.

Upozorňuje, že v obsahu správy v časti „C“ nie je uvedená kapitola IX Prílohy k správe o hodnotení.

Upozorňuje na opätovný nedostatok informácií v časti „C“ kapitola III.19 kde nie je z textu jasné akými dekontaminačnými roztokmi a akými spôsobmi bude vykonávaná dekontaminácia. Pripomienka je zásadná.

Podľa názoru posudzovateľa je pripomienka opodstatnená a musí byť riešená v projektovej príprave v príslušnej dokumentácii k navrhovanej činnosti.

Krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Trnave (list č. KRHZ-TT-OPP-188-001/2012 zo dňa 07. 02. 2012)

K realizácii navrhovanej činnosti hľadiska protipožiarnej bezpečnosti nemá pripomienky.

Obvodný úrad Trnava, Odbor civilnej ochrany a krízového riadenia (list č. ObÚ/-TT-COI-2012/02872 zo dňa 06. 02. 2012)

Nemá k správe o hodnotení IS RAO z hľadiska potrieb civilnej obrany žiadne pripomienky ani požiadavky.

Stanoviská dotknutých obcí a občanov dotknutých obcí k navrhovanej činnosti

Obec Pečeňady (list č. 79/02/2012 zo dňa 24. 02. 2012)

Nemá žiadne námietky, ani pripomienky k navrhovanej činnosti. S navrhovanou činnosťou súhlasí a ako jediná dotknutá obec podala samostatné stanovisko.

Spoločné stanovisko obcí Jaslovské Bohunice, Malženice, Nižná, Radošovce, Ratkovce, Veľké Kostol'any a Žilkovce (bez čísla zo dňa 29. 02. 2012)

Stanovisko bolo podpísané a opečiatkované každým starostom. Obce podmieniajú vydanie súhlasného stanoviska zmenou postoja Slovenskej republiky voči obciam v jadrove-energetickej lokalite Jaslovské Bohunice. Dotknuté obce podporujú „iba“ pripomienky zo stanoviska ZMO, región Jaslovské Bohunice zo dňa 27. 02. 2012. Na pripomienky, vyplývajúce zo spoločného stanoviska dotknutých obcí Jaslovské Bohunice, Veľké Kostol'any, Ratkovce, Nižná, Žilkovce, Malženice a Radošovce (spolu 12 pripomienok), navrhovateľ odpovedal v doplnení správy o hodnotení.

Stanovisko odborne spôsobilej osoby podľa § 36 zákona o posudzovaní
je, že navrhovateľ reagoval primeraným spôsobom a v primeranom rozsahu.

Druhé v poradí spoločné stanovisko obcí Jaslovské Bohunice, Malženice, Nižná, Radošovce, Pečeňady, Ratkovce, Veľké Kostol'any a Žilkovce (list bez čísla zo dňa 16. 05. 2012)

Po spoločnom verejnom prerokovaní správy podľa § 34 ods. 5 zákona č. 24/2006 Z. z., ktoré sa uskutočnilo v Jaslovských Bohuniciach dňa 29. 02. 2012 a po doplnení správy o hodnotení a jeho distribuovaní MŽP SR a následných konzultáciách navrhovateľa s obcami, vydali obce spoločné stanovisko, podpísané tiež starostom obce Pečeňady, v ktorom súhlasia s navrhovanou výstavbou posudzovanej činnosti IS RAO.

Dotknuté obce v stanovisku ďalej uvádzajú, že vo väzbe na pripomienky uvedené v stanovisku zo dňa 29. 02. 2012):

- Navrhovateľ akceptoval pripomienky č. 1 – 4.
- Obce budú iniciovať zmeny zákonov legislatívnym procesom prostredníctvom poslaneckých návrhov, príslušných výborov NR SR alebo podnetom o iniciovanie spracovania a zosúladenie limitov finančného krytia zodpovednosti za jadrovú škodu v zmysle Viedenského dohovoru o zodpovednosti za jadrové škody (pripomienka č. 5).
- Žiadajú povoľujúci orgán, aby v povolení na prevádzku IS RAO obmedzil príjem RAO len z lokality Jaslovské Bohunice s povinnosťou informovať dotknuté obce o množstve a druhu skladovaných RAO (pripomienky č. 6 – 7).
- Pripomienka č. 8 (zapracovanie scenára pádu kontajnera do bezpečnostných rozborov) bude dopracovaná vo fáze projektovej prípravy podľa zákonov 541/2004 Z. z. a 355/2007 Z. z.
- Pripomienka č. 9 bude bližšie definovaná povoľujúcim orgánom pri stanovení podmienok poprojektovej analýzy v zmysle § 39 zákona č. 24/2006 Z. z. s prihliadnutím na obsah záverečného stanoviska k navrhovanej činnosti.
- Pripomienky č. 10 – 12: obce budú iniciovať zmeny zákonov legislatívnym procesom prostredníctvom poslaneckých návrhov, príslušných výborov NR SR alebo podnetom na zmenu zákona u príslušného ministerstva.

Nakoľko navrhovateľ akceptoval pripomienky dotknutých obcí, obce dali súhlasné stanovisko na výstavbu IS RAO. Zároveň požiadali MŽP SR, aby podporilo požiadavky dotknutých obcí na zmenu zákonov podľa požiadaviek uvedených v stanovisku.

Ďalšie stanoviská právnických subjektov k navrhovanej činnosti zo Slovenskej republiky od neoslovených subjektov príslušným orgánom

Mesto Trnava (list č. OÚRaK/35596-11104/2012/KI zo dňa 23. 02. 2012)

Zaslalo stanovisko po spoločnom prerokovaní správy o hodnotení v zastúpení primátora Ing. Vladimíra Butku ohľadom realizácie stavby IS RAO s ktorou nesúhlasí.

Na pripomienky, vyplývajúce zo stanoviska mesta Trnava (spolu 8 pripomienok), navrhovateľ odpovedal v doplnení správy o hodnotení.

Mesto Trnava (list č. OÚRaK/35596-23167/2012/KI zo dňa 15. 05. 2012) – v zastúpení primátorom Ing. Vladimírom Butkom.

Po spoločnom verejnom prerokovaní správy podľa § 34 ods. 5 zákona č. 24/2006 Z. z., ktoré sa uskutočnilo v Jaslovských Bohuniciach dňa 29. 02. 2012, a po doplnení správy o hodnotení navrhovateľom poslalo mesto na MŽP SR ďalšie stanovisko, v ktorom s realizáciou zámeru IS RAO nesúhlasí s odôvodnením, že:

- Hodnotiaca správa neposudzovala variant realizácie v Mochovciach. (Opakovaná pripomienka s odôvodnením, že v záverečnom stanovisku MŽP SR pre vyradovanie JE V-1 z prevádzky je realizovateľnosť vyradovania podmienená vybudovaním IS RAO v úložisku RAO Mochovce.)
- Stále nie je vysvetlené, ako sa uvažovalo s vyradovaním JE V-1 a JE A-1 v minulosti (v čase, keď bolo vydané povolenie na stavbu a následne na prevádzku JE V-1 a JE A-1), kde bolo plánované úložisko, skladovanie rádioaktívneho odpadu, vysokoaktívneho rádioaktívneho odpadu.
- Žiada doplniť správu o predbežný plán financovania, vrátane zdrojov financovania, a to nielen počas výstavby, ale aj počas prevádzky a ukončení životnosti, lebo tak požadovali v stanoviskách dotknuté obce.
- Navrhované umiestnenie IS RAO je opäť uvažované v lokalite, ktorá je zaťažená existenciou a prevádzkou jadrových elektrární. Z doplnenia správy je zrejmé, že navrhovateľ nemá záujem pripomienky obcí týkajúce sa legislatívnych zmien riešiť.
- V doplnení správy chýbajú podrobnejšie informácie o toxikologických vlastnostiach odpadov.

Odporúča, aby záverečné stanovisko vo svojich podmienkach obsahovalo:

- Skladovanie odpadov v IS RAO obmedziť len na príjem, uskladňovanie rádioaktívnych odpadov z lokality Jaslovské Bohunice.
- Životnosť IS RAO obmedziť na 70 rokov bez možnosti jeho ďalšieho predlžovania.
- Iniciať súčinnosť navrhovateľa a dotknutých obcí pri úprave právnych predpisov, pri zmene potrebnej legislatívy.

Konštatácia: --V tomto stanovisku však už mesto Trnava s navrhovanou činnosťou síce nesúhlasí, ale ju už neodmieta a odporúča, aby záverečné stanovisko vo svojich podmienkach obsahovalo horevedené 3 požiadavky.

Združenie miest a obcí - ZMO, región JE Jaslovské Bohunice – v zastúpení Mgr. Alenou Jelušovou (list č. 6/2012 zo dňa 28. 02. 2012).

Na pripomienky, vyplývajúce zo stanoviska ZMO, región JE Jaslovské Bohunice (spolu 4 pripomienky), na ktoré navrhovateľ odpovedal v doplnení správy o hodnotení

Po spoločnom verejnom prerokovaní správy podľa § 34 ods. 5 zákona o posudzovaní č. 24/2006 Z. z., ktoré sa uskutočnilo v Jaslovských Bohuniciach dňa 29. 02. 2012, a po doplnení správy o hodnotení a jeho distribuovaní MŽP SR, **ZMO, región JE Jaslovské Bohunice** (list č. 12/2012 zo dňa 15. 05. 2012) – v zastúpení p. Mgr. Alenou Jelušovou **požiadalo ministra životného prostredia, p. Ing. Petra Žigu, PhD. o realizáciu pripomienok k správe o hodnotení a o pracovné stretnutie.** Prílohou listu bolo aj stanovisko ZMO, región JE Jaslovské Bohunice (č. j. 6/2012 zo dňa 28. 02. 2012).

Stanoviská požadujúce doplňujúce informácie

Doplňujúce informácie k správe o hodnotení *Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov (IS RAO)* boli predložené na základe § 35 ods. 5 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, ktoré umožňuje doplnenie správy o pripomienky vyplývajúce zo stanovísk účastníkov procesu posudzovania, ktorí mali výhrady k správe o hodnotení, ale aj na základe priebehu spoločného verejného prerokovania k uvedenej činnosti, konaného dňa 29. 02. 2012 v Jaslovských Bohuniciach (požiadavka bola navrhovateľovi zaslaná listom MŽP SR č. 2069/2012-3.4/hp zo dňa 14. 03. 2012).

Doplňujúce informácie žiadali:

- dotknuté obce Jaslovské Bohunice, Veľké Kostol'any, Ratkovce, Nižná, Žilkovce, Malženice, Radošovce (bez čísla zo dňa 29. 02. 2012) – spolu 12 pripomienok,
- občianskeho združenia Greenpeace Slovensko zastúpeného Ing. Andreou Zlatňanskou (bez čísla zo dňa 01. 03 2012) – spolu 11 pripomienok,
- mesta Trnava (č. j. OÚRaK/35596-11104/2012/KI, zo dňa 23. 02. 2012) – spolu 8 pripomienok,
- Združenia miest a obcí, región JE Jaslovské Bohunice (č. j. 6/2012 zo dňa 28.02. 2012) – spolu 4 pripomienky.

Doplňujúce informácie doručil dňa 13. 04. 2012 navrhovateľ spoločnosť JAVYS, a. s. na MŽP SR listom č. 2012/06394 zo dňa 11. 04. 2012.

Doplňujúce informácie boli koncipované formou: pripomienka – vyjadrenie k pripomienke. Pripomienky zo stanovísk boli v materiáli uvedené v plnom znení z dôvodu, aby sa tak predišlo ich prípadnej neúmyselne nesprávnej interpretácii.

Pripomienky zo spoločného stanoviska dotknutých obcí

Pripomienky zo spoločného stanoviska dotknutých obcí Jaslovské Bohunice, Veľké Kostol'any, Ratkovce, Nižná, Žilkovce, Malženice, Radošovce (bez čísla zo dňa 29. 02. 2012) sa týkali nasledujúcich oblastí:

- Predložiť v rámci spracovania projektovej dokumentácie a prevádzkovej dokumentácie podrobný popis vzduchotechnických systémov inštalovaných v integrálnom sklade RAO, systém filtrácie a jej účinnosti, systém monitorovania aerosólov a systém napájania (ventilačné systémy) dotknutým obciam.

Odpoveď navrhovateľa – uvedenú časť dokumentácie je možné predložiť dotknutým obciam.

- Predložiť v rámci spracovania projektovej dokumentácie a prevádzkovej dokumentácie systém zabezpečenia kontroly a prístupu k obalovým súborom.

Odpoveď navrhovateľa – požiadavka je akceptovateľná.

- Zabezpečiť, aby prevádzková dokumentácia definovala presné postupy pri opravách netesných miest na prípadne poškodených obalových súboroch v spodných vrstvách uloženia.

Odpoveď navrhovateľa – požiadavka je akceptovateľná.

- Riešiť zodpovednosť za jadrové škody a jednoznačne určiť zodpovednosť za kompenzáciu pre obyvateľstvo pri vzniku havárie, ak by náklady na jej likvidáciu boli vyššie ako suma poistenia za škody spôsobené haváriou.

Odpoveď navrhovateľa – problematika zodpovednosti za jadrovú škodu nie je predmetom navrhovanej stavby a bude riešená štandardným postupom v procese licencovania skladu, kedy bude potrebné predložiť doklad o zabezpečení finančného krytia zodpovednosti za jadrovú škodu. Výška zodpovednosti za jadrovú škodu spôsobenú udalosťou je v prípade tohto druhu jadrového zariadenia daná sumou do 50 mil. EUR.

- V IS RAO budú skladované odpady pochádzajúce z jadrových zariadení JE V-1, JE A-1 a JE V-2 s rôznou úrovňou aktivity. Doplniť, či sa uvažuje s uskladnením aj

vysokoaktívnych dlhodobých ra-odpadov? Ktoré látky to budú, aký polčas rozpadu budú mať a aké riziko budú predstavovať uskladnené vysokoaktívne odpady? Žiadame do správy doplniť všetky typy RAO s ich príslušnou charakteristikou, ktoré budú v IS RAO uskladnené.

Odpoveď navrhovateľa – V IS RAO budú skladované i vysokoaktívne RAO (pôjde najmä o vnútroreaktorové časti s vysokou indukovanou aktivitou). Popis všetkých tried rádioaktívnych odpadov a plánované množstvá skladovaných RAO v integrálnom sklade RAO sú uvedené v kap. II.8.5. Predpokladá sa, že množstvá a rádionuklidové charakteristiky budúcich RAO z vyradovania JE V-2 budú porovnateľné s parametrami RAO z vyradovania JE V-1

- Správa uvádza, že sklad bude slúžiť len na skladovanie RAO z lokality Bohunice. Žiadame aby bolo legislatívne ošetrené, aby v budúcnosti nebolo možné prekvalifikovať pôvodný zámer použitia skladu na ďalšie skladovanie RAO z iných prevádzok v SR.

Odpoveď navrhovateľa - navrhovateľ nie je kompetentný legislatívne zabezpečiť, aby sa vybudované priestory nevyužívali v budúcnosti aj na skladovanie RAO vyprodukovaných na inej lokalite. Účelom integrálneho skladu je zabezpečiť bezpečné skladovanie RAO existujúceho v lokalite a pochádzajúceho z jadrových zariadení v lokalite Jaslovské Bohunice. Inventár skladovaných RAO je obmedzený podmienkami: celková aktivita skladovaných RAO do $1 \cdot 10^{18}$ Bq, povrchová kontaminácia na povrchu vonkajších obalov menšia ako $0,3 \text{ Bq/cm}^2$ pre beta žiariče a $0,03 \text{ Bq/cm}^2$ pre alfa žiariče. Povoľujúci orgán môže v podmienkach povolenia prevádzky obmedziť príjem RAO len z lokality Jaslovské Bohunice. V súčasnosti nie je predpoklad potreby skladovania RAO z inej jadrovej lokality, pri vyradovaní JE EMO by zariadenie podobného charakteru malo byť vybudované v lokalite Mochovce. Dôvody pre výstavbu obdobného zariadenia pre jednotlivé lokality sú znižovať počet transportných manipulácií s RAO, predchádzať riziku nehôd pri preprave, znižovanie počtu manipulácií s RAO s čím súvisí zníženie dávkovej záťaže zamestnancov a obyvateľstva.

- Existuje možnosť úniku rádioaktívnych látok do prostredia v prípade pádu alebo iného poškodenia obalov? Obce žiadajú do správy doplniť aj scenár poškodenia kontajnerov a sudov pri ich oprave a ukladaní a možné prípadné následky úniku ra-látok.

Odpoveď navrhovateľa - požiadavka je akceptovateľná, scenár pádu kontajnera alebo iného poškodenia bude zhodnotený v bezpečnostnej správe, ktorá bude vypracovaná vo fáze projektovej prípravy integrálneho skladu v zmysle zákonov NR SR č. 541/2004 Z. z. a č. 355/2007 Z. z.

- Požadujú informovanie dotknutých obcí o stave zariadenia, jeho vplyve na životné prostredie, nameraných hodnotách žiarenia, možného uvoľnenia rádioaktívnych látok do prostredia.

Odpoveď navrhovateľa - Vplyv jadrových zariadení pôsobiacich v lokalite Jaslovské Bohunice je sledovaný v súlade so schválenými monitorovacími programami, výsledky monitorovania sú predmetom správy „Radičná ochrana v JAVYS, a.s. a vplyv areálu JAVYS, a.s. na okolie“ pre lokalitu Jaslovské Bohunice spracovávané za každý uplynulý rok. Údaje o neradiačných vplyvoch prevádzky spoločnosti sú spracovávané do materiálu „Správa o životnom prostredí za rok ...“. Správy sú poskytované orgánom štátnej správy, dozorným orgánom (ÚJD SR, ÚVZ SR, KÚŽP Trnava, OÚŽP). Mesačné informácie o výpustiach do ovzdušia a vôd sú spracovávané formou „Ekoinformácie“, ktoré sú dostupné na webovej stránke spoločnosti. Komplexné informácie o spoločnosti sú spracovávané vo forme výročnej správy, ktorej súčasťou je „Zelená správa“, ktorá obsahuje informácie o vplyve spoločnosti na životné prostredie. Tieto materiály sú tiež prístupné verejnosti na webovej stránke spoločnosti. Vzhľadom na charakter navrhovaného integrálneho skladu RAO a predpokladaných výstupoch z tejto činnosti nevznikla požiadavka na zmenu monitorovacích programov využívaných v súčasnosti na vyhodnocovanie vplyvu prevádzky jadrových zariadení na okolie. Výpuste do ovzdušia z tohto nového jadrového zariadenia budú monitorované v zmysle rozhodnutí vydaných dozornými orgánmi a výsledky budú súčasťou vyššie uvedených správ. Uvedená pripomienka môže byť bližšie definovaná

povoľujúcim orgánom pri stanovení podmienok poprojektovej analýzy v zmysle § 39 zákona č. 24/2006 Z. z. s prihliadnutím na obsah záverečného stanoviska k navrhovanej činnosti.

- Vybudovanie ďalšieho jadrového zariadenia v lokalite a z toho vyplývajúce zaťaženie životného prostredia,

Odpoveď navrhovateľa - Integrálny sklad RAO bude v zmysle zákona č. 541/2004 Z. z. jadrovým zariadením, teda formálne ide o vybudovanie nového jadrového zariadenia, avšak toto zariadenie nie je zdrojom vzniku nových rádioaktívnych odpadov, ale bude len bezpečnejším spôsobom zabezpečovať skladovanie odpadov, ktoré už sú v lokalite prítomné v iných jadrových zariadeniach a teda z tohto pohľadu nijako vážne neprispieje k zaťaženiu životného prostredia. Uvedená požiadavka na zmenu zákona nie je riešiteľná navrhovateľom, je nad rámec procesu posudzovania vplyvu skladu rádioaktívnych odpadov na životné prostredie. Proces posudzovania vplyvov na životné prostredie a pripomienkovanie tejto konkrétnej správy nie je vhodným mechanizmom na definovanie právnych predpisov. Pre úpravu jednotlivých právnych predpisov je možné zo strany obce iniciovať začatie zmeny zákonov legislatívnym procesom prostredníctvom poslaneckých návrhov, príslušných výborov NR SR alebo podnetom na zmenu zákona u príslušného ministerstva.

- Riešiť požiadavky zmeny legislatívy tak, aby platcami dane za jadrové zariadenie boli prevádzkovatelia všetkých jadrových zariadení, podľa typu a miery rizika spôsobeného vlastnou prevádzkou; doplnenia zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch o novú kategóriu jadrový odpad; následne v zákone č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady doplniť nový typ dane za rádioaktívny odpad.

Odpoveď navrhovateľa - Uvedená požiadavka na zmenu zákona nie je riešiteľná navrhovateľom. Rádioaktívny odpad ako špecifický druh odpadu vyžaduje osobitný prístup a nemal by byť zahrnutý pod zákon o odpadoch, ktorý riadi nakladanie s neaktívnymi odpadmi.

- V súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky legislatívne upraviť možnosť kompenzácií a odškodnenia obcí v lokalite jadrových elektrární a zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnej dani a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady ponechať v pôvodnom znení, platnom do 30.11.2012.

Odpoveď navrhovateľa - Uvedená požiadavka na zmenu zákona nie je riešiteľná navrhovateľom ani príslušným orgánom. Pre úpravu jednotlivých právnych predpisov je možné zo strany obce iniciovať začatie zmeny zákonov legislatívnym procesom prostredníctvom poslaneckých návrhov, príslušných výborov NR SR alebo podnetom na zmenu zákona u príslušného ministerstva.

Stanovisko posudzovateľa podľa § 36 zákona o posudzovaní konštatuje, že navrhovateľ odpovedal na všetky pripomienky zo spoločného stanoviska dotknutých obcí korektne a v primeranom rozsahu.

Posudzovateľ odporúča navrhovateľovi, aby predložil v primeranom rozsahu časť projektovej dokumentácie dotknutým obciam. Bezpečnostná dokumentácia a prevádzkové predpisy musia byť v súlade s platnou legislatívou a schvaľovať ich bude ÚJD SR.

Pripomína, že celkové limity výpustí rádioaktívnych látok stanovené ÚVZ SR pre lokalitu jadrových zariadení v Jaslovských Bohuniciach sa navrhovanou činnosťou nezmenia. Radiačné vplyvy prevádzky IS RAO na životné prostredie budú veľmi nízke a ostatné vplyvy, vrátane výstavby, budú na úrovni bežnej priemyselnej činnosti.

Zodpovednosť za jadrovú škodu a jej finančné krytie sa riadi ustanoveniami § 29 a § 30 zákona 541/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov. Držiteľ povolenia daného jadrového zariadenia (nie na energetické účely) zodpovedá za jadrovú škodu spôsobenú každou jednotlivou jadrovou udalosťou do 50 mil. EUR.

Požiadavky na zmenu zákonov nie sú riešiteľné navrhovateľom. Úpravu právnych predpisov môžu obce iniciovať legislatívnym procesom prostredníctvom poslaneckých

návrhov, príslušných výborov NR SR alebo podnetom na zmenu zákona u príslušného ministerstva.

Stanoviská k posudzovanej činnosti od dotknutých obcí doručené na MŽP SR počas vypracovania záverečného stanoviska na posudzovanú činnosť a mimo termínu stanoveného zákonom o posudzovaní na pripomienkovania správy o hodnotení, ktorý bol dňa 05. 03. 2012 k správe o hodnotení a 15.05.2012 k doplňujúcim informáciám

- ✓ **Obec Zeleneč, Školská 224/5, 919 21 Zeleneč, (list č. A-1161/2012 zo dňa 27.08.2012);°**
- ✓ **Mesto Leopoldov, Mestský úrad Leopoldov, Hlohovská cesta 104/2, 920 41 Leopoldov, (list č. LEO/3750/344/2012 zo dňa 27.08.2012);°**
- ✓ **Obec Zemianske Sady , 925 54 Zemianske Sady; (list č. 500/2012 zo dňa 27.08.2012);°**
- ✓ **Obec Chtelnica, Nám.1.mája 495/52, 922 05 Chtelnica, (list č. 02012/001035 zo dňa 27.08.2012);°**
- ✓ **Obec Smolenice, Obecný úrad, 919 04 Smolenice, (list bez čísla zo dňa 28.08.2012);°**
- ✓ **Obec Bohdanovce nad Trnavou, Obecný úrad 268, 919 09 Bohdanovce nad Trnavou, (list č. OcÚ/2012/728 zo dňa 28.08.2012);**
- ✓ **Obec Dubovany, obecný úrad č. 200, 922 08 Dubovany, (list č. 348/2012 zo dňa 27.08.2012);**

V stanoviskách, ktoré mali obdobný obsah boli nasledujúce informácie:

Konštatácia, že od roku 2011 prebieha proces posudzovania podľa zákona o posudzovaní v lokalite Jaslovské Bohunice, od roku 2011 na činnosť integrálny sklad rádioaktívnych odpadov (IS RAO).

Úvaha, že činnosť je posudzovaná v dvoch variantoch na lokalite Jaslovské Bohunice alebo Veľké Kostoľany.

Konštatácia, že predmetom činnosti je výstavba IS RAO a skladovanie nespracovaných a spracovaných vysokoaktívnych RAO po dobu minimálne 70 rokov z jadrových zariadení JE A-1 a vyradovaných JE V-1 a V-2.

Konštatácia, že činnosť umiestnená v lokalite s vysokou osídlenosťou a s produkciou zeleniny, ovocia, obilnín, mlieka a potravinovou produkčnou a distribučnou základňou v rámci Slovenska bude mať rozhodne negatívny vplyv aj na ceny nehnuteľností, pocit bezpečnosti a pohodu života občanov obcí v niekoľkých generáciách.

Pripomínajú, že dokumentácie sa nezaoberajú stavom, aká bude ďalšia budúcnosť po ukončení životnosti objektu, ani vážnymi havarijnými situáciami s dopadom na našu obec, okolie.

Uvádzajú presvedčenie, že obce, ktoré ležia v pásme ohrozenia 21 km mali byť zaradené do skupiny dotknutých obcí v súlade s ustanoveniami zákona o posudzovaní aby bolo umožnené občanom obcí sa s danou činnosťou oboznámiť a k činnosti sa vyjadriť.

Je skutočnosťou, **že právne osoby, ktoré sa hlásia k účasti na procese posudzovania za dotknuté obce doručili stanoviská ku činnosti výstavba IS RAO na k. ú. Bohunice až po termíne pripomienkovania správy o hodnotení § 35 zákona o posudzovaní aj po termíne pripomienkovania doplnenia správy o hodnotení.**

Pripomienky zo stanoviska občianskeho združenia Greenpeace Slovensko, Nám. SNP 335, P.O. Box 58, 814 99 Bratislava 1, zastúpené Ing. Andreou Zlatňanskou (list bez čísla zo dňa 01. 03 2012)

Zamerané na nasledujúce oblasti:

- nedostatočne spracovaná časť o odpadoch – proces EIA je určený aj pre laickú verejnosť, od ktorej sa nedá očakávať, že presne rozumie poskytnutým informáciám,
- financovanie integrálneho skladu a zodpovednosť za jadrovú škodu,

- variantné riešenie – variant 3 umiestnenie IS RAO v Mochovciach, nie je hodnotený a spracovanie nulového variantu je nedostatočné,
- ochrana obyvateľstva – vysvetliť radiačne vplyvy na obyvateľstvo,
- nedostatočne vysvetlené informácie – grafy výpustí,
- havarijnú situáciu,
- kapitola III.19. Prevádzkové riziká a ich možný vplyv na územie (možnosť vzniku havárií) je nedostatočne spracovaná,
- pád obalového súboru s RAO,
- požiar a explózia – žiadajú doplniť správu o informácie, čo sa stane, ak niektorá časť v správe analyzovaného scenára zlyhá, ak budú rádioaktívne odpady a samotná budova vystavené horeniu viac ako 30 minút, ak explózia poškodí, či zničí samotnú budovu, ktorá slúži ako bariéra medzi RAO a životným prostredím, aké to môže mať následky na obyvateľov, akej dávke by boli vystavení, ak by explózia a požiar rozmetali rádioaktívne látky do atmosféry,
- zemetrasenie – žiadajú, aby bolo investorovi nariadené seizmicky z odolniť všetky komponenty IS RAO minimálne voči seizmickej udalosti intenzity 8° stupnice MSK-64 a pozastaviť povoľovací proces dovtedy, kým táto závažná podmienka nebude splnená,
- pravdepodobnosť pádu lietadla – požadujú doplniť analýzu o vplyve takejto havárie na životné prostredie a zdravie obyvateľstva.

Navrhovateľ odpovedal na všetky pripomienky primerane stavu prípravy navrhovanej činnosti. Detailné zhodnotenie potenciálnych prevádzkových rizík a ich možný vplyv na územie, resp. možnosť vzniku havárií bude spracované v bezpečnostnej správe, ktorá bude vypracovaná vo fáze projektovej prípravy integrálneho skladu v zmysle zákonov NR SR č. 541/2004 Z. z. a č. 355/2007 Z. z.

Posudzovateľ podľa § 36 zákona o posudzovaní poznamenáva, že pripomienka je opodstatnená v časti určenia cieľovej skupiny v procese EIA a tou je predovšetkým verejnosť. To znamená, že správa mala byť napísaná odborne populárnym, zrozumiteľným štýlom, vhodne doplnená obrázkami a schémami a pod. Na druhej strane požiadavka Greenpeace uviesť detailnejšie technické informácie v správe nie je celkom v súlade s touto pripomienkou.

Postup odborného a verejného posudzovania predpokladaných vplyvov na životné prostredie navrhovaných činností pred rozhodnutím o ich umiestnení alebo pred ich povolením podľa osobitných predpisov (§ 1 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov). Zákon teda nepredpokladá, že navrhovateľ disponuje všetkými informáciami a dokumentáciou k jednotlivým rozhodnutiam nasledujúcim po procese EIA v zmysle stavebného zákona (vo veciach územného rozhodovania a vyvlastnenia) alebo atómového zákona (pri stavbách jadrových zariadení a stavbách súvisiacich s jadrovým zariadením nachádzajúcich sa v areáli ohraničenom hranicami jadrového zariadenia) už pred alebo počas procesu EIA. Ak by neskôr, po vydaní záverečného stanoviska k navrhovanej činnosti, nastala zmena navrhovanej činnosti, posudzovala by sa podľa § 18 zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Rozsah hodnotenia je pre navrhovateľa záväzný a ten určil varianty tak, ako boli hodnotené v správe o hodnotení. Odpoveď navrhovateľa je primeraná, vrátane doplnenia dôsledkov, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala (nulový variant).

Už pri písaní zámeru (a vyplýva to zo zámeru samotného), bolo zrejmé, že **Variant 3** vybudovať IS RAO v lokalite Mochovce je nevhodný z hľadiska finančného, technického aj environmentálneho. Predkladaný zámer navrhovanej činnosti nemal tento variant obsahovať. Takto sa stal zbytočný a formálne zvýšenie počtu variantov sa ukázalo kontraproduktívne, čo sa prejavilo najmä v stanoviskách zainteresovanej verejnosti (viď tiež pripomienku zo stanoviska mesta Trnava a pripomienku zo stanoviska ZMO, región JE Jaslovské Bohunice). Obidva varianty navrhovanej činnosti hodnotené v tejto správe sú z environmentálneho hľadiska, ale aj etického hľadiska, prijateľnejšie, ako v zámere tiež uvažovaný *Variant 3*.

Navrhovaná činnosť *Integrálny sklad RAO* je jadrové zariadenie bez reaktora a analógia s udalosťami vo Fukušime (prevádzkovanou jadrovou elektrárnou) nie je adekvátne.

Plánované zariadenie nevyžaduje zmenu dozornými orgánmi stanovených limitov výpustí v lokalite Jaslovské Bohunice a ani neovplyvní potenciálne následky analyzovaných referenčných havárií pre túto lokalitu.

Príslušnú legislatívu SR (vyhláška ÚJD SR č. 430/2011 Z. z. o požiadavkách na jadrovú bezpečnosť) a odporúčania EU mohol navrhovateľ citovať v doplnení správy. Citovaný dokument MAAE 50-SG-D15 je v súčasnosti nahradený bezpečnostným návodom MAAE NS-G-1.6.

Pripomienky zo stanoviska mesta Trnava

Mesto Trnava (č.j. OÚRaK/35596-11104/2012/KI, zo dňa 23.02.2012) sa týkali nasledovných oblastí:

- variantné riešenie – variant 3 Integrálny sklad RAO v k. ú. Mochovce bol z neznámych dôvodov vylúčený,
- nedostatočne spracovaný nulový variant,
- životnosť IS RAO a skladovanie po životnosti zariadenia a jeho dôsledky na zdravie obyvateľstva,
- financovanie prevádzky integrálneho skladu,
- geodynamické javy – seizmicita,
- vplyvy na obyvateľstvo v dotknutom území,
- nedostatočne spracovaná časť o skladovaných rádioaktívnych odpadoch,
- správa neobsahuje bližšie informácie v prípade možného havarijného stavu (zemetrasenie, požiar, záplavy),

Navrhovateľ odpovedal na všetky pripomienky primerane stavu prípravy navrhovanej činnosti. Detailné zhodnotenie potenciálnych prevádzkových rizík a ich možný vplyv na územie, resp. možnosť vzniku havárií bude spracované v bezpečnostnej správe, ktorá bude vypracovaná v rámci projektovej prípravy integrálneho skladu. Pripomienky sú podobné pripomienkam Greenpeace a preto aj ich odpovede a hodnotenie sú analogické.

Smerné hodnoty (limity) výpustí v lokalite Jaslovské Bohunice sa navrhovanou činnosťou nebudú meniť. Cieľom smerných hodnôt je zabezpečiť, aby pri vypúšťaní plyných a kvapalných rádioaktívnych látok z jadrových zariadení do životného prostredia nebola prekročená efektívna dávka stanovená ako časť z limitu ožiarenia pre jednotlivca z kritickej skupiny obyvateľstva podľa nariadenia vlády č. 345/2006 Z. z. Táto časť bola stanovená na 250 μSv v kalendárnom roku u jednotlivca z kritickej skupiny obyvateľstva ako $\frac{1}{4}$ z limitu. Ak je v jednej lokalite viac jadrových zariadení, ktoré ovplyvňujú dávky obyvateľov v tej istej kritickej skupine, vzťahuje sa táto hodnota na celkové ožiarenie zo všetkých jadrových zariadení v lokalite alebo regióne. Povinnosťou prevádzkovateľa jadrového zariadenia je však nielen neprekročiť stanovené smerné hodnoty, ale taktiež zabezpečiť, aby výpuste z jadrového zariadenia boli udržiavané na tak nízkej úrovni, ako je to rozumne dosiahnuteľné so zohľadnením spoločenských a ekonomických aspektov (princíp ALARA).

Z výpočtov vykonaných programom pre výpočet dávkovej záťaže obyvateľstva ESTE AI pre výpuste rádioaktívnych látok z areálov JAVYS, a.s. a SE EBO a reálnej meteorologickej situácie v roku 2010 vyplýva, že oblasti s najvyššími úrovňami efektívnych dávok sa nachádzajú v oblasti juho-východne od areálov v prevládajúcich smeroch vetrov. Ako zóna s najvyššími hodnotami efektívnych dávok s trvalým osídlením bola vyhodnotená zóna 75, v ktorej sa nachádza obec Pečeňady, kde dávky pre jednotlivca z kritickej skupiny (vo veku 12 – 17 rokov) dosiahli hodnotu $1,56 \cdot 10^{-7}$ Sv (0,0624 % ročného limitu ožiarenia pre jednotlivca z obyvateľstva). Najvyššia vypočítaná hodnota individuálnej efektívnej dávky v neobývanej zóne 73 (juhovýchodne od SE EBO) je $1,91 \cdot 10^{-7}$ Sv (0,0764 % ročného limitu ožiarenia pre jednotlivca z obyvateľstva).

Pre názornosť uvádzame, že priemerná efektívna dávka ožiarenia jednotlivcov z populácie z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia podľa údajov Výboru OSN pre rádiologickú ochranu (UNSCEAR) je 2,43 mSv za rok a predstavuje najvýznamnejší príspevok ku kolektívnej efektívnej dávke ľudskej populácie. Priemerné efektívne dávky na jedného obyvateľa z diagnostickej rádiológie podľa údajov UNSCEAR v priemyselne vyspelých krajinách sveta sú v rozpätí od 0,35 do 2,20 mSv.

Pripomienky zo stanoviska ZMO, región JE Jaslovské Bohunice

V úvode stanoviska ZMO, región JE Jaslovské Bohunice (list č. 6/2012 zo dňa 28.02. 2012), v zastúpení Mgr. Alenou Jelušovou, je vyjadrená všeobecná nespokojnosť s prístupom štátu k lokalitám, v ktorých sú umiestnené jadrové zariadenia a so stavom legislatívy, ktorá nie je podporou dotknutých regiónov a stanovisko, že ZMO:

- Nesúhlasí s realizáciou zámeru IS RAO v predložených variantoch v k.ú. Jaslovské Bohunice a k.ú. Veľké Kostoľany.
- Žiada zabezpečiť prijatie zákonov, noviel zákonov a nariadení vlády SR uvedených v časti 2 tohto stanoviska ako nevyhnutnosť zlepšiť stav právneho prostredia a záruk v oblasti jadrovej energetiky.
- Žiada MŽP SR a navrhovateľa JAVYS a.s. prehodnotiť a dopracovať systém, postupy, lehoty, kapacity, a financovanie vyradovania JE A-1 a JE V-1 a spracovateľských technológií RAO a následne vykonať opakované verejné prerokovanie predmetných činností.

Na pripomienky vyplývajúce zo stanoviska ZMO, región JE Jaslovské Bohunice navrhovateľ odpovedal v doplnení správy o hodnotení primerane a vecne správne. Podľa posudzovateľa snaha ZMO, región JE Jaslovské Bohunice (ale aj dotknutých obcí) o maximalizovanie profitu z prevádzky jadrových zariadení v regióne je pochopiteľná.

Dotknuté obce (regióny), zaťažené bremenom implementácie celospoločenských potrieb, by mali obecne v primeranom rozsahu profitovať zo všetkých činností realizovaných v ich území.

K neriešeniu otázky skladovania IRAO a ZRAM spracovateľ odborného posudku podľa § 36 zákona č. 24/2006 Z.z. pripomína, že proces posudzovania vplyvov „Zariadenia pre nakladanie s inštitucionálnymi rádioaktívnymi odpadmi a zachytenými rádioaktívnymi materiálmi (Mochovce)“ na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. bol už ukončený záverečným stanoviskom č. 1165/2012 – 3.4/hp zo dňa 25.05.2012).

Stanoviská k navrhovanej činnosti z Českej republiky z cezhraničného posudzovania

Ministerstvo životného prostredia Českej republiky (list č. 24742/ENV/12 zo dňa 27. 03. 2012)

Popísalo kroky, ktoré vykonalo ako dotknutá strana cezhraničného posudzovania podľa národnej legislatívy.

Konštatovalo, že podľa § 14 svojho národného zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění, zaslalo kópiu správy dotknutým územným samosprávnym celkom a dotknutým správnym úradom na zverejnenie a vyjadrenie.

Listom informovalo MŽP SR, že k uvedenému dátumu bolo vo veci medzi štátneho posudzovania zámeru *Integrovaný sklad RAO* doručených spolu 17 stanovísk.

Česká inspekce životního prostředí, Oblastní inspektorát Brno (list č. ČIŽP/IPP/1109225002/12/BLV zo dňa 24. 02. 2012)

uvádza, že k zámeru nemá pripomienky za predpokladu, že možnosti prípadnej havárie (únik rádioaktivity) posúdi **Státní úřad pro jadernou bezpečnost České republiky**.

Domnieva sa, že opatrenia (postupy) v prípade havárie musia byť prerokované s vrcholnými celorepublikovými orgánmi Českej republiky.

MŽP ČR, odbor ochrany vôd tiež uvádza, že k zámeru nemá zásadné pripomienky, pokiaľ budú dodržané opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov, návrh monitoringu a poprojektovej analýzy a bude rešpektovaný havarijný plán na ochranu povrchových a podzemných vôd.

Len jeden subjekt so zámerom nesúhlasí, a to **Mesto Veselí nad Moravou**, pretože sa domnieva, že by zámer mohol mať negatívny vplyv na životné prostredie obyvateľov mesta. Z akého dôvodu sa tak domnieva, však neuviedol.

Ostatné dotknuté územné samosprávne celky a dotknuté správne úrady nemali k zámeru pripomienky.

Na základe vyššie uvedených stanovísk **Česká republika požaduje, aby bola v procese EIA akcentovaná nevyhnutnosť spolupráce českého a slovenského dozorného orgánu pre jadrovú bezpečnosť v prípade havarijných stavov na zariadení**. Ďalej požaduje dodržiavať opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov zámeru, realizovať monitoring a vykonať poprojektovú analýzu tak, ako je navrhnuté v dokumentácii. Požaduje tiež rešpektovať havarijný plán na ochranu povrchových a podzemných vôd. Žiadajú o zaistenie zohľadnenia všetkých doručených vyjadrení v procese EIA v súlade s Dohovorom z Espoo.

Česká republika nepovažuje za nutné zúčastniť sa medzištátnych konzultácií k zámeru. Žiadame tiež informovať MŽP ČR o ďalšom postupe.

Krajský úrad Zlínskeho kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství (list č. KUZL 12884/2012 zo dňa 28. 02. 2012)

Uvádza, že:

- z hľadiska zákona č. 334/1992 Sb., o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu, v znení neskorších predpisov,
- z hľadiska zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o zmene niektorých zákonov (vodný zákon), v znení neskorších predpisov,
- z hľadiska zákona č. 114/1992 Sb., o ochrane prírody a krajiny, v znení neskorších predpisov,
- z hľadiska zákona č. 86/2002 Sb., o ochrane ovzdušia, v znení neskorších predpisov,
- a z hľadiska zákona č. 185/2001 Sb., o odpadoch, v znení neskorších predpisov

K navrhovanej činnosti nemá pripomienky.

Městský úřad Hodonín, Odbor životního prostředí (list č. MUHOCJ 14943/2012 zo dňa 22. 02. 2012)

Uvádza, že:

- z hľadiska ochrany prírody a krajiny – zák. č. 114/1992 Sb., o ochrane prírody a krajiny,
- z hľadiska záujmov chránených zákonom č. 254/2001 Sb., o vodách a o zmene niektorých zákonov v znení noviel a zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodoch a kanalizáciách pre verejnú potrebu v znení noviel,
- z hľadiska odpadového hospodárstva – podľa § 79 ods. 4 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadoch a o zmene niektorých ďalších zákonov, v platnom znení,
- z hľadiska ochrany ovzdušia – podľa § 50 ods. 1 písm. a) zákona č. 86/2002 Sb., o ochrane ovzdušia a o zmene niektorých ďalších zákonov, v platnom znení,
- z hľadiska ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu – podľa zákona č. 334/1992 Sb., o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu, v platnom znení,
- a z hľadiska ochrany pozemkov určených k plneniu funkcií lesa a hospodárenia v lesoch – podľa zákona č. 289/1995 Sb., o lesoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v platnom znení

Nemá pripomienky k navrhovanej činnosti.

Městský úřad Uherský Brod, Odbor životního prostředí a zemědělství (list č. OŽP/0470/12/So zo dňa 29. 02. 2012)

Uvádza, že ako príslušný úrad podľa § 61 ods. 1 písm. a) a c) zákona č. 128/2000 Sb., o obciach v znení neskorších predpisov k obsahu a rozsahu predloženej projektovej

dokumentácie k zámeru *Integrálny sklad RAO* a jeho realizácie mimo území republiky nemá pripomienky.

Městský úřad Uherské Hradiště, Odbor životního prostředí (list č. MUUH-OŽP/10939/2012/Be Spis 32/2012-ZS zo dňa 27. 02. 2012)

Uvádza, že:

- z hľadiska zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o zmene niektorých zákonov v platnom znení,
- z hľadiska zákona č. 114/1992 Sb., o ochrane prírody a krajiny, v platnom znení,
- z hľadiska ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu podľa zákona č. 334/1992 Sb., o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu, v platnom znení,
- z hľadiska č. 185/2001 Sb., o odpadoch a o zmene niektorých zákonov v platnom znení,
- a z hľadiska zákona č. 86/2002 Sb., o ochrane ovzdušia a o zmene niektorých ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov (zákon o ochrane ovzdušia)

nemajú k predloženej dokumentácii pripomienky.

Z hľadiska zákona č. 289/1995 Sb., o lesoch, v platnom znení neskorších predpisov uvádzajú, že verejné záujmy na úseku ochrany pozemkov a funkcií lesa nie sú predmetným zámerom dotknuté.

Z hľadiska zákona č. 449/2001 Sb., o poľovníctve, v platnom znení neskorších predpisov, nie sú dotknutým orgánom štátnej správy.

Městský úřad Kyjov, Odbor životního prostředí (list č. OŽP 5837/12/ozp_sek zo dňa 27. 02. 2012),

Vyjadril sa k dokumentácii k navrhovanej činnosti podľa nasledujúcich hľadísk:

- z hľadiska ochrany prírody a krajiny – zák. č. 114/1992 Sb., o ochrane prírody a krajiny, v platnom znení,
- z hľadiska záujmov chránených zákonom č. 254/2001 Sb., o vodách a o zmene niektorých zákonov a zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodoch a kanalizáciách pre verejnú potrebu a o zmene niektorých zákonov,
- z hľadiska odpadového hospodárstva podľa § 79 ods. 4 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadoch, v znení neskorších predpisov,
- z hľadiska ochrany ovzdušia podľa § 50 ods. 1 zákona č. 86/2002 Sb., o ochrane ovzdušia, v platnom znení,
- z hľadiska ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu podľa zákona č. 334/1992 Sb., o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu, v platnom znení,
- a z hľadiska ochrany lesného pôdneho fondu a hospodárenia v lesoch podľa zákona č. 289/1995 Sb., o lesoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Nemá pripomienky k navrhovanej činnosti.

Městský úřad Vsetín, Odbor životního prostředí (list č. MUVS 6572/2012 OŽP zo dňa 09. 03. 2012)

Uviedol, že s predloženým investičným zámerom *Integrálny sklad RAO*

- z hľadiska zákona č. 254/2001 Sb. o vodách a o zmene niektorých zákonov (vodní zákon), v znení neskorších predpisov,
- z hľadiska § 77 ods. 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochrane prírody a krajiny, v znení neskorších predpisov a v súvislosti s § 4 ods. 2 a § 12 ods. 2,
- z hľadiska § 15 písm. i) zákona 334/1992 Sb., o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu, v znení neskorších predpisov,
- z hľadiska § 48 zákona č. 289/1995 Sb., o lesoch, v znení neskorších predpisov

súhlasia bez pripomienok.

Městský úřad Vizovice, Odbor životního prostředí (list č. MUVIZ 003661/2012/Rd zo dňa 22. 02. 2012)

Uviedol, že:

- z hľadiska zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o zmene niektorých zákonov v platnom znení,
- z hľadiska zákona č. 86/2002 Sb., o ochrane ovzdušia a o zmene niektorých ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov (zákon o ochrane ovzdušia),
- z hľadiska č. 185/2001 Sb., o odpadoch a o zmene niektorých zákonov v platnom znení,
- z hľadiska zákona č. 289/1995 Sb., o lesoch, v platnom znení neskorších predpisov,
- z hľadiska zákona č. 449/2001 Sb., o poľovníctve, v platnom znení neskorších predpisov,
- a z hľadiska zákona č. 114/1992 Sb., o ochrane prírody a krajiny, v platnom znení

Súhlasia bez pripomienok s predloženou dokumentáciou vplyvu zámeru Integrovaný sklad RAO na životné prostredie. Z hľadiska zákona č. 334/1992 Sb., o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu, v platnom znení: nie sú vecne a miestne príslušní.

Městský úřad Veselí nad Moravou, Odbor životního prostředí (list č. MVNM/6499/2012 zo dňa 01. 03. 2012,)

Uvádza, že s predloženou dokumentáciou zámeru *Integrovaný sklad RAO* nesúhlasí. Jedná sa o zámer, ktorý by mohol mať negatívny vplyv na životné prostredie obyvateľov mesta. Vyjadrenie Mesta Veselí nad Moravou k dokumentácii zámeru *Integrovaný sklad RAO* bolo prerokované na 43. RMV dňa 27. 02. 2012.

Mestský úrad vyslovil názor, ale dôvody, na základe ktorých činnosť odmieta neuviedol.

Česká inspekce životního prostředí, Oblastní inspektorát Brno (list č. ČIŽP/47/IPP/1109225 002/12/BLV zo dňa 24. 02. 2012)

Z hľadiska ochrany životného prostredia uvádza nasledujúce:

- Znečistenie ovzdušia a povrchových a podzemných vôd v pôsobnosti úradu znečisťujúcimi látkami (inými ako rádionuklidy pri spadu) je vzhľadom k umiestneniu lokality nepravdepodobné. Zákon o odpadoch č. 185/2001 Sb., sa nevzťahuje na rádioaktívne odpady.
- Možnosti prípadnej havárie (únik rádioaktivity) musí posúdiť *Státní úřad pro jadernou bezpečnost*, tak ako opatrenia (postupy) v prípade havárie musia byť dohodnuté vrcholnými celorepublikovými orgánmi.

Česká inspekce životního prostředí, Oblastní inspektorát Ostrava (list č. ČIŽP/49/IPP/1202370.002/12/VMJ zo dňa 08. 03. 2012)

Uvádza, že, nemá k predloženej dokumentácii medzištátneho posudzovania zámeru *Integrovaný sklad RAO* pripomienky, nepredpokladá, že by realizácia a prevádzka zámeru mohla mať významný negatívny vplyv na územie Moravskosliezského kraja.

Krajská hygienická stanice Jihomoravského kraje se sídlem v Brně (list č. KHSJM 09051/2012/BM/HOK zo dňa 05. 03. 2012)

Uvádza že k zámeru nemá pripomienky. Zámer nebude mať s najväčšou pravdepodobnosťou významnejší vplyv na životné podmienky a zdravie ľudí na území Juhomoravského kraja. Podnety k obsahu dokumentácie hodnotenia vplyvu na životné prostredie uplatnené v stanovisku krajskej hygienickej stanice k oznámeniu o zámere č. KHSJM 26507/2011/BM/HOK zo dňa 30. 06. 2011 boli v dokumentácii rešpektované.

Krajská hygienická stanice Jihomoravského kraje se sídlem ve Zlíně (list č. KHSZL 02878/2012 zo dňa 27. 02. 2012)

Konštatuje, že vzhľadom k umiestneniu a charakteru navrhovanej činnosti sa neočakáva žiadny negatívny vplyv, ktorý by presahoval štátne hranice. Po zhodnotení súladu predloženej dokumentácie zámeru s požiadavkami predpisov v oblasti ochrany verejného zdravia vydáva Krajská hygienická stanice Zlínskeho kraja so sídlom v Zlíne toto vyjadrenie: K predloženej dokumentácii *Integrovaný sklad RAO* nemáme pripomienky.

Správa CHKO Bílé Karpaty a Krajské středisko AOPK ČR Zlín, (list č. č. 291/BK/2012/Ma zo dňa 23. 02. 2012)

Uvádza, že po preštudovaní predmetnej dokumentácie vydáva nasledujúce vyjadrenie: K dokumentácii zámeru *Integrovaný sklad RAO* nemáme pripomienky.

Ministerstvo vnitra České republiky, generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky (list č. MV-23524-2/PO-OKR-2012 zo dňa 24. 02. 2012)

Uvádza, že k dokumentácii zámeru *Integrálny sklad RAO* neuplatňujú žiadne pripomienky.

Správa úložišť radioaktivních odpadů, útvar bezpečnosti a povolovacích řízení (list č. SÚRAO-2012-0341_001 zo dňa 29. 02. 2012)

Uvádza, že sa oboznámili s dokumentáciou zámeru *Integrálny sklad RAO*. Presah vplyvov zámeru na územie Českej republiky nie je reálny. Dokumentácia rieši zámer v dvoch variantoch a z hľadiska možnosti posúdenia vplyvov presahujúcich hranice Slovenskej republiky sú informácie poskytnuté v dokumentácii prehľadné, dôveryhodné a úplné. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam nemá SÚRAO pripomienky k dokumentácii ani k zámeru samotnému.

Ministerstvo životního prostředí České republiky, Odbor ochrany vod v stanovisku (list č. 551/740/12 zo dňa 29. 02. 2012)

Uvádza, že k uvedenému zámeru nemajú zásadné pripomienky. Je však nutné dodržať požiadavky na opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov (kapitola IV), návrh monitoringu a poprojektovej analýzy (kapitola VI) a rešpektovať havarijný plán na ochranu povrchových a podzemných vôd.

Ministerstvo životního prostředí České republiky, Odbor ochrany ovzduší (list č. 567/780/12 zo dňa 08. 03. 2012)

Uvádza, že skladované budú len pevné rádioaktívne odpady. Vplyvom zámeru budú vnášané do vonkajšieho ovzdušia len znečisťujúce látky emitované dopravou, ktoré nebudú mať cezhraničný vplyv. Z hľadiska ochrany ovzdušia považujeme zámer za akceptovateľný a nemáme k nemu zásadné pripomienky.

Stanoviská k navrhovanej činnosti z Maďarska

Ministerstvo životního prostředí a ochrana vidieka Maďarska, Budapešť (list č. Ref.no.: KmF-69-2/2012 zo dňa 20. 02. 2012)

Konštatuje, že stanoviská k oznámeniu s pripomienkami z Maďarska boli zapracované do správy o hodnotení v súlade s požiadavkou zahrnutou v rozsahu hodnotenia (č. 5651/2011-3.4/hp zo dňa 01. 08. 2011).

Maďarská dotknutá strana si vyžiadala vykonanie verejného prerokovania činnosti v Maďarsku a požadovala v stanovisku aj vykonanie konzultácií.

Maďarsko poslalo zoznam plánovaných otázok ku konzultáciám k integrálnemu skladu RAO v Jaslovských Bohuniciach podľa Článku 5 Dohovoru Espoo. Odpovede na tieto otázky tvoria prílohou protokolu z cezhraničnej konzultácie.

Žiadne iné stanoviská s pripomienkami ako k zámeru a zohľadnené už v správe o hodnotení, neboli už v procese posudzovania z Maďarskej republiky doručené.

Dňa 23.07.2012 doručilo Maďarsko na MŽP SR listom č. KmF 143-33/2012 s dátumom júl 2012 písomný záznam a audio záznam na CD nosiči z verejného prerokovania, konaného na Mestskom úrade v Györi v Maďarsku.

Stanoviská k navrhovanej činnosti z Poľskej republiky

Generálne riaditeľstvo pre ochranu životného prostredia so sídlom vo Varšave - ústredný orgán štátnej správy zodpovedný za zabezpečenie účasti Poľskej republiky na cezhraničných konaniach podľa Dohovoru Espoo (list č. DOOŠ-tos.442.17.2011.AZ4 Warszawa, dňa 22. 02. 2012)

V liste bolo konštatované, že obdržali správu o hodnotení dňa 27.01.2012 a požiadali o doručenie záverečného stanoviska z cezhraničného procesu posudzovania.

Žiadne stanoviská s pripomienkami z Poľskej republiky neboli doručené.

Stanoviská k navrhovanej činnosti z Rakúskej republiky

Spolkové ministerstvo poľnohospodárstva, lesníctva, životného prostredia a vodného hospodárstva Rakúskej republiky, (list č. BMLFUW-UW.1.4.2./0031-V/1/2012 zo dňa 04. 04. 2012)

Okrem doručených stanovísk s pripomienkami z Rakúskej republiky k zámeru a zahrnuté v rozsahu hodnotenia a v správe o hodnotení zaslala rakúska dotknutá strana, prostredníctvom kontaktného bodu podľa Dohovoru Espoo, na MŽP SR stanoviská rakúskych spolkových krajín a verejnosti.

Kvôli prehľadnosti sa v prílohe okrem 13 stanovísk v origináli nachádza aj prehľadný zoznam a zhrnutie základných argumentov, otázok a požiadaviek v nemeckom aj anglickom jazyku. V stanoviskách sa v podstate viackrát opakujú argumenty, ktoré už boli predložené v rámci pripomienkovania po doručení oznámenia o zámere a na ktoré správa o hodnotení, podľa vyjadrenia rakúskej strany, evidentne neposkytla dostatočné odpovede.

Spolkové ministerstvo poľnohospodárstva, lesníctva, životného prostredia a vodného hospodárstva žiadalo v stanovisku Slovenskú republiku zohľadniť nasledujúce požiadavky predovšetkým pri príprave verejného prerokovania pre verejnosť z Rakúska, ktoré sa uskutočnilo na Slovensku v Bratislave.

Udalosti riziká a otázky zodpovednosti

Možnosť vplyvov presahujúcich hranice by nemala byť podrobne opísaná iba pre štandardnú prevádzku, ale aj pre prípady havárie. Podľa rozličných možných scenárov pre prípad poškodenia a havárie (technické prevádzkové poruchy, požiar, výbuch, zemetrasenie, náraz lietadla, teroristické útoky) nie je možné vylúčiť riziká pre ľudí a životné prostredie. Tieto scenáre a ich kumulatívne vplyvy by sa mali podrobnejšie preskúmať napriek malej pravdepodobnosti ich nastania. Predpokladaná pravdepodobnosť nastania zemetrasenia 10^{-4} je stanovená nereálne nízko. K uvoľneniu rádioaktívneho žiarenia môže dôjsť aj pri poškodení kontajnerov alebo pri vniknutí vody do skladu, ak by došlo k vyplaveniu rádioaktívnych látok zo skorodovaných sudov. Protipožiarna odolnosť strešnej konštrukcie 30 minút sa zdá byť príliš nízka vzhľadom na citlivý obsah skladu, minimálne by bola potrebná odolnosť 90 minút. Riziká pod hodnotou 10^{-4} sú na rozdiel od informácií uvedených v správe spoločensky akceptovateľné iba pri individuálnych účinkoch. Okrem otázok ručenia je potrebné odpovedať aj na otázku, aké prostriedky sú k dispozícii na odstránenie dlhodobých následkov v prípade rádioaktívnej kontaminácie životného prostredia.

Množstvo, druh a typ uskladneného materiálu

Pri problematických a dlhodobých rádionuklidoch nie sú uvedené záväzné uskladnené množstvá a polčasy rozpadu; tu by bolo bezpodmienečne potrebné uviesť záväzné prehlásenie o maximálnom množstve uskladnených rádionuklidov, pretože od toho závisí celková bezpečnostná koncepcia. Plánuje sa uskladnenie izotopov s polčasom rozpadu > 150 dní? Ak áno, tak ktorých? Musia byť podrobne zverejnené všetky látky a predpokladané metabolity a rádionuklidy.

Scenáre nábehu, uzavretie skladu, následky

Pre iba dočasné využívanie skladu chýba záväzný údaj o plánovanom období prevádzky a o tom, kde bude kontaminovaný materiál trvalo uložený po ukončení jeho prevádzky. Postup manipulácie s odpadom nasledujúci po dočasnom uskladnení musí byť opísaný podrobne, rovnako aj postup zabezpečenia kvality a kontroly kontajnerov musí byť zhodnotený oveľa podrobnejšie (aj pri normálnej prevádzke), aby bola po dočasnom uskladnení zaistená bezpečná preprava na miesto trvalého uloženia (zohľadnenie opotrebovania a poškodenia kontajnerov). Ďalej je potrebný podrobný opis a obrázky a schémy zapojenia jednotlivých filtračných zariadení vo vetracom systéme integrálneho skladu. Chýbajú záväzné údaje o nákladoch vyradovania skladu vrátane nákladov trvalého uloženia. Ak by mal byť integrálny sklad v prevádzke dlhšie ako je plánované v prípade, ak bude chýbať sklad pre trvalé uloženie, museli by sa prijať a realizovať oveľa prísnejšie opatrenia pre jadrovú bezpečnosť. Vzájomné vplyvy medzi JE V2 a integrálnym skladoom musia byť podrobnejšie posúdené.

Stanovisko Mestského úradu Bruck an der Leitha – Dolné Rakúsko, v zastúpení starostu p. Richarda Hemmera, zo dňa 15. 03. 2012: Mesto Bruck an der Leitha sa už desaťročia úspešne snaží o ochranu klímy podporou alternatívnych a obnoviteľných energií s cieľom zachovať zdravé a bezpečné životné prostredie pre budúce generácie. Preto oprávnené a dôrazne vyjadrujeme nesúhlas s týmto opatrením, ktoré slúži iba na ďalšiu podporu jadrového priemyslu. Okrem toho považujeme za neprijateľné, že tento sklad bude vybudovaný v bezprostrednej blízkosti hranice.

Stanovisko primátora p. E. Preinera – prezidenta Burgenlandského zväzu civilnej obrany: V stanovisku pripomína tragédie v Černobyle (zlyhanie ľudského faktora) a Fukušime (prírodná katastrofa). Poukazuje na nízke krytie zodpovednosti za škodu.

V oblasti jadrovej bezpečnosti projektu nie je možné vylúčiť možné riziká pre ľudí a životné prostredie z hľadiska lokálnych a cezhraničných vplyvov prevádzky skladu v prípade rozličných expozičných scenárov. Spolková krajina Burgenland by bola tak mimoriadne zasiahnutá v dôsledku blízkosti realizácie projektu. Z tohto dôvodu podporujem negatívne stanovisko úradu k predloženému projektu.

Na záver poukazuje na petíciu č. 123/PET za celosvetové ukončenie využívania jadrovej energie: rezolúcia obce Winden/See zo dňa 30. 06. 2011.

Stanovisko krajinskej radkyne p. Vereny Dunstovej – Burgenlandská krajinská vláda, (list č. 8-20-G-2100/39-2012 zo dňa 15. 03. 2012.)

Ako člen vlády zodpovedný za ochranu pred žiarením predložil v mene spolkovej krajiny Burgenland v stanovisku nasledujúce body:

V krátkom zhrnutí správy z novembra 2011 sú opísané mnohé vplyvy na životné prostredie. V správe sa neuvažuje sa o vplyve činnosti na veľké vzdialenosti, pokiaľ sa jedná o dopady pri normálnych prevádzkových podmienkach. Zástupcom Burgenlandskej krajinskej vlády pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie chýbajú príslušné údaje, hlavne čo sa týka financovania resp. údaje nie sú presvedčivé. Nedostatočné sú údaje, ktoré sa môžu týkať aj spolkovej krajiny Burgenland.

Problematické dlhodobé rádionuklidy sú síce stručne opísané, ale ani raz nie sú uvedené počasy rozpadu.

Predovšetkým pri uskladnení 680 kontajnerov CASTOR s vysoko rádioaktívnym obsahom by bola celková aktivita a tiež aj zloženie rádionuklidov a s tým spojené nebezpečenstvo pravdepodobne výrazne nevýhodnejšie. Preto je bezpodmienečne potrebné záväzné prehlásenie o maximálnom množstve určitých uskladnených rádionuklidov, pretože od toho závisí celková bezpečnostná koncepcia.

V mnohých častiach sa argumentuje, že vďaka blízko ležiacej jadrovej elektrárni je možné využiť existujúcu infraštruktúru. Uvádza sa to okrem iného v časti o hasičskom zbore, vykurovaní, polícii /bezpečnostnej službe a programe monitorovania.

Je možné vychádzať z toho, že sa neuvažuje o prevádzkovaní jadrovej elektrárne počas životnosti integrálneho skladu (70 rokov). To spolková krajina Burgenland aj rozhodne odmieta. Chýba preto záväzné prehlásenie prevádzkovateľa, že hore uvedená infraštruktúra zostane zachovaná aj po zatvorení jadrovej elektrárne a že sa už teraz prijímú opatrenia na jej financovanie.

Je logické, že pri kompletnom vyradovaní (demontáži) jadrových elektrární A1 a V1 bude potrebný sklad. Ale nie je možné nájsť súvislosť s vyradením z prevádzky (odstavením).

V analýze rizík sú riziká ohodnotené z časti príliš optimisticky (nízko). Riziká, ktoré nepresahujú hodnotu 10^{-4} , sú na rozdiel od informácií uvedených v správe spoločensky akceptovateľné iba vtedy, ak sa následky týkajú iba jednotlivcov. Presne to je problémom využívania energie z jadrových elektrární. Pravdepodobnosť nastania je nízka, ale následky sú fatálne počas dlhých rokov pre mnoho ľudí. Tým je riziko väčšie a nie je prípustné, aby neboli zohľadnené havárie nízkej pravdepodobnosti. Preto je potrebné, aby boli havárie uvedené v bode 4 tabuľky 10 presnejšie preskúmané a posúdené aj z hľadiska najväčších predpokladaných vplyvov.

Protipožiarna odolnosť strešnej konštrukcie 30 minút sa zdá byť vzhľadom na citlivý obsah skladu príliš nízka. Potrebná by bola minimálne 90 minútová odolnosť.

Výskyt zemetrasení je uvedený ako 1×10^{-4} . To je považované za príliš vysoké hodnotenie.

Z hore uvedených dôvodov nie je predložená správa úplná ani presvedčivá. Nie je tiež jasné, prečo má byť sklad vybudovaný v bezprostrednej blízkosti Burgenlandu. Spolková krajina Burgenland sa preto vyslovuje proti plánovanej výstavbe a vyhradzuje si právo na ďalšie kroky vzhľadom na nie presvedčivé a neúplné podklady.

Stanovisko krajinského radcu p. Ericha Schwärzlera – Vorarlbersko (list č. PrsE-60000.03 zo dňa 02. 03. 2012)

Pokiaľ sa jedná o únik rádioaktívnych látok z dočasného skladu do životného prostredia, za normálnych okolností by tomu mali brániť filtre v systéme odsávania vzduchu z haly, rádioaktívna voda z čistiacich prác v hale by sa mala zachytávať do cisterny. K úniku ale môže dôjsť, napr. keď sa poškodí kontajner pri páde z veľkej výšky alebo keď dôjde k vyplaveniu rádioaktívnych látok zo zhrdzavených sudov následkom vniknutia vody. Ďalej predstaviteľné sú havárie ako napr. požiar, výbuch, zemetrasenie, náraz lietadla, ktoré vedú k úniku rádioaktívnych látok.

Následkom udalosti ako je napr. silný výbuch alebo náraz lietadla by sa do blízkeho okolia skladovej haly mohol rozšíriť rádioaktívny prach. Významný vplyv na Rakúsko presahujúci hranicu je možné aj v tomto prípade vylúčiť, pretože prach tejto veľkosti sa rozširuje iba v okolí skladu – rozšírenie za rakúsku hranicu je prakticky vylúčené.

Zo zásadných dôvodov sa spolková krajina Vorarlberg vyslovuje proti využívaniu jadrovej energie a preto aj proti vybudovaniu zariadení, ktoré sú s ňou spojené. Krajinská vláda Vorarlbergu už roky presadzuje jasnú protijadrovú politiku kvôli rizikám, ktoré sú spojené s využívaním jadrovej energie a podporuje využívanie energie z obnoviteľných zdrojov.

Ak sa majú v blízkosti rakúskej hranice vybudovať také zariadenia ako je predmetný integrálny sklad rádioaktívnych odpadov, musí byť vylúčené každé ohrozenie spolkovej krajiny Vorarlberg, jej obyvateľov resp. zdravia tu žijúcich ľudí a rovnako aj životného prostredia. V tomto zmysle je potrebné pri výstavbe integrálneho skladu zabezpečiť, aby bolo vylúčené akékoľvek obmedzenie obyvateľov Vorarlbergu.

Stanovisko oddelenia ochrany životného prostredia Hornorakúskej krajinskej vlády v zastúpení p. Sigrid Sperker (list č. K BMLUFUW-UW.1.4.2/0010-V/1/2012 zo dňa 12. 03. 2012)

Námietky a požiadavky k obsahu správy o hodnotení vplyvov na životné prostredie predložené spolkovou krajinou Horné Rakúsko) neboli v plnej miere zohľadnené. To sa týka hlavne nasledovných tém:

Postup manipulácie s odpadom nasledujúci po dočasnom uskladnení v integrálnom sklade by mal byť podrobne opísaný. Ak by mal byť integrálny sklad v prevádzke oveľa dlhšie ako je plánované v prípade, ak bude chýbať sklad pre trvalé uloženie, museli by sa prijať a realizovať mnohé oveľa prísnejšie opatrenia jadrovej bezpečnosti. Iba uvedenie variant (rekonštrukcia, nový sklad, trvalé úložisko) na strane 19 bez opisu nie je dostatočné.

Aj keď bude po skončení prevádzkovej doby integrálneho skladu k dispozícii sklad pre trvalé uloženie, mali by byť podrobnejšie opísané a zhodnotené postupy zabezpečenia kvality a kontroly kontajnerov, aby bola po dočasnom uskladnení zaistená bezpečná preprava kontajnerov na miesto trvalého uloženia. Pritom je potrebné zohľadniť predovšetkým známky starnutia a možné poškodenia kontajnerov, ku ktorým by mohlo dôjsť počas dočasného uskladnenia. Keďže kontajnery sú jedinou ochranou proti úniku uskladnených rádioaktívnych látok, považujeme za potrebné, aby boli skladovacie kontajnery opísané oveľa podrobnejšie ako je uvedené v podkladoch.

Rovnako považujeme za potrebný presný opis a obrázky a schémy zapojenia jednotlivých filtračných zariadení vo vetracom systéme integrálneho skladu.

V predloženej správe o hodnotení vplyvov na životné prostredie sú zásadne vylúčené vplyvy presahujúce hranice, pričom sa uvažuje iba s normálnymi prevádzkovými podmienkami.

Aj scenár havárie pre prípad nárazu lietadla nie je dostatočne zdôvodnený. Napriek nízkej pravdepodobnosti nastania by sa mal uvedený scenár bližšie preskúmať, pretože v kombinácii so scenárom požiar (zdroj tepla) by sa výrazne mohlo zmeniť hodnotenie možných vplyvov presahujúcich hranice.

Tiež nie je bližšie posúdené vzájomné ovplyvňovanie JE V2 a integrálneho skladu. Havária v jadrovej elektrárni, pri ktorej by sa uvoľnili rádioaktívne látky, by mohla znemožniť obsluhu skladu. V správe sa ale v každom prípade predpokladá, že na mieste je k dispozícii elektrárňa na dodávanie tepla a energie a tiež aj zariadenie na spracovanie odpadových vôd.

Stanovisko burgenlandského krajinského parlamentu – Rezolúcia Burgenlandského krajinského snemu o zabránení výstavby dočasného skladu jadrového odpadu v blízkosti hranice a o striktnnej protijadrovej politike Rakúska. Okrem iného uvádza:

Na Slovensku v Jaslovských Bohuniciach vzdialených asi 60 km od burgenlandskej hranice sa v súčasnosti plánuje vybudovanie integrálneho skladu rádioaktívneho odpadu. Podľa rakúskeho ministerstva životného prostredia je tento dočasný sklad nevyhnutný, aby mohla byť jadrová elektrárňa odstavená resp. demontovaná. Vybudovanie tohto plánovaného úložiska sa musí striktno odmietnuť. Tým by sa na budúce generácie preniesli riziká presahujúce hranice, ale aj veľké náklady a problémy. Spolková krajina Burgenland využije právnu možnosť konzultácií a zároveň sa zúčastní na vypočutí na Slovensku.

Burgenlandská krajinská vláda sa vyzýva, aby postúpila spolkovej vláde požiadavku:

- využiť všetky možnosti proti plánovanému vybudovaniu integrálneho skladu
- Jaslovské Bohunice a tiež aj vydať zákaz dovozu prúdu z jadrových elektrární a zároveň stanoviť povinnosť preukazovať pôvod „sivého prúdu“
- presadzovať na európskej úrovni „protijadrový kurz“ a žiadať o:
 - ✓ okamžité všeobecné zastavenie výstavby nových a rozširovania existujúcich jadrových elektrární,
 - ✓ chýbajúce stanovisko Európskej komisie k sťažnosti, ktorú kvôli porušeniu práva Spoločenstva podala Európskej komisii spolková krajina Burgenland v roku 2010,
 - ✓ záväzný plán dohľadného ukončenia využívania jadrovej energie v celej Európe,
 - ✓ najprísnejšie objektívne bezpečnostné kontroly existujúcich jadrových elektrární a okamžité odstavenie vysokorizikových reaktorov,
 - ✓ upravenie zmluvy EURATOM s cieľom odstaviť jadrové elektrárne a následný prechod k obnoviteľným zdrojom energie,
 - ✓ uprednostňovanie udržateľných foriem získavania energie v rámci procesu odklonu od využívania jadrovej energie.

Stanovisko p. Brigitte Niefergalleovej, Wolfsthal – Dolné Rakúsko, (list zo dňa 28. 02. 2012) Keďže žijem v blízkosti Slovenska, protestujem proti vybudovaniu skladu rádioaktívneho odpadu v Jaslovských Bohuniciach a žiadam, aby sa využili všetky možnosti, ako zabrániť tomuto zámeru.

Stanovisko p. Sonje Zieglerovej, -Dürrheim – Dolné Rakúsko, (list zo dňa 26. 02. 2012) Žijem so svojou rodinou v bezprostrednej blízkosti Slovenska a protestujem týmto proti vybudovaniu plánovaného skladu jadrového odpadu v Bohuniciach! Nie je možné, aby krajina (respektíve jej obyvatelia), ktorá sa vyslovila proti jadrovej energii, bola zo strany svojich susedov v maximálnej miere vystavená rizikám, ktoré sú s tým spojené! Preto Vás ako zástupcu obyvateľov žiadam podniknúť všetko, čo je v ľudských silách, aby ste zabránili tomuto zámeru!

Stanovisko p. Augustinusa Pfeiffra – Dolné Rakúsko (list zo dňa 17. 02. 2012)

Ako narodený a trvale bydliskom v Dolnom Rakúsku (okres Hollabrunn) prehlasujem, že vôbec nesúhlasím s plánovaným integrálnym skladom rádioaktívnych odpadov na Slovensku. Pretože sa znovu jedná iba o dočasný sklad rádioaktívnych odpadov a s tým spojené nezodpovedné odsunutie problému na naše budúce generácie, podávam protest proti tomuto projektu.

Stanovisko p. Josefa Kirbesa & Ericha Kohlhausera – Dolné Rakúsko, (list zo dňa 29. 02. 2012) K procesu EIA Bohunice Dočasný sklad a Mochovce Blok 3,4 zaujímam nasledovné stanovisko: Prevádzka jadrových elektrární ohrozuje životné prostredie a zdravie ľudí a preto musí byť ihneď zastavená. Tým je vyjadrené aj stanovisko k vybudovaniu dočasného skladu, ktorý rovnako odmietam.

Stanovisko p. Dr. Piera Lerchera – Viedeň, (list zo dňa 22. 03. 2012) Vybudovanie plánovaného integrálneho skladu rádioaktívneho odpadu navrhovateľa JAVYS, a.s., je na rozdiel od argumentov uvedených v procese posudzovania absolútne neetické.

Ako môže byť so 100% istotou zaručené, že z plánovaného zariadenia v dôsledku výbuchu (napr. pri teroristickom útoku, technickej chybe, havárii, prírodnej katastrofe) neuniknú do okolia žiadne rádioaktívne látky?

Metropola Viedeň sa nachádza približne 60 kilometrov od potenciálneho zdroja nebezpečenstva. V prípade rádioaktívneho zamorenia sa stratí nielen veľká osídlená oblasť, ale aj svetová a kultúrna metropola nenahraditeľnej hodnoty! Štvrtina rakúskeho obyvateľstva bude bezprostredne zasiahnutá v prípade havárie.

Ďalej uvádza problémy poistenia a zodpovednosti za škody, prostriedkov na odstránenie dlhodobých následkov v prípade rádioaktívnej kontaminácie okolia a obyvateľstva a požiadavku, že ak sa má sklad využívať iba dočasne, potom musí byť plánované obdobie využívania záväzne uvedené a riešená otázka kam sa po ukončení prevádzky trvalo uloží kontaminovaný materiál.

Záverom apeluje na rozum a etiku zodpovedných osôb a osôb, ktoré prijímajú rozhodnutia a tiež aj na ich zodpovednosť voči budúcim generáciám. Eticky korektné jednanie zodpovedné voči budúcim generáciám je v úzkom spojení so snahou zabrániť takýmto projektom.

Stanovisko Klubu SPÖ Krajinského snemu Burgenlandska (list zo dňa 15. 03. 2012@Klub SPÖ) sa prihlasuje k celoeurópskemu ukončeniu využívania jadrovej energie a k podpore energií z obnoviteľných zdrojov. V oblasti trvalo udržateľného získavania energie je Burgenland európskym vzorovým regiónom a vykonáva pioniersku prácu s projektmi Best-Practice.

Expertí už dlhé roky varujú pred neobjasnenými otázkami ručenia a enormnými národohospodárskymi následkami/nákladmi jadrových elektrární. Pri predmetnom projekte nie je možné vylúčiť potenciálne riziká pre ľudí a životné prostredie z hľadiska lokálnych a cezhraničných vplyvov prevádzky skladu v prípade rôznych expozičných scenárov. Burgenlandský krajinský snem sa už viackrát vyslovil za celoeurópske ukončenie využívania jadrovej energie. Samostatný v prílohe predložený návrh znenia rezolúcie o zabránení výstavby dočasného skladu jadrového odpadu v blízkosti hranice a o striktnej protijadrovej politike Rakúska (číslo 20 – 287) bol prinesený do krajinského snemu v rámci spoločnej iniciatívy SPÖ a koaličného partnera ÖVP a bude tam pravdepodobne predložený na schválenie 29.03.2012. Klub krajinského snemu SPÖ tento návrh odsúhlasí a vopred sa rozhodne vyslovuje proti plánovanému vybudovaniu integrálneho skladu.

Stanovisko Fóra pre vedu & životné prostredie, Viedeň, v zastúpení advokátom Dr. Jozefom Unterwegerom (list č.j. MA 22-1419/2011 zo dňa 26. 03. 2012) zámer predkladateľa projektu zamietá, existuje obava zo závažného poškodenia životného prostredia. Projekt z faktického i právneho hľadiska nespĺňa podmienky na schválenie. V stanovisku je uvedených spolu 24 pripomienok:

- ✓ nie je dodržaný Dohovor z Espoo (chýbajú nevyhnutné podklady, chýbajú podklady dôležité pre rozhodnutie, predmet konania je mnohoznačný),
- ✓ neboli oznámené údaje relevantné pre rozhodnutie (o tienených kontajneroch, údaje o rádioaktívnom zaťažení sú nedostatočné, chýbajú údaje o odvádzaní tepla obalmi, nie sú uvedené výsledky testov a testovacie rady, budú použité menej kvalitné obaly),
- ✓ nevhodné lokality (areál jadrových elektrární),
- ✓ nie sú navrhnuté opatrenia proti uvoľňovaniu rádioaktivity do ovzdušia,
- ✓ mnohoznačné údaje o spôsobe plnenia a hustote plnenia (kapacite),
- ✓ nerealizuje sa tepelný manažment pre halu úložiska,
- ✓ konštrukcia úložiska je nevhodná a nezodpovedá technickým možnostiam (porovnanie so zariadením v Görlebene, Nemecko),
- ✓ zariadenie na zadržanie kontaminovanej vody je nedostatočné,

- ✓ mylné údaje o plánovanom úniku rádioaktivity (v súvislosti s uvoľnením do životného prostredia po splnení uvoľňovacích úrovní),
- ✓ porušenie rámcovej smernice o vodách,
- ✓ nie sú zadokumentované žiadne opatrenia proti úniku rádioaktívneho odpadového vzduchu,
- ✓ nie sú jasné opatrenia proti úniku rádioaktívnych odpadových vôd,
- ✓ nie je jasne vysvetlené žiarenie a ostatné fyzikálne polia,
- ✓ nejasné posúdenie vplyvov na zdravie,
- ✓ projekt nerieši znečistenie ovzdušia,
- ✓ nie je dostatočne posúdený vplyv na vodstvo,
- ✓ nebol skúmaný vplyv na chránené územia podľa smernice o faune, flóre a ich biotopoch alebo smernice o ochrane vtáctva,
- ✓ nerezová záchytná nádrž pre rádioaktívne odpadové vody je poddimenzovaná,
- ✓ havarijné scenáre (explózia jadrových zariadení),
- ✓ nedostatočná protipožiarna ochrana
- ✓ nedostatočne zistený vplyv zemetrasení,
- ✓ nejasná analýza záplav,
- ✓ nie je hodnotený pád lietadla
- ✓ nie sú zhromaždené základné parametre (podrobné informácie o zdravotnom stave obyvateľstva v dotknutom území, informácie o kvalite podzemnej vody v dotknutom území, konkrétne výsledky prieskumu kvality povrchových vôd v dotknutom území).

Záverom navrhujú postúpiť toto stanovisko slovenským úradom, začať konzultačné konanie a poukázať na to, že projekt nie je spôsobilý na schválenie.

Podľa názoru odborne spôsobilej osoby podľa § 36 zákona o posudzovaní navrhovateľ na otázky týkajúce sa hodnotenia bezpečnosti štandardnej prevádzky a udalostí, financovania prevádzky a vyradovania integrálneho skladu množstva a vlastností odpadov odpovedal primerane už v správe o hodnotení a ďalšie spresňujúce informácie uviedol v doplnení správy o hodnotení. Ďalšie podrobné informácie k sporným oblastiam navrhovateľ uviedol v prezentáciách k navrhovanej činnosti a v odpovediach na otázky počas cezhraničnej konzultácie a verejného prerokovania s rakúskou verejnosťou.

Doručené pripomienky od zainteresovanej verejnosti z Rakúska sú podobné pripomienkam, ktoré predložila rakúska strana už k zámeru a niektorým pripomienkam Greenpeace Slovensko k správe o hodnotení a podobné boli aj odpovede navrhovateľa, napr.:

- Informácie o skladovaných odpadoch a ich rádionuklidovom zložení, vrátane polčasov premeny, spôsobe financovania navrhovateľ doplnil v Doplnení správy o hodnotení.
- Zodpovednosť za jadrovú škodu a jej finančné krytie sa riadi ustanoveniami § 29 a § 30 zákona 541/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov. Držiteľ povolenia daného jadrového zariadenia (nie na energetické účely) zodpovedá za jadrovú škodu spôsobenú každou jednotlivou jadrovou udalosťou do 50 mil. EUR.
- Správa hodnotení uvádza a je to tiež zakotvené v *Stratégii záverečnej časti mierového využívania jadrovej energie*, že odpady neuložiteľné v povrchom úložisku RÚRAO budú po období skladovania ukladané v hlbinnom úložisku.
- Rozsah hodnotenia, vydaný MŽP SR pod č. 5651/2011 - 3.4/hp zo dňa 01. 08. 2011, je pre navrhovateľa záväzný a ten určil varianty tak, ako boli hodnotené v správe o hodnotení.
- Detailné zhodnotenie potenciálnych prevádzkových rizík a ich možný vplyv na územie, resp. možnosť vzniku havárií bude spracované v bezpečnostnej správe, ktorá bude vypracovaná vo fáze projektovej prípravy integrálneho skladu v zmysle zákonov NR SR č. 541/2004 Z. z. a 355/2007 Z. z. V správe o hodnotení, ale aj na

verejných prerokovaniach a konzultáciách boli prezentované výsledky z *Predbežnej bezpečnostnej správy Integrálneho skladu RAO* (VÚJE, a.s., 2008).

- Nasledujúca projektová príprava poskytne konkrétne technicko-dispozičné riešenie integrálneho skladu, vzduchotechniky, elektrických inštalácií a pod. Po vypracovaní bezpečnostnej dokumentácie, ktorá sa bude robiť pre ďalšie kroky povoľovacieho procesu, bude na základe jej výstupov vypracovaná projektová dokumentácia k stavebnému konaniu.
- Podobne podrobná prevádzková dokumentácia a dokumentácia potrebná k jednotlivým rozhodnutiam (od umiestnenia stavby jadrového zariadenia až po povolenie na etapu jej vyradovania) bude požadovaná v zmysle zákona NR SR č. 541/2004 Z. z., príloha č. 1. a vyhlášky ÚJD SR č. 58/2006 Z. z. a č. 31/2012 Z. z.

Časť rakúskej verejnosti v svojich stanoviskách všeobecne odmieta energetické využívanie jadrovej energie a v rámci toho všetky jadrové činnosti vrátane činností nakladania s rádioaktívnymi odpadmi (vrátane vybudovania IS RAO).

Posudzovateľ konštatuje, že viaceré pripomienky účastníkov procesu pripomienkovania vyplývali aj z nedôsledného čítania správy, nesprávneho posúdenia informácií uvedených v správe, v niektorých prípadoch aj ich neprítomnosti a v dôsledku toho vyodenia nesprávnych záverov. Niektoré pripomienky boli však aj dôsledkom nedostatkov správy o hodnotení.

V tejto skupine pripomienok rezonuje aj permanentne sa opakujúci problém obsahu a rozsahu EIA a bezpečnostnej dokumentácie (prípadne sprístupnenia jej časti) a ich spoločného prieniku a práva verejnosti na primerané informácie o jadrovej a radiačnej bezpečnosti.

Pripomienky v stanoviskách zainteresovanej verejnosti z Rakúska boli podrobne diskutované tiež v rámci konzultácií podľa článku 5 Dohovoru Espoo a verejného prerokovania, ktoré sa uskutočnili v Bratislave dňa 13. 06. 2012 na pôde MŽP SR.

Zástupcovia navrhovateľa v prezentáciách k navrhovanej činnosti poskytli rakúskej strane podrobné informácie a odpovedali na všetky položené otázky, zamerané najmä na: riziká potenciálnych nehôd, pripravenosť minimalizácie možných nehôd a ich následkov a zodpovednosť prevádzkovateľa.

Rakúski zástupcovia mimoriadne pozitívne hodnotili priebeh konzultácie a verejného prerokovania, podrobné prezentácie a odpovede zástupcov navrhovateľa. Okolnosť, že sa verejného prerokovania v SR nezúčastnil väčší počet obyvateľov Rakúskej republiky, hodnotili ako dôveru zástupcom úradov, že medzištátne konanie bude prebiehať korektne a transparentne.

Stanoviská k navrhovanej činnosti z Ukrajiny

Ukrajina ako dotknutá strana sa ozvala listom pána námestníka Dmytra Mormuľaz Ministerstva ekológie a prírodných zdrojov Ukrajiny v Kyjeve (list č. 6139/24-250-104 zo dňa 05. júna 2012).

V liste bola uvedená informácia, že sa ukrajinská strana mieni:

- Podieľať na procese hodnotenia vplyvu na životné prostredie presahujúcich hranice štátov vo vzťahu k projektu;
- Zúčastniť na rokovaní na území Slovenskej republiky a bude vyžadovať:
 - konzultácie medzi Ukrajinou a Slovenskou republikou podľa článku 5 Dohovoru Espoo.
 - vykonanie verejného prerokovania správy o hodnotení RÚ RAO na Ukrajine, na ktorom je nutné, aby sa zúčastnili zástupcovia navrhovateľa, ktorí by poskytli kvalifikované informácie o projekte a reagovali by na pripomienky verejnosti;

- Pozvať slovenskú stranu do Kyjeva, aby vypracovala plán pre implementáciu vyššie uvedených činností s cieľom zabezpečiť účinný a riadny súlad s národnou legislatívou Ukrajiny a s Dohovorom Espoo.

Slovensko ako strana pôvodu vyjadrilo listom pána Petra Žigu ministra životného prostredia Slovenskej republiky poľutovanie, že nedošlo k skoršej reakcii Ukrajinskej strany v období počas pripomienkovania správ o hodnotení pre oba uvedené projekty, ktoré bolo ukončené v máji 2012. Proces posudzovania vplyvov na životné prostredie pre oba uvedené projekty je v súčasnosti v konečnom štádiu a všetky ostatné dotknuté krajiny stihli aktívne zareagovať v stanovených termínoch. V liste pána ministra bolo uvedené, že pokiaľ dôjde v budúcnosti k ďalším procesom cezhraničného posudzovania Slovenská republika bude pripravená využiť pozvanie Ukrajiny a vykonať pracovné stretnutie za účelom vypracovania harmonogramu konzultácií a verejného prerokovania podľa Dohovoru Espoo, nie však neskôr než v štádiu pripomienkovania environmentálnej dokumentácie – správy o hodnotení.

Slovenská republika ako strana pôvodu uvedený postup v tomto prípade dodržala, s tým, že po rozoslaní správ o hodnotení pre oba uvedené projekty ponúklo Ukrajinskej strane účasť na konzultáciách a verejnom prerokovaní a to aj opakovane.

Potrebné kroky podľa Dohovoru Espoo v priebehu cezhraničného posudzovania bude potrebné v budúcnosti zabezpečiť tak, aby nedochádzalo k neúmerným prolongáciám v písomnej komunikácii medzi oboma krajinami.

Žiadne stanoviská s požiadavkami z Ukrajiny neboli doručené kontaktnému bodu podľa Dohovoru Espoo.

Iné stanoviská k navrhovanej činnosti

Navrhovateľ si plnil aj povinnosti vyplývajúce z článku 37 dohody o EURATOME a poskytol informácie o navrhovanej činnosti Európskej komisii. Po preskúmaní informácií a po konzultácii so skupinou expertov,

Európska komisia (generálne riaditeľstvo pre energetiku a dopravu, riaditeľstvo H – jadrová energetika, radiačná ochrana) (list č. TREN.H4/MHz/hm D(2007) 309578 zo dňa 26. 04. 2007),

Vyslovila záver, že vzhľadom na skutočnosť, že plánované zariadenie nevyžaduje zmenu dozornými orgánmi stanovených limitov výpustí v lokalite Jaslovské Bohunice a ani neovplyvní potenciálne následky analyzovaných referenčných havárií pre túto lokalitu, nie je potrebné podľa bodu 4.2 Odporúčania Komisie 1999/829/Euratom predkladať všeobecné údaje o plánovanej činnosti a komisia teda ani nevydá stanovisko.

5. Vypracovanie odborného posudku podľa § 36 zákona

Odborný posudok k správe o hodnotení navrhovanej činnosti *Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov (IS RAO)* vypracoval Ing. Igor Matejovič, CSc., Vážska č. 20, 921 01 Piešťany, na základe určenia MŽP SR (list č. 2069/2012-3,4hp zo dňa 02. 05. 2012) podľa § 36 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní. Určená odborne spôsobilá osoba je ako fyzická osoba zapísaná v zozname odborne spôsobilých osôb pod č. 318/2002- OPV podľa vyhlášky MŽP SR č. 52/1995 Z. z. (v znení vyhlášky č. 113/2006) o zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činnosti na životné prostredie pre oblasť činnosti 3p – jadrové zariadenia a zariadenia pre nakladanie s jadrovým odpadom.

Spracovateľ posudku vypracoval odborný posudok a návrh záverečného stanoviska na základe predloženej dokumentácie – správy o hodnotení (vrátane všetkých jej príloh), jej doplnenia podľa § 35 ods. 5 a 6 zákona o posudzovaní, doručených stanovísk, dokumentácie a záznamov z verejného prerokovania správy o hodnotení a cezhraničných konzultácií, vyžiadaných doplňujúcich informácií od navrhovateľa, príslušných právnych predpisov z oblasti jadrovej a radiačnej bezpečnosti a životného prostredia, relevantných rozhodnutí dozorných orgánov, predchádzajúcich procesov EIA pre jadrové činnosti, vykonaných najmä v lokalite jadrových zariadení v Jaslovských Bohuniciach, a vlastných znalostí a informácií v predmetnej oblasti.

Správa o hodnotení bola vypracovaná v rozsahu 190 strán textu s tabuľkami a 27 príloh. Prílohy obsahujú mapy, obrázky a doplňujúce tabuľky (prílohy č. 1 – 25), vyhodnotenie zapracovania špecifických požiadaviek z rozsahu hodnotenia pre navrhovanú činnosť (príloha č. 26) a rozsah hodnotenia (príloha č. 27). V zozname použitej literatúry je uvedených 71 zdrojov a v zozname analytických správ a štúdií tiež 6.

Správa o hodnotení prísne dodržiava obsah a štruktúru tak, ako je uvedená v prílohe č. 11 zákona 24/2006 Z. z. V niektorých prípadoch viac ako primerane charakteru navrhovanej činnosti rozpracováva niektoré jej body.

Obsah a štruktúra textovej časti dostatočne vystihujú všetky podstatné okolnosti, ktoré by mohli vplývať na životné prostredie v súvislosti s realizáciou navrhovanej činnosti. Určitou výnimkou sú dôsledky nadprojektových havárií, ktoré boli navrhovateľom podrobnejšie vysvetlené a spresnené na verejných prerokovaniach a cezhraničných konzultáciách, s poukázaním na vykonanie podrobnejších analýz v následnej bezpečnostnej dokumentácii a jej zohľadnení v projekte integrálneho skladu.

Posudzovateľ mal k hodnotiacej správe nasledujúce pripomienky:

Vecné pripomienky k správe o hodnotení:

Pripomienka č. 1

Zoznam použitých skratiek a vysvetlenie niektorých pojmov sú uvedené v časti IX Prílohy. Vhodnejšie by bolo umiestniť skratky a vysvetlenia pojmov na začiatku dokumentu a nie v prílohách. Výber pojmov je veľmi stručný a nie najvhodnejší. Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti bolo potrebné definovať a vysvetliť najmä pojmy skladovanie a ukladanie rádioaktívneho odpadu sklad a úložisko rádioaktívneho odpadu už v úvodných častiach správy. Laická verejnosť (niekedy ani odborná verejnosť) nerozlišuje tieto pojmy a často ich zamieňa, čo sa jasne prejavovalo aj v jej písomných stanoviskách a pripomienkach na verejnom prerokovaní. Bolo preto potrebné vysvetliť verejnosti, už v úvode správy, že skladovanie je obecnou integrálnou súčasťou systému nakladania s rádioaktívnymi odpadmi a je komplementárne k ukladaniu a nie je jeho alternatívou.

Stupnica MSK je v zozname použitých skratiek nesprávne vysvetlená. Stupnica MSK je nazvaná podľa Medvedevova-Sponheuera-Kárnika a nie podľa Mercalli-Cancani-Sieberga (podľa nich je nazvaná stupnica MCS).

Pripomienka č. 2

Z chránených území nie je v správe uvedené chránené vtáčie územie Špačinsko-nížnianske polia, vyhlásené vyhláškou MŽP SR č. 27/2011 Z. z., ktoré je najbližšie k areálu JZ Jaslovské Bohunice (kapitoly C.II.9 a C III.9 a príloha 10). Nie je však predpoklad ovplyvnenia navrhovanou činnosťou.

K chráneným areálom sú nesprávne zaradené územia Tokajská a Zámocká záhrada v Hlohovci, ktoré nie sú vyhlásenými chránenými územiami.

Pripomienka č. 3

Za chybu zo strany spracovateľa možno považovať zámenu dotknutej obce Radošovce v okrese Trnava obcou Radošovce v okrese Skalica (str. 74), na čo bol navrhovateľ upozornený na verejnom prerokovaní v Jaslovských Bohuniciach, čo však následne navrhovateľ vyriešil doplnením správneho textu do doplnenia správy o hodnotení.

Pripomienka č. 4

Pomerne veľký priestor je venovaný znečisteniu povrchových vôd SR a podzemným vodám v území ovplyvnenom vodným dielom Gabčíkovo (správa str. 89 – 95, prílohy 12 – 18) bez väzby na areál JZ Jaslovské Bohunice. Podľa názoru posudzovateľa by postačoval opis pomerov v území potenciálne dotknutom navrhovanou činnosťou a podrobnejší opis a výsledky monitorovania podzemných vôd v areáloch prevádzkovateľov jadrových zariadení v lokalite Jaslovské Bohunice a podzemných a povrchových vôd v ich okolí podľa schváleného programu monitorovania (tieto časti sú spracované na dobrej úrovni).

Pripomienka č. 5

Nie veľmi vhodným riešením bolo, pre lepšiu predstavu čitateľa o kapacite skladu, uviesť ako názorný príklad použitie vysokotienených transportno-skladovacích kontajnerov typu CASTOR v počte 680 ks. Následne v pripomienkach zainteresovanej verejnosti (najmä

z Rakúska, ale aj domácej) sa venuje tejto úvahe príliš veľký priestor ako faktu a následne rezonujú obavy z technického riešenia skladu (konštrukčne poddimenzovanie stavby, nedostatočné tienenie, ventilácia a odvod tepla, obavy z preklasifikovania skladu a pod.). Porovnanie technického riešenia medziskladu v Görlebene, ktorý je určený na skladovanie vyhoretého jadrového paliva a vitrifikovaných vysokoaktívnych odpadov z prepracovania vyhoretého jadrového paliva, s navrhovaným integrálnym skladom vzhľadom na druh a vlastnosti rádioaktívnych odpadov v ňom skladovaných však nie je adekvátne.

V skutočnosti vysokotienených kontajnerov bude v sklade umiestnený významne menší počet a to výlučne pre skladovanie aktivovaných a kontaminovaných častí zariadení primárneho okruhu.¹ Otázna je tiež voľba kontajnera CASTOR (aj keď len ako príklad), ktorý je finančne náročným a technicky sofistikovaným transportno-skladovacím kontajnerom pre vyhoreté jadrové palivo, ktoré generuje teplo (čo nie je prípad uvažovaných aktivovaných a kontaminovaných častí zariadení primárneho okruhu).

Pripomienka č. 6

V časti *C II.5.2 Limity znečistenie ovzdušia rádionuklidmi* (správnejšie rádioaktívnymi látkami) na str. 53/190 a str. 56/190 mali byť uvedené relevantné rozhodnutia ÚVZ SR, ktorými boli určené tieto limity znečistenia.

Pripomienka č. 7

V časti *C II.11.3 Obyvateľstvo širšieho posudzovaného územia* na str. 71/190 sa uvádza „Pre jadrové zariadenie, ktoré prevádzkuje JAVYS, a.s. bola rozhodnutím ÚJD SR č. 362/2006 a rozhodnutím ÚJD SR č. 39/2007 schválená veľkosť oblasti ohrozenia pre jadrové zariadenie V1 o polomere 25 km so stredom vo ventilačnom komíne hlavného výrobného bloku V1 s účinnosťou od 01. 01. 2007.“

Rozhodnutím č. 382/2010 ÚJD SR schválil zmenu veľkosti oblasti ohrozenia jadrovým zariadením JE V1 ako kruh o polomere 11 km so stredom vo ventilačnom komíne hlavného výrobného bloku V1 a zrušil rozhodnutie ÚJD SR č. 39/2007.

Pripomienka č. 8

Zbytočne veľký záujem zainteresovanej verejnosti vyvolala seizmická odolnosť IS RAO vo vzťahu k seizmicite prostredia: V kap. A II.8.1. str. 12 sa píše „Objekt IS RAO bude seizmicky odolný voči zemetraseniu. Územie, na ktorom je navrhnutý integrálny sklad, sa nachádza v seizmickej oblasti s intenzitou 8° stupnice MSK-64. Maximálne horizontálne zrýchlenie na zemskom povrchu je 0,344 g, maximálne vertikálne zrýchlenie na zemskom povrchu je 0,214 g, objekt je zaradený do kategórie SC1.“ To je nie správne interpretovaná informácia – uvedené hodnoty sú vypočítané hodnoty pre lokalitu Jaslovské Bohunice. Z hľadiska seizmicity patrí dotknuté územie do oblasti s regionálnou seizmickou intenzitou 6 – 7° MSK-64. V častiach *C II.2. Geologické pomery* a *C III.19 Prevádzkové udalosti spôsobené vonkajšími faktormi – Zemetrasenia* sú však už tieto informácie uvádzané správne.

Pripomienka č. 9

V časti *C III.1. Vplyvy na obyvateľstvo* sa na strane 118/190 uvádza: „To znamená, že v našich podmienkach, v dôsledku malých prietokov vody v recipientoch, je hydrosféra kritickou cestou pre zvýšenie radiačnej záťaže obyvateľstva počas normálnej prevádzky“. Toto tvrdenie je v rozpore s výsledkami monitorovania Laboratóriami radiačnej kontroly okolia v Trnave (LRKO) ktoré ukazujú, že radiačná záťaž obyvateľstva v okolí areálov JAVYS, a.s. a SE EBO v rokoch 2001-2011 je predovšetkým z atmosféry a nie z hydrosféry (tá je zanedbateľná). Obyvateľstvo okolitých obcí je tiež zásobované vodou z centrálného vodovodu.

Pripomienka č. 10

V časti *C III.1. Vplyvy na obyvateľstvo* sa na strane 118/190 uvádza: „Z vyššie uvedeného vyplýva, že radiačná záťaž obyvateľstva, vyjadrená ako efektívny dávkový ekvivalent u jednotlivcov z kritickej skupiny obyvateľstva bude menšia než 0,25 mSv.rok⁻¹, čo je limit pre

¹ Presnejšie informácie o spôsobe nakladania s komponentmi primárneho okruhu poskytne projekt *BIDSF D7.1 Štúdia realizovateľnosti nakladania s komponentmi primárneho okruhu JE V1*, ktorý je v príprave.

ožiarenie jednotlivca z obyvateľstva v okolí komplexu JZ.“ Tu bolo dôležité uviesť, že efektívne dávky zo všetkých jadrových zariadení v lokalite pre jednotlivca z kritickej skupiny obyvateľov sú v posledných 10 rokoch v intervale 90 – 240 nSv/rok, teda približne 1000 krát menej a nie je predpoklad, významnejšej zmeny v dôsledku realizácie navrhovanej činnosti.

Úrad verejného zdravotníctva SR (ÚVZ SR) ako dozorný orgán nad radiačnou bezpečnosťou povoľuje podľa zákona č. 355/2007 Z. z. (§ 5) uvoľňovanie rádioaktívnych materiálov z jadrových zariadení do životného prostredia. Rozhodnutiami č. OOZPŽ/6774/2011 (pre JE V2 – SE EBO), OOZPŽ/3760/2011 (pre JE V1 – JAVYS) a OOZPŽ/6774/2011 (pre ostatné JZ prevádzkované v areáli JAVYS, a.s.) povolil limitné výpuste rádioaktívnych materiálov z jadrových zariadení v súčasnosti umiestnených v lokalite jadrových zariadení Bohunice. V citovaných rozhodnutiach súčasne ohraničil aj efektívne dávky ožiarovania jednotlivca z kritickej skupiny obyvateľstva z predmetných jadrových zariadení v režime normálnej prevádzky nasledovne:

- JE V2 (SE EBO) – 50 µSv/rok,
- JE V1 (JAVYS) – 20 µSv/rok,
- JZ (JAVYS) – 12 µSv/rok,

t.j. spolu 82 µSv/rok zo všetkých jadrových zdrojov v lokalite.

Pripomienka č. 11

V časti C III.19 *Prevádzkové riziká a ich možný vplyv na územie (možnosť vzniku havárií)* sa uvádza: „Všetky nižšie prezentované udalosti sú prezentované z predprevádzkovej bezpečnostnej správy [1].“ V skutočnosti sú v správe o hodnotení uvádzané výsledky hodnotenia udalostí z predbežnej bezpečnostnej správy (nie predprevádzkovej), ako správne uvádza zoznam literatúry.

Pripomienka č. 12

Hodnotiaca správa je písaná ako odborná technická správa, miestami zložito, príliš odborným štýlom, nie vždy rešpektujúcim cieľovú skupinu prijímateľa informácií, ktorým je aj laická verejnosť (čo niektorí účastníci na verejnom prerokovaní alebo v písomných stanoviskách oprávnene kritizovali).

Pripomienka č. 13

Už pri písaní zámeru, bolo evidentné, že variant 3 IS RAO v lokalite Mochovce je nevhodný z hľadiska finančného, technického aj environmentálneho a predbežnom hodnotení dopadol tento variant horšie ako nulový variant (!). V predkladanom zámere sa už nemal uvádzať (podľa § 22 ods. 3 zákona č. 24/2006 Z. z. sú potrebné najmenej dva). Do zámeru by mali byť zaradené tie variantné riešenia, ktoré sú technicky, ekonomicky a finančne realizovateľné a environmentálne prijateľné.

Formálne zvýšenie počtu variantov sa v tomto prípade ukázalo tiež kontraproduktívne, čo sa prejavilo aj v pripomienkach niektorých stanovísk zainteresovanej verejnosti k hodnotiacej správe. Napr. v pripomienke č. 3/4 stanoviska Greenpeace, pripomienke č. 1/3 Variantné riešenie zo stanoviska mesta Trnava, pripomienke č. 3/4 bod 3 zo stanoviska ZMO, región JE Jaslovské Bohunice a pripomienke č. 1 Fóra pre vedu a životné prostredie, Viedeň, opätovne požadovali hodnotiť aj tento variant. Tu však zo strany verejnosti a správnych orgánov môže rezonovať aj NIMBY syndróm (Not In My Backyard) – odmietanie dôležitej činnosti alebo stavby z dôvodu blízkosti vlastného obydlija (ale nie jej realizáciu v inej lokalite).

Záver

Napriek uvedeným vecným pripomienkam hodnotiaca správa je dokumentom, ktorý umožňuje komplexné oboznámenie sa s vplyvmi vyvolanými navrhovanou činnosťou. Správa o hodnotení obsahuje všetky požiadavky z rozsahu hodnotenia č. 5651/2011-3.4/hp zo dňa 01. 08. 2011 určeného MŽP SR v spolupráci s príslušným orgánom, povoľujúcim orgánom a dotknutým orgánom a po prerokovaní s navrhovateľom s prihliadnutím na charakter a rozsah navrhovanej činnosti, ako aj na doručené stanoviská a prílohy č. 11 zákona 24/2006 Z. z.

Rozsah hodnotenia č. 5651/2011-3.4/hp zo dňa 01. 08. 2011 obsahuje aj 12 špecifických požiadaviek, ktoré vyplynuli z pripomienok účastníkov konania. Tieto požiadavky sú vymenované v prílohe č. 26 spolu s odkazom na príslušnú kapitolu správy, kde je daná

požiadavka zapracovaná. Analogickým spôsobom sú v prílohe č. 26 uvedené aj pripomienky zahraničných zainteresovaných strán (z Rakúskej republiky a Maďarskej republiky) s vysvetlením, resp. odkazom na príslušnú kapitolu správy alebo projektovú dokumentáciu.

Primeraným spôsobom je tiež splnená požiadavka dôrazu na konkrétne rozpracovanie všetkých bodov uvedených v prílohe č. 15 zákona č. 24/2006 Z. z. Pre potreby cezhraničných konzultácií navrhovateľ pripravil dokument *Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov (IS RAO)* – Stručné zhrnutie zo správy v zmysle zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov v slovenskej, anglickej a nemeckej jazykovej verzii v rozsahu 71 strán. Tento dokument poskytl MŽP SR zahraničným účastníkom procesu posudzovania.

Vyhodnotenie stanovísk z procesu posudzovania

Dotknuté obce Jaslovské Bohunice, Malženice, Nižná, Radošovce, Pečeňady, Ratkovce, Veľké Kostolany a Žilkovce v následnom spoločnom stanovisku (list bez čísla zo dňa 16. 05. 2012), súhlasia s navrhovanou činnosťou *Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov (IS RAO)*, nakoľko navrhovateľ akceptoval pripomienky dotknutých obcí. Súčasne požiadali MŽP SR, aby podporilo požiadavky dotknutých obcí na zmenu zákonov podľa požiadaviek uvedených v stanovisku.

Niektorí účastníci však neboli spokojní s kvalitou a rozsahom odpovedí navrhovateľa a nesúhlas dali najavo písomne na MŽP SR. Mesto Trnava (list č. OÚRaK/35596-23167/2012/KI zo dňa 15. 05. 2012) v tomto stanovisku mesto Trnava s navrhovanou činnosťou síce stále nesúhlasí, ale ju už neodmieta a odporúča, aby záverečné stanovisko vo svojich podmienkach obsahovalo v stanovisku uvedené požiadavky. ZMO, región JE Jaslovské Bohunice (list č. 12/2012 zo dňa 15. 05. 2012) v zastúpení p. Mgr. Alenou Jelušovou požiadalo ministra životného prostredia o realizáciu pripomienok k správe o hodnotení a o pracovné stretnutie.

Významná časť rakúskej zainteresovanej verejnosti v svojich stanoviskách všeobecne odmieta energetické využívanie jadrovej energie a v rámci toho všetky jadrové činnosti vrátane činností nakladania s rádioaktívnymi odpadmi (vrátane vybudovania IS RAO).

Jadrová elektrárňa V1 bola predčasne odstavená najmä pod tlakom rakúskej vlády a verejnosti a záverečné stanovisko z hodnotenia vplyvov vyradovania JE V1 odporúčalo realizovať bezprostredné vyradovanie JE V1 s podmienkou výstavby IS RAO. Ako kompenzácia za predčasné odstavenie JE V1 zo strany Európskej únie bol vytvorený Medzinárodný fond pre podporu odstavenia blokov jadrovej elektrárne V1 (BIDSF), z prostriedkov, ktorého bude financovaná aj výstavba IS RAO (65 %).

Zástupca Rakúska však hlasoval v Zhromaždení prispievateľov za projekt výstavby IS RAO spolufinancovaný z fondu BIDSF. Podobne zástupca Federálneho ministerstva poľnohospodárstva Rakúskej republiky v protokole z verejného prerokovania, ktoré sa konalo v Bratislave uviedol, že federálna vláda uznáva nevyhnutnosť integrálneho skladu v súvislosti s vyradením jadrovej elektrárne Bohunice.

Viaceré pripomienky účastníkov procesu pripomienkovania vyplývali aj z nedôsledného čítania správy, nesprávneho posúdenia informácií uvedených v správe, v niektorých prípadoch aj ich neprítomnosti a v dôsledku toho vyvodenia nesprávnych záverov. Niektoré pripomienky boli však aj dôsledkom nedostatkov správy o hodnotení, na ktoré upozornil aj posudzovateľ (pripomienky 1, 5, 8 a 11 – 13 z odborného posudku).

Viaceré pripomienky boli zamerané na bezpečnostné aspekty integrálneho skladu, nedoriešenú zadnú časť mierového jadrovej energetiky, a pod. a často vychádzali z nepochopenia alebo zlej interpretácie informácií uvádzaných v hodnotiacej správe. Správa totiž vychádzala zo záverov predbežnej bezpečnostnej správy. Ďalšie stupne detailnejšej bezpečnostnej dokumentácie budú vznikať v následných etapách projektovej prípravy, územného konania a žiadosti o stavebné povolenie a ovplyvnia aj projektovú dokumentáciu.

Na verejných prerokovaniach správy o hodnotení, vrátane cezhraničných konzultácií, experti navrhovateľa pripravili ku kľúčovým pripomienkam k navrhovanej činnosti prezentácie

s odborným výkladom a v diskusii poskytovali podrobnejšie informácie a odpovedali na všetky položené otázky.

Niektoré pripomienky domácich i zahraničných účastníkov procesu, ako aj nedorozumenia s navrhovateľom podľa odborného posudku vyplývali z nedostatočne definovanej „deliacej“ čiary medzi bezpečnostnou dokumentáciou a dokumentáciou EIA a ich logickým vecným prienikom v oblasti jadrovej a radiačnej bezpečnosti a vplyvmi na zdravie obyvateľov a na životné prostredie.

V procese hodnotenia navrhovanej činnosti podľa zákona vo všetkých doručených stanoviskách k správe a jej doplneniu, ako aj v celom procese hodnotenia, bol vyjadrený súhlas (okrem nejasného stanoviska ZMO, Ukrajiny a veľkej časti zainteresovanej verejnosti z Rakúska) s realizáciou navrhovanej činnosti podľa variantu 1 (alebo s navrhovanou činnosťou obecne). Navrhovateľ na všetky pripomienky v stanoviskách odpovedal otvorene, odborne a primerane. Viaceré pripomienky zo stanovísk našli uplatnenie pri tvorbe odporúčaných podmienok pre navrhovanú činnosť.

Výsledky procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie podľa zákona 24/2006 Z. z. preukázali v dostatočnej miere, že realizácia navrhovanej činnosti je v súlade s platnými všeobecne záväznými predpismi, normami a kritériami trvalej udržateľnosti a environmentálnej únosnosti. Reálne alebo potenciálne negatívne vplyvy navrhovanej činnosti, ktoré boli identifikované v rámci posudzovania sú akceptovateľné alebo eliminovateľné, resp. je ich možné ďalej obmedziť po vykonaní navrhovaných opatrení a podmienok na ich vylúčenie alebo zníženie.

Navrhovateľ primeraným spôsobom vyhodnotil pripomienky vyplývajúce zo stanovísk v zmysle § 35 ods. 5 zákona č. 24/2006 Z. z. vrátane stanovísk zainteresovanej verejnosti, či už v doplnení správy o hodnotení požadovanom MŽP SR alebo v prezentáciách a odpovediach na otázky na verejných prerokovaniach správy o hodnotení a v rámci cezhraničných konzultácií.

Odborne spôsobilá osoba s realizáciou v odbornom posudku odporučil realizáciu navrhovanej činnosti podľa Variantu č. 1 s podmienkou rešpektovania stanovených opatrení na zmiernenie vplyvov.

IV. KOMPLEXNÉ ZHODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

Vplyvy navrhovanej činnosti na dotknuté územie boli komplexne zdokumentované na základe podrobného prehodnotenia všetkých predložených materiálov a vyjadrení zainteresovaných strán. Predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie boli rozdelené na radiačne a neradiačne.

Vplyvy na horninové prostredie

Navrhovaná činnosť bude realizovaná v existujúcom areáli JAVYS, a.s. alebo v jeho tesnom kontakte. Nepredpokladá sa, že by navrhovaná činnosť mohla mať negatívny vplyv na horninové prostredie.

Vplyvy na obyvateľstvo

Dostupné demografické údaje a údaje o zdravotnom stave obyvateľstva v okolí jadrových elektrární sa nelíšia významnejšie od priemerných hodnôt obyvateľstva v Slovenskej republike, resp. odrážajú celoštátne trendy vývoja. Vzhľadom na to, že nie sú k dispozícii údaje o parametroch zdravotného stavu pred začatím prevádzky, nie je možné zhodnotiť ich zmeny v dôsledku prípadného pôsobenia jadrových elektrární a ostatných jadrových zariadení v lokalite Jaslovských Bohuníc. Na základe dostupných údajov, ich štatistického spracovania a údajov z odbornej literatúry sa však takéto zmeny nepredpokladajú.

Možno konštatovať, že ani priama analýza údajov o kontaminácii životného prostredia v okolí komplexu jadrových zariadení v Jaslovských Bohuniciach, ani monitorovanie zdravotného stavu obyvateľstva v jeho okolí, nepreukázali súvislosť medzi zdravotným stavom obyvateľstva a prevádzkou jadrových zariadení.

Ročné efektívne dávky z ožiarenia v dôsledku prevádzky JE V2 a jadrových zariadení JAVYS, a.s. predstavujú hodnoty o viac ako 3 rády nižšie, ako sú v súčasnosti merané

hodnoty dávkového príkonu z prirodzených a umelých zdrojov, preto môžu byť hodnotené ako zanedbateľné.

Vplyvy na ovzdušie

Navrhovaná činnosť vzhľadom na spôsob vykurovania nebude zdrojom oxidu uhličitého a skleníkových plynov a nebude mať za prevádzky významnejší vplyv na ovzdušie. Počas výstavby budú vznikať emisie znečisťujúcich látok z prevádzky nákladných automobilov a stavebných mechanizmov a zo stavebnej činnosti.

Pri normálnej prevádzke IS RAO nie je predpoklad kontaminácie ovzdušia rádioaktívnymi látkami. Pri havarijných situáciách je možný predpoklad čiastočného uvoľnenia rádioaktívnych látok do ovzdušia skladovacieho priestoru. V týchto prípadoch bude vzdušina odsatá zo skladovacích priestorov a pred jej vypustením do vonkajšieho ovzdušia analyzovaná a v prípade potreby prečistená na vhodnom filtračnom zariadení. Účinnosť navrhovaného filtračného zariadenia je väčšia ako 99,9%. Výstup zo vzduchotechnických systémov odsávajúcich takéto priestory bude zaústený do ventilačného komína s požadovaným monitorovaním rádioaktívnych výpustí.

Vplyvy na vodné pomery

Počas výstavby bude riziko kontaminácie povrchových a podzemných vôd len v súvislosti s prípadnými závadami alebo haváriami stavebných mechanizmov s následným únikom pohonných hmôt, mazív alebo hydraulických olejov. Preventívnymi opatreniami (dobrý technický stav mechanizmov, dôsledné dodržiavanie bezpečnostných predpisov a prevádzkových opatrení) je možné účinne predchádzať vzniku takýchto udalostí.

Počas normálnej prevádzky navrhovanej činnosti nebudú vznikať technologické odpadové vody, ale len odpadové splaškové a dažďové vody, ktoré budú napojené na existujúce systémy splaškovej a dažďovej kanalizácie areálu JAVYS, a.s.

K produkcii kontaminovaných vôd rádioaktívnymi látkami môže dôjsť len v mimoriadnych situáciách, kedy bude potrebné vykonať dekontamináciu prepravných a skladovacích obalov alebo skladovacích priestorov, prípadne osôb. Vody z dekontaminácie a havarijnej sprchy budú zaústené do zbernej nádrže, z ktorej budú vody odvádzané do splaškovej kanalizácie (ak budú spĺňať limity pre ich vypustenie) alebo budú odčerpané do prepravného kontajnera na spracovanie ako kvapalné RAO na niektorú zo spracovateľských liniek rádioaktívnych odpadov.

Vplyvy na pôdu

Variant 1 navrhovanej činnosti bude realizovaný v areáli JAVYS, a.s. nevyžaduje záber poľnohospodárskej pôdy. Variant 2 v tesnom kontakte s existujúcim areálom JAVYS, a.s. predpokladá záber poľnohospodárskej pôdy.

Počas výstavby bude riziko kontaminácie pôd len v súvislosti s prípadnými závadami alebo haváriami stavebných mechanizmov s následným únikom pohonných hmôt, mazív alebo hydraulických olejov. Prípadné úniky budú riešené v súlade s havarijným plánom staveniska. Preventívnymi opatreniami je možné účinne predchádzať vzniku takýchto udalostí.

Kontaminácia pôdy imisným spadom látok kontaminovaných rádionuklidmi z prevádzky integrálneho skladu nie je pravdepodobná vzhľadom k charakteru uskladňovaných RAO a technickému zabezpečeniu filtrácie odsávanej vzdušiny.

Vplyvy na vegetáciu, flóru a faunu

Prevádzka integrálneho skladu nebude významnejším spôsobom vplývať na vegetáciu, flóru a faunu (ani synergickým alebo kumulovaným účinkom s existujúcimi jadrovými zdrojmi a prírodným pozadím v lokalite).

Prirodzené ekosystémy, genofond aj biodiverzita v dotknutom území sú determinované predovšetkým poľnohospodárskou výrobou.

Vplyvy na krajinu

Realizáciou navrhovanej činnosti nebude narušená súčasná štruktúra a scenéria krajiny (priemyselný areál v poľnohospodárskej krajine) nakoľko navrhovaná činnosť sa bude realizovať v súčasnom areáli JAVYS, a.s. (variant 1) alebo v jeho tesnom kontakte (variant 2), čím sa scenéria krajiny nezmení. Nie je pravdepodobné ani žiadne zvýšenie znečisťujúcich látok v životnom prostredí.

Vplyvy na chránené územia a ich ochranné pásma

Navrhovaná činnosť je umiestnená v krajine, kde platí I. ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Nenachádzajú sa tu žiadne osobitné chránené územia s druhým až piatym stupňom ochrany.

Činnosti budú prebiehať v areáli JAVYS, a.s., ktoré sa nachádza v strede 3 kilometrového ochranného pásma jadrovej elektrárne. V tomto pásme nie sú a ani nemôžu byť vyhlásené chránené územia alebo iné ochranné pásma bez zohľadnenia jestvujúcich jadrových zariadení v lokalite. Konzervatívne stanovený očakávaný príspevok účinku zariadenia už na okraji tejto oblasti je nižší ako úroveň prirodzeného pozadia a nevyvolá žiadne negatívne dôsledky vo vzdialenejších chránených územiach a ich ochranných pásmach.

Hluk a vibrácie

Hluk z prevádzkovania jadrových zariadení v lokalite Jaslovské Bohunice v okolí zariadení je zanedbateľný. Najbližšie obydľia sú približne vo vzdialenosti 3 km, kde je úroveň hluku zo zariadení prakticky nulová. Zvýšenie úrovne hluku a vibrácií sa očakáva iba v areáli JAVYS, a.s. počas demolácie stavebných objektov a obdobia výstavby a bude vplývať len zamestnancov JAVYS, a.s. a dodávateľských organizácií.

Vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme

Realizáciou navrhovanej činnosti sa základné vzťahy a väzby súčasného areálu JAVYS, a.s. na urbánny komplex dotknutého územia nemenia. Nepriaznivo nebude ovplyvnená poľnohospodárska ani priemyselná výroba, infraštruktúra, služby, rekreácia a cestovný ruch. Využitie plôch dotknutého územia sa nezmení. Vplyv navrhovanej činnosti na štruktúru a využívanie krajiny je prakticky zanedbateľný. Výnimkou je variant č. 2, pri ktorom sa predpokladá záber poľnohospodárskej pôdy.

Dopravné zaťaženie miestnych komunikácií sa mierne zvýši do uvedenia integrálneho skladu do prevádzky.

Navrhovaná činnosť nebude mať žiadny priamy ani iný vplyv na kultúrne a historické pamiatky, archeologické a paleontologické náleziská a na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy v dotknutom území.

Sociálno-ekonomické vplyvy

Navrhovaná činnosť nevytvorí nové pracovné miesta. Umožní však zachovať kontinuitu prác a harmonogramy vyradovania jadrových elektrární JE V1 a A1 a tým prispeje k zachovaniu zamestnanosti v posudzovanom území s postupnou generačnou výmenou zamestnancov a ich nevyhnutným zaškolením a zvyšovaním ich kvalifikácie.

Monitorovanie rádioaktivity v životnom prostredí

Monitorovanie rádioaktivity v životnom prostredí a hodnotenie vplyvu prevádzky jadrových zariadení spoločnosti JAVYS, a.s. a SE, a.s. – závod EBO V2 na okolie je realizované na základe dohodnutého spoločného *Programu monitorovania okolia – JAVYS, a.s. a SE EBO*, na základe ktorého sú sledované jednotlivé zložky životného prostredia.

V 15 km okolí elektrárne sa pravidelne merajú a vyhodnocujú emisie do atmosféry a výpuste do hydrosféry. V tomto okolí je rozmiestnených 24 monitorovacích staníciek teledozimetrického systému, ktorý nepretržite sleduje dávkový príkon žiarenia gama, objemovú aktivitu aerosólov a rádioaktívneho jódu vo vzduchu. Prvý okruh teledozimetrického systému tvorí areál jadrových zariadení EBO (JE A1, JE V1 a JE V2, spolu 5 stabilných staníc), druhý okruh tvoria meracie stanice rozmiestnené v okolitých obciach vo vzdialenosti 3 – 6 km od areálu EBO (15 staníc), tretí okruh tvoria stanice rozmiestnené v mestách a obciach s väčšou koncentráciou obyvateľstva (4 stanice).

Monitorovanie plyných a kvapalných výpustí vo výpustných miestach (monitorovanie pri zdroji znečistenia) je dopĺňané systematickým monitorovaním jednotlivých zložiek životného prostredia na základe programu monitorovania okolia jadrového zariadenia schváleného hygienickým dozorom. Monitoruje sa šírenie kontaminácie vzdušninou (aerosóly, spady, pôda), články potravinových reťazcov (tráva, mlieko, potraviny a poľnohospodárske produkty), hydrosféra (povrchové vody, pitná voda), zložky hydrosféry (príbrežný dnový sediment, vodné rastlinstvo (potamogeton), meranie žiarenia z vonkajších zdrojov a meranie dávok.

Účelom monitorovania okolia areálov JAVYS, a.s. a SE EBO je trvalo zabezpečovať získavanie údajov o rádioaktívite životného prostredia v okolí jadrových zariadení a tým zabezpečiť kontrolu vplyvu prevádzky jadrových zariadení na životné prostredie. Cieľom monitorovania je zdokladovať, že rádiologický vplyv, t.j. dávky na obyvateľstvo a koncentrácia rádioizotopov z výpustí je pod úrovňou limitu z prílohy č. 3. nariadenia vlády SR č. 345/2006 Z.z. o základných bezpečnostných požiadavkách na ochranu zdravia pracovníkov a obyvateľov pred ionizujúcim žiarením (a limit a podmienok stanovených ÚJD SR) a že tento vplyv je tak nízky, ako sa dá rozumne dosiahnuť pri zohľadnení spoločenských a ekonomických aspektov (optimalizačný princíp ALARA).

Iné vplyvy

Pri realizácii navrhovanej činnosti v dotknutom území nie sú očakávané žiadne ďalšie, ako už uvedené vplyvy, ktoré by mohli významnejším spôsobom ovplyvniť pohodu a kvalitu života obyvateľov dotknutých obcí, ich zdravotný stav a životné prostredie v okolí.

Zhodnotenie kladných a záporných vplyvov vrátane ich vzájomného pôsobenia

Požiadavky dodržania odbornej správnosti a úplnosti zistenia a vyhodnotenia kladných a záporných vplyvov navrhovanej činnosti *Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov* na životné prostredie vrátane ich vzájomného pôsobenia boli v predloženej správe o hodnotení a jej doplnení splnené. Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti *Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov* (variant 1 a 2) a lokalitu jej realizácie Jaslovské Bohunice je posúdenie vplyvov na životné prostredie spracované na dobrej úrovni a hĺbke zodpovedajúcej danému stupňu prípravy projektu a bezpečnostnej dokumentácie.

Použité kritéria a metódy, ktoré sa použili pre odhad významnosti a rozsahu kladných aj záporných vplyvov a ich prognózu, sú dostatočne preukazné a akceptovateľné.

Niektoré analýzy radiačných následkov z *Predbežnej bezpečnostnej správy z roku Integrálneho skladu RAO* (VÚJE, a.s. 2008) boli vykonané programom RDEBO, ktorý bol nahradený pokročilejším programom ESTE AI. Ďalšie stupne bezpečnostnej dokumentácie určite využijú tento nový programový prostriedok, avšak významnejšie zmeny už určených vplyvov a záverov pravdepodobne nenastanú.

Vybudovaním integrálneho skladu sa vytvoria technické a technologické podmienky na bezpečné dlhodobé skladovanie rádioaktívnych odpadov (70 rokov), ktoré sú z rôznych dôvodov neuložiteľné v RÚ RAO Mochovce, krátkodobé skladovanie RAO pred ich spracovaním, úpravou v TSU RAO a uložením v RÚ RAO a skladovanie prechodných rádioaktívnych odpadov, ktoré po poklese ich aktivity na legislatívne stanovenú hodnotu bude možné uvoľniť do životného prostredia.

Integrálny sklad nezvyšuje riziko pre dotknuté obyvateľstvo z hľadiska znečistenia ovzdušia alebo vôd emisiami znečisťujúcich látok, produkcie hluku alebo vibrácií.

Negatívne vplyvy možno očakávať len počas výstavby (zvýšená premávka, hluk, odpady z výstavby a likvidácie stavebných objektov) a záberom poľnohospodárskej pôdy v prípade realizácie variantu 2. (v tesnom kontakte s areálom JAVYS, a.s.). Výhodami variantu 1 sú realizácia v areáli JAVYS, a.s. a jednoduché napojenie na existujúcu infraštruktúru areálu.

Ani jeden z hodnotených variantov navrhovanej činnosti v správe o hodnotení nepredstavuje v porovnaní s doterajšími činnosťami jadrových zariadení (ani pri kumulatívnych a synergických vplyvoch s ostatnými jadrovými zariadeniami v lokalite) žiadne významnejšie negatívne vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva v dotknutom okolí.

Všetky uvedené negatívne vplyvy sú podľa stanoviska posudzovateľa akceptovateľné, v porovnaní s výhodami zachovania kontinuity prác a harmonogramov pri vyradovaní jadrových elektrární JE V1 a A1 a tým prispeje aj k zachovaniu zamestnanosti v posudzovanom území s postupnou generačnou výmenou zamestnancov, ich nevyhnutným zaskoľovaním a zvyšovaním kvalifikácie.

Prevádzkové riziká a ich možný vplyv na územie (možnosť vzniku havárií)

Na základe analýzy prevádzkových udalostí (rizík) bude stavba IS RAO navrhnutá tak, aby spĺňala všetky požiadavky z hľadiska jadrovej a radiačnej bezpečnosti (aj pri potenciálnych

nehodách) nielen pre obsluhujúci personál, ale i pre obyvateľov žijúcich v blízkosti nového jadrového zariadenia a životné prostredie.

Kritické udalosti, ku ktorým by v IS RAO mohlo dôjsť, sú klasifikované v súlade s platnou legislatívou (zákon NR SR č. 541/2004 Z.z. atómový zákon a vyhláška ÚJD SR č. 55/2006 Z. z. o podrobnostiach v havarijnom plánovaní pre prípad nehody alebo havárie).

„Medzinárodná stupnica jadrových a radiačných udalostí (INES*)“ na účely informovania verejnosti:

Stupeň 7 -	Veľmi vážna havária
Stupeň 6 -	Vážna havária
Stupeň 5 -	Havária s účinkami na okolie
Stupeň 4 -	Havária s lokálnymi následkami
Stupeň 3 -	Vážna nehoda
Stupeň 2 -	Nehoda
Stupeň 1 -	Odchýlka od normálneho stavu
Pod stupnicou/Stupeň 0 -	Bez vplyvu na bezpečnosť

* INES – International Nuclear and Radiological Event Scale (Medzinárodná stupnica jadrových a radiačných udalostí).“.

Frekvencia výskytu následku počas prevádzky je definovaná ako vysoká, stredná alebo nízka.

- Vysoká s pravdepodobnosťou 1 je taká, keď sa následok vyskytne min. 1x za rok. Zabrániť následku môže špeciálny výcvik personálu a trvalo udržiavaný dobrý technický stav zariadenia.
- Stredná s pravdepodobnosťou 0,1 je taká, keď sa následok vyskytne 1x za 10 rokov. Zabrániť následku možno technickými opatreniami realizovanými v zmysle platných prevádzkových predpisov.
- Nízka frekvencia má pravdepodobnosť 0,01, jej výskyt sa predpokladá 1x za 100 rokov. Zabrániť následku možno inžinierskymi opatreniami, alebo bezpečnostnou konštrukciou.

Následky veľké, stredné a malé sú definované hodnotou obdržaných dávok pre obslužných pracovníkov, resp. pre kritického jedinca, dobou nutnou na odstavenie zariadenia z prevádzky, resp. hmotnou škodou na zariadení alebo životnom prostredí. Ocenenie nebezpečia a rizika v dôsledku následkov kritických aspektov prevádzky IS RAO je zhrnuté v nasledujúcej tabuľke. Č. 1

Tab. č. 1 Zoznam predpokladaných udalostí, ocenenie nebezpečenstva a rizika v dôsledku následkov kritických aspektov prevádzky IS RAO

Č.	Udalosť	Kategória*	Stupeň	Riziko
1	Únik kontaminovanej odpadovej vody v dôsledku prasknutia nádrže (veľká netesnosť) alebo v dôsledku netesnosti potrubí a aparátov (malá netesnosť)	Porucha	2C	1×10^{-7}
2	Pád obalového súboru s RAO	Porucha	2B	1×10^{-6}
3	Porucha na odsávacom vzduchotechnickom zariadení	Porucha	2C	1×10^{-7}
4	Únik rádioaktívnych látok z obalového súboru, pričom únik je lokalizovaný v priestore IS RAO	Porucha	2C	1×10^{-7}
5	Poškodenie obalového súboru bez sprievodného úniku rádioaktívnych látok	Porucha	2C	1×10^{-7}
6	Poruchy zariadení, resp. stavebných konštrukcií, odstránenie ktorých je spojené s čerpaním dávkovej záťaže personálu	Porucha	2C	1×10^{-7}

Poznámka 1: * kategória je stanovená v súlade so zákonom NR SR č. 541/2004 Z.z.

Poznámka 2: činnosť resp. stav sú spoločensky prijateľné v prípade, ak riziko z nich vyplývajúce neprevyšuje hodnotu 10^{-4} . Uvedené udalosti stupňa 2C, resp. 3B a predstavujú najmenej vážne nebezpečenie, ktoré je možné vo všeobecnosti pri analýzach zanedbávať. Najvážnejšie nebezpečenie z hľadiska zvýšenej záťaže personálu pri ich likvidácii z uvedených udalostí predstavujú udalosti spadajúce pod stupeň 2B.

Prevádzkové udalosti spôsobené vnútornými faktormi

Iničiačnými zdrojmi týchto prevádzkových udalostí môžu byť poruchy zariadení alebo chyba obsluhy. Vzhľadom na konštrukciu budovy a zariadení, resp. kvalifikáciu a výcvik personálu budú mať prevádzkové udalosti rozsah obmedzený väčšinou iba na daný prevádzkový súbor a ide o udalosti klasifikované ako poruchy.

Únik kontaminovanej odpadovej vody

Za normálnej prevádzky sa v IS nepredpokladá vznik aktívnych vôd ani dekontaminačných roztokov. Do zbernej nádrže vôd môžu natekať vody z troch zdrojov – z dekontaminácie osôb (hygienická slučka), zariadení a priestorov. Počas normálnej prevádzky IS RAO by mohlo vzniknúť cca $6,0 \text{ m}^3/\text{rok}$ vôd, ktoré budú zvedené do zbernej nádrže odkiaľ budú podľa hodnoty objemovej aktivity prečerpávané do splaškovej kanalizácie, alebo prečerpané cez inštalovaný uzáver pre napojenie na transportnú cisternu na spracovanie v TSÚ RAO.

Pre posúdenie možného vplyvu jednorazového úniku kontaminovanej vody z nádrže boli analyzované havarijné scenáre s maximálne konzervatívnymi predpokladmi (havarijný únik kvapalných RAO v množstve celého objemu nádrže), avšak vypočítané dávky na obyvateľstvo i pri tomto nereálnom predpoklade sú $2 \cdot 10^{-12} \text{ Sv}$, čo je hodnota skoro o deväť rádov nižšia, ako limit pre ožiarenie obyvateľstva v okolí JZ pri normálnej prevádzke).

Na IS RAO môže dôjsť k úniku kontaminovanej odpadovej vody v dôsledku netesností potrubí a aparátov (malá netesnosť), alebo v dôsledku prasknutia nádrže (veľká netesnosť).

Vznik malej netesnosti na ľubovoľnom mieste bude mať charakter poruchy, ktorej rozvoj bude len pomalý, a preto aj vždy zvládnuteľný organizačnými opatreniami (napr. lokalizácia vzniku, podloženie záchytných nádob a pod.). Tieto udalosti je možné eliminovať tým, že pri prevádzke bude potrebné venovať týmto miestam zvýšenú pozornosť väčšou frekvenciou kontrol, čím sa včas diagnostikuje príslušná netesnosť a môžu sa vykonať protipatrenia bez úniku kontaminovaných vôd. U ostatných zariadení, je riziko malé, resp. vznik malej netesnosti veľmi nepravdepodobný.

Pravdepodobnosť vzniku veľkej netesnosti je veľmi malá, pretože nádrž na kontaminované odpadové vody a príslušné prepojovacie potrubia bude dôkladne kontrolovaná ako pred uvedením IS RAO do prevádzky, tak aj počas prevádzky. Potrubný materiál na odvádzanie odpadových vôd je nerezový a nádrž je vyčerpávateľná príslušným čerpadlom. Vlastné stanovisko cisterny bude vybavené záchytnou vaňou s nerezovou výstelkou, do ktorej sa prípadne vytečená voda zachytí a následne prečerpá naspäť. Pri likvidácii takejto poruchy by došlo k zvýšeniu radiačnej záťaže personálu, avšak k prekročeniu povolených dávok aplikáciou vhodných organizačných opatrení nedôjde.

Pri maximálne konzervatívnom predpoklade, že nádrž bude plná a všetka kontaminovaná voda vytečie a následne sa dostane do povrchových vôd ($3,3 \text{ m}^3$ vody s aktivitou konzervatívne zvýšenou na $40 \text{ Bq/l} = 1,32 \cdot 10^5 \text{ Bq}$), pri predpoklade, že na aktivite sa bude podieľať 80 % ^{137}Cs a 20 % ^{90}Sr , t.j. $1,056 \cdot 10^5 + 2,64 \cdot 10^4 = 1,32 \cdot 10^5 \text{ Bq}$, by dávky na obyvateľstvo podľa výpočtov programom RDEBO boli zanedbateľné.

Ak by sa časť tejto aktivity uvoľnila do atmosféry, konzervatívne je možné predpokladať, že sa uvoľní 0,1%, z celkovej aktivity vo forme aerosólov. Dávky programom RTARC sú počítané pre podmienky šírenia v atmosfére – kategórie stability atmosféry A až F, časy 2 hod., 1 deň, 7 a 15 dní a 1 rok. Výška úniku – predpokladaný je prízemný únik v trvaní 1 hodiny. Výsledky výpočtov individuálnych efektívnych dávok pri konzervatívnom predpoklade, že človek je celý čas vonku pod osou rádioaktívneho oblaku, pre najhoršiu z hľadiska šírenia kategóriu stability atmosféry F a počítané časy, pre dospelých a vzdialenosť 3 km uvádza pre variant 1 tabuľka č. 2 a pre variant 2 tabuľka č. 3.

Tab. č.2: Efektívne ID pre dospelých, kat. stability počasia F, vzdialenosť 3 km, var. 1

Kat.	Čas	Cesta ožiarenia				
		Oblak	Depozit	Inhalácia		Suma
				oblak	resuspenzia	
F	2 hod	4.22E-24	6.22E-20	9.34E-14	2.07E-17	9.35E-14
	1 deň	4.22E-24	1.84E-18	9.34E-14	6.09E-16	9.40E-14
	2 dni	4.22E-24	3.78E-18	9.34E-14	1.24E-15	9.47E-14
	7 dní	4.22E-24	1.35E-17	9.34E-14	4.30E-15	9.77E-14
	15 dní	4.22E-24	2.89E-17	9.34E-14	8.79E-15	1.02E-13
	1 rok	4.22E-24	6.82E-16	9.34E-14	5.00E-14	1.44E-13

Tab. č.3 Efektívne ID pre dospelých, kat. stability A až F, vzdialenosť 3 km, var. 2

Kat.	Čas	Cesta ožiarenia				
		Oblak	Depozit	Inhalácia		Suma
				oblak	resuspenzia	
F	2 hod	6.13E-16	2.07E-16	1.21E-13	2.68E-17	1.22E-13
	1 deň	6.13E-16	6.11E-15	1.21E-13	7.89E-16	1.29E-13
	2 dni	6.13E-16	1.26E-14	1.21E-13	1.61E-15	1.36E-13
	7 dní	6.13E-16	4.47E-14	1.21E-13	5.56E-15	1.72E-13
	15 dní	6.13E-16	9.61E-14	1.21E-13	1.14E-14	2.29E-13
	1 rok	6.13E-16	2.20E-12	1.21E-13	6.45E-14	2.39E-12

Pád obalového súboru s RAO

Pád palety z transportného prostriedku a poškodenie sudov

Pri transporte palety so sudmi môže dôjsť k jej uvoľneniu z transportného prostriedku a poškodeniu suda v dôsledku nárazu. K poškodeniu suda môže dôjsť aj pri neopatrnom zaobchádzaní s paletou.

Pokiaľ nedôjde k prirazu obalu, ale iba k jeho deformácii, bude sud uskladnený ako neporušený. Pri priraze obalu bude obsah suda preložený do neporušeného obalu, resp. porušený sud s RAO bude uzatvorený do atypického suda (väčších rozmerov). Označenie nového suda musí zodpovedať pôvodnému označeniu a bude s ním naložené podľa prevádzkového predpisu.

V prípade úniku aktivity z poškodeného suda bude zasiahnutý priestor dekontaminovaný. Operácie súvisiace s likvidáciou udalosti budú realizované pod dozorom dozimetrie a optimalizované tak, že nebudú prekročené povolené limity dávkovej záťaže personálu. Maximálna nehoda v dôsledku pádu palety sa predpokladá pri jej uvoľnení zo záchytu vo výške 5 m počas transportu v skladovacej hale IS RAO. Pri nehode dôjde k narušeniu štruktúry betónového, resp. bitúmenového bloku, prirazu obalu a k čiastočnému uvoľneniu produktu mimo obal zo 4 ks porušených sudov. Dávkový príkon na povrchu suda je max. 10 mSv/hod, uvoľní sa 20 kg RAO s celkovou aktivitou $\sum \beta$ a γ : $2 \cdot 10^{10}$ Bq.

Likvidácia následkov pádu bude realizovaná nasledujúco:

- ✓ uchytenie poškodených sudov pomocou lana na žeriav a ich preloženie do OS väčších rozmerov,

- ✓ zber vysypaného produktu a jeho vloženie do OS (200 dm³ sud MEVA),
- ✓ uzatvorenie OS, ich označenie a kontrola,
- ✓ transport OS do skladových priestorov, resp. do BSC,
- ✓ dekontaminácia priestoru pádu.

Pád VBK s RAO

Pád kontajnera s upravenými RAO, ktorý je už uzatvorený, je málo pravdepodobný, ale nie vylúčený. K tejto udalosti môže dôjsť najmä pri manipuláciách a pri prekladaní kontajnera pomocou žeriavu pri neopatrnnej manipulácii.

Pádom poškodený kontajner s produktom je nutné odložiť na dočasné skladovanie ako neštandardný odpad. Vzhľadom na malú výšku pádu pri tomto prípadnom poškodení nehrozí žiadny únik rádioaktivity, a preto neprichádzajú do úvahy ani žiadne dekontaminácie a vznik zvýšeného objemu sekundárnych RAO. Manipulácie s poškodeným kontajnerom môžu spôsobiť zvýšenie dávkovej záťaže obslužného personálu. Pri odhade dávkovej záťaže počas likvidácie následkov udalosti sa predpokladajú nasledujúce operácie:

- ✓ naloženie poškodeného kontajnera na dopravný prostriedok,
- ✓ preprava kontajnera na miesto dočasného skladovania pred opravou (v TSÚ RAO),
- ✓ vyloženie kontajnera.

Výpočet dávkovej záťaže pri likvidácii následkov uvedenej nehody bol urobený programom MicroShield.

Použité predpoklady pre výpočet:

- ✓ rádionuklidové zloženie a aktivity jednotlivých rádionuklidov v kontajneri – rovnaké ako pri výpočte hrúbky stien,
- ✓ doba uviazania kontajnera – 10 minút,
- ✓ naloženie kontajnera na dopravný prostriedok – 10 minút,
- ✓ preprava kontajnera na dočasné uskladnenie – 15 minút,
- ✓ uviazanie kontajnera pred jeho zložením z dopravného prostriedku – 10 minút,
- ✓ zloženie kontajnera z prepravného prostriedku na miesto dočasného skladovania – 10 minút.

Výsledky výpočtových analýz uvádza tabuľka č.4.

Tab. č.4 Výsledky výpočtov dávkovej záťaže pri likvidácii nehody spôsobenej pádom VBK

Činnosť	Počet pracovníkov	Doba [min]	Vzd. [m]	Príkon dávky [mSv/h]	IDE [mSv]	KDE [mSv]
Nakladanie VBK na dopravný prostriedok	Viazač – 1	10	0	10,0	1,7	1,7
	Žeriavnik – 1	10	3,5	0,73	0,12	0,12
Preprava VBK na miesto dočasného skladovania	Vodič – 1	15	2,1	1,75	0,44	0,44
Uviazanie VBK a jeho zloženie na miesto dočasného skladovania	Viazač – 1	10	0	10,0	1,7	1,7
	Žeriavnik – 1	10	3,5	0,73	0,12	0,12

Pri likvidácii tejto udalosti obdrží personál kolektívnu dávku 4,08 mSv.

Druhou možnosťou je realizovať dočasné skladovanie v IS RAO po jeho vložení do ISO kontajnera.

Porucha na odsávacom VZT zariadení

Vzduchotechnický systém zabezpečuje v objekte vetranie pri neštandardných situáciách, ale hlavne pohyb vzduchu vhodným smerom tak, aby bol vzduch zo skladovacích priestorov odsávaný a čistený na sacích filtroch.

V prípade výpadku vzduchotechnického systému práve v čase pádu VBK sa predpokladá, že možná obdržaná dávka personálom bude rovnaká ako je uvedená v predchádzajúcom bode a výpadok činnosti VZT nebude mať žiadny negatívny dopad na životné prostredie.

Minimalizácia externej expozície pracovníkov a životného prostredia

Stavebná časť objektu IS RAO – konkrétne betóny obvodových stien skladovacej časti spolu so špeciálnymi tieniacimi pancierovými posuvnými vrátami oddelujúcimi skladovacie haly od príjmovej haly sú zariadenia nevyhnutné na obmedzenie vplyvu ionizujúceho žiarenia v objekte a v blízkom okolí objektu IS RAO.

Parametre stavebnej časti budú do projektovej dokumentácie zapracované po detailných bezpečnostných rozboroch tak, aby bolo dosiahnuté nevyhnutné obmedzenie ionizujúceho žiarenia pod stanovené legislatívne limity.

Ďalšie menej závažné prevádzkové udalosti

V priebehu prevádzky IS RAO sa môžu vyskytnúť ešte ďalšie udalosti, ktorých dopady nie sú relevantné z hľadiska ich radiačných dopadov na životné prostredie a môže ich zvládnuť prevádzkový personál. Tieto udalosti majú charakter poruchových stavov a ich likvidácia bude robená podľa prevádzkových predpisov. Medzi tieto menej závažné prevádzkové udalosti patria poruchy na technologickom zariadení, ako výpadok elektrického napájania v čase prítomnosti personálu v skladovom priestore, porucha na transportnom prostriedku (žeriave) alebo uchopovacím zariadení. Tieto a prípadne aj ďalšie udalosti budú podrobnejšie analyzované v Predprevádzkovej bezpečnostnej správe.

Záver z hodnotenia prevádzkových udalostí spôsobených vnútornými faktormi

Z uvedeného rozboru prevádzkových udalostí plynie, že pri žiadnej udalosti nedôjde k negatívnemu ovplyvneniu životného prostredia. Je zrejmé, že pravdepodobnosť obdržania zvýšených dávok personálom vplyvom prezentovaných udalostí je veľmi malá (napr. prítomnosť pracovníka v blízkosti miesta pádu kontajnera v čase nehody). Pravdepodobnejší je predpoklad, že personál bude upozornený na nehodu signalizáciou a zvýšené dávky môže obdržať až pri likvidácii nehôd a oprave zariadení. Personál nebude pri likvidácii v časovom strese, bude mať k dispozícii údaje o dávkovom príkone a kontaminácii ovzdušia a celú akciu bude možné naplánovať v súlade s princípmi ALARA tak, aby neboli u personálu prekročené limitné dávky.

Všetky vyššie spomenuté udalosti nemajú vplyv na obyvateľstvo žijúce v okolí a spôsob ich likvidácie bude riešený v príslušných prevádzkových predpisoch.

Z hľadiska povolených ročných dávok pre obyvateľstvo - vypočítané hodnoty efektívnych ročných dávok pre dospelých z vonkajšieho a z vnútorného ožiarenia z možného úniku rádioaktívnych látok neprekročia hodnotu ročného limitu dávky pre jednotlivca z obyvateľstva (1×10^{-3} Sv), rezerva je 5 až 9 rádov. Príspevok ^{60}Co z vyraďovania JE V1 výslednú dávku ovplyvnil iba minimálne.

Havarijné riziká

Nižšie prezentované havarijné udalosti sú vybrané z predprevádzkovej bezpečnostnej správy vypracovanej k projektovej dokumentácii pre stavebné povolenie v roku 2008. Pre nový proces povoľovania navrhovanej činnosti bude vypracovaná nová bezpečnostná a projektová dokumentácia, ktorá prehodnotí havarijné udalosti.

Stavba IS RAO je podľa rizík definovaných dokumentom IAEA SSS GS-R-2 „Príprava a odozva na jadrové a radiačné havárie“ zaradená do kategórie č. III.

Na základe predbežných analýz je možné modelovať (odhadnúť) nasledovné príklady iniciačných udalostí, ktorých vznik má nepriaznivý vplyv na úroveň jadrovej bezpečnosti:

- prevádzkové udalosti spôsobené vnútornými faktormi (sú analyzované v predchádzajúcej kapitole) a
- prevádzkové udalosti spôsobené vonkajšími faktormi.

Prevádzkové udalosti spôsobené vonkajšími faktormi možno ďalej deliť na udalosti iniciované:

- narušením fyzickej ochrany jadrového zariadenia
- prírodnými a inými katastrofami.

Prevádzkové udalosti spôsobené vonkajšími faktormi

Narušenie fyzickej ochrany jadrového zariadenia

Pri prevádzke IS RAO môže nastať situácia, že narušiteľ chráneného objektu úmyselne spácha čin namierený proti jadrovému zariadeniu, ktorý môže priamo alebo nepriamo ohroziť život, zdravie alebo životné prostredie. Tento čin môže spáchať vyvolaním poplašnej správy o hrozbe v stráženom priestore, hrozbe v priestoroch systémov dôležitých pre bezpečnosť, prípadne môže narušiteľ vniknúť na územie JZ s cieľom narušenia bezpečnosti JZ.

Teroristický útok

Spôsob útoku môže byť od leteckého útoku, leteckého alebo vrtuľníkového výsadku, po sabotážnu akciu malej skupiny narušiteľov. Pre prípad útokov takéhoto rozsahu sú všetky JZ (včítane IS RAO) v lokalite Bohunice vybavené obrannými silami – BS a PJ PZ SR.

Metodickým riadením strážnej služby (BS) zo strany JAVYS je zabezpečené, že na území JZ (včítane IS RAO) sa zdržujú len osoby s jeho súhlasom a tieto osoby dodržiujú požiadavky fyzickej ochrany. Pri neoprávnenom vstupe do jadrového zariadenia, prípadne neoprávnenej činnosti na jadrovom zariadení a pri podozrení z hrozby teroristického útoku na JZ, je v spoločnosti trvale k dispozícii pohotovostná jednotka policajného zboru SR (PJ PZ SR).

Požiar – explózia

Špecifickým vonkajším iniciačným zdrojom je požiar. Iniciáciou požiaru v objekte IS RAO môže byť nepozornosť obslužného personálu (napr. počas údržby a opravy zariadení pri zváraní), alebo úmyselné zapálenie. Z hľadiska možného ohrozenia prevádzky IS RAO požiarom alebo explóziou je treba uvažovať s poškodením a následnou explóziou, poškodením a následným požiarom balených foriem.

Po vzniku požiaru by mohlo dôjsť k úniku kontaminovaných aerosólov do okolia, čo je však v prípade IS RAO málo pravdepodobné. V objekte budú skladované nehorľavé RAO v obalových súboroch, ktoré sú tiež nehorľavé. V prípade požiaru môže ísť najmä o horenie systémov IS RAO (napr. elektro) ale nie nehorľavých obalových súborov (napr. MEVA sudy) alebo balených foriem (VBK, ISO kontajnery, vysokotienené kontajnery). Objekt IS RAO bude vybavený vnútornými zásahovými cestami s technickým zariadením umožňujúcim protipožiarny zásah bez úniku rádioaktívnych aerosólov. V objekte bude umiestnený systém EPS s ústredňou v závodnej protipožiarnej stanici (v lokalite Bohunice je v nepretržitej pohotovosti závodný hasičský útvar SE, a.s., ktorého služby má JAVYS zmluvne zabezpečené). Voda pre požiarny zásah sa bude odoberať z požiarného vodovodu areálu JAVYS.

Požadovaná požiarna odolnosť konštrukcií pre stanovený I. stupeň požiarnej bezpečnosti požiarnych úsekov bude 30 min. Nosné ocelové konštrukcie – stĺpy, strešné priehradové nosníky skladovacej časti (opätrené certifikovaným protipožiarnym náterom) budú mať požadovanú odolnosť 30 min.

Zásah bude zabezpečovať závodná hasičská jednotka, koordináciu BS a v prípade nutnosti, ak nie je jednotka ZHÚ schopná vlastnými silami požiar zvládnuť – budú zvolané ďalšie hasičské jednotky cez operačné stredisko HaZZ Trnava.

Ekologické havárie – toxické horľavé plyny

Únikom toxických chemických látok zo závodov v lokalite Bohunice nie je priamo ohrozená prevádzka a bezpečnosť IS RAO.

Pre dopravu veľmi nebezpečných toxických látok musia mať prepravcovia pripravené trasy a opatrenia pre prípad havárie v zmysle platných vyhlášok.

V prípade vzniku ekologickej havárie, resp. prírodnej katastrofy ohrozujúcej IS RAO je možné v plnej miere využiť ZHÚ, BS a ZJ PZ SR.

Prírodné a iné katastrofy

Zemetrasenie

Pri súhrnnom posúdení existujúcich geologických a geofyzikálnych údajov širšieho okolia lokality Bohunice (rádius 25 km) sa ukazuje, že lokalita leží v blízkosti historicky seizmicky aktívnej oblasti dobrovodskej depresie, situovanej medzi Malými a Brezovskými Karpatmi. Pre lokalitu Bohunice platí maximálne výpočtové zemetrasenie 8° MSK-64 (Stupnica Medvedev, Sponheuer, Kárník), max. zrýchlenie na zemskom povrchu: horizontálne 0,344 g a vertikálne 0,214 g.

Výskyt zemetrasení je uvažovaný 1 x 10⁴ rokov. Stavebný objekt (najmä jeho skladovacia časť) musí byť odolný voči seizmickej udalosti intenzity 8° stupnice MSK-64, technologické zariadenia IS RAO vzhľadom na charakter tohto jadrového zariadenia z hľadiska jadrovej bezpečnosti a v súlade s návodom MAAE 50-SG-D15 nemusia byť seizmicky zodolnené. Počas fázy projektovania stavby bude nutné vykonať inžiniersko-geologický prieskum, ako aj urobiť nový statický výpočet na základe výsledkov tohto prieskumu.

Pravdepodobnosť výskytu seizmickej udalosti v danej lokalite s dobou pôsobenia rozhodujúcich pohybov 10 s je veľmi malá 10⁻⁴.

Ani pri najkonzervatívnejšom prístupe k tejto havárii nie je možné predpokladať, že dôjde k uvoľneniu aktivity – najmä aerosólov - do životného prostredia, nakoľko všetka aktivita bude fixovaná v obalových súboroch, resp. balených formách. Ukončenie tejto havárie sa predpokladá ukončením zemetrasenia.

Pri výskyte silnejšieho zemetrasenia bude postupované v zmysle predpisov, ktoré budú vypracované na základe detailných bezpečnostných rozborov vypracovaných v ďalších etapách projektu výstavby IS RAO.

Zaplavenie prielomovou vlnou

Lokalita Bohunice sa nachádza na dolnom toku Váhu, pod sústavou priehrad Vážskej kaskády. Z hľadiska možného ohrozenia jej objektov prichádzajú do úvahy havárie (zemetrasenie, úmyselné poškodenie) priehrad.

V prípade, že na vodných dielach Vážskej kaskády nebudú vykonávané žiadne regulačné opatrenia a za predpokladu rozrušenia vodných diel na hornom toku rieky Váh (Liptovská Mara, Oravská priehrada) by následne došlo k rozrušeniu (prelaniu) ostatných vodných diel na toku.

Z analýz je zrejmé, že kulminácia prielomovej vlny vo všetkých prípadoch nemôže ohroziť bezpečnosť objektu IS RAO v areáli JAVYS, a.s.

Záplavová vlna nedosiahne areál JZ Bohunice.

Vplyvy presahujúce štátne hranice

Vplyvy presahujúce štátne hranice navrhovateľ nepredpokladá, týka sa to vyhodnotenia radiačného vplyvu na okolie.

V dôsledku realizovaných technických riešení navrhovanej činnosti (pozostávajúcich zo súborov transportných, strojno-technologických a elektrozařízení, energetických zdrojov, rozvodov a príslušenstva, zariadenia systému kontroly a riadenia /SKR/, ďalších špeciálnych druhov zařízení a vybavenia ako napr. laboratórií, fyzickej a radiačnej ochrany, dozimetrie, špeciálnej kanalizácie, vzduchotechniky /VZT/ a pod), ktoré budú určené v projekte integrálneho skladu a následne doplnené podmienkami, ktoré schvália orgány štátneho dozoru pre prevádzku objektu sa predpokladá, že dopad na životné prostredie (atmosféru a hydrosféru) ako aj na priame ožiarenie obyvateľstva priľahlých štátov (Česká republika, Maďarsko, Rakúsko, Poľsko, Ukrajina), ktorý vyplýva z realizácie stavby a prevádzkovania objektu IS RAO **nebol potvrdený**.

Vyššie uvedené tvrdenie vyplýva z nasledujúceho:

- ✓ **Pre objekt IS RAO nestanovuje štátny dozor v súlade s legislatívou** (*Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 345/2006 Z.z. o základných bezpečnostných požiadavkách na ochranu zdravia pracovníkov a obyvateľov pred ionizujúcim žiarením*) **žiadne bilančné hodnoty pre výpuste rádioaktívnych látok do atmosféry a hydrosféry z dôvodov:**

- počas normálnej prevádzky nie je požadované odsávanie skladovacích hál vzduchotechnickým systémom s filtráciou - povrchová kontaminácia na povrchu vonkajších obalov uložených materiálov je menšia ako $0,3 \text{ Bq/cm}^2$ pre beta žiariče a $0,03 \text{ Bq/cm}^2$ pre alfa žiariče, t.j. integrálny sklad nie je považovaný za pracovisko s otvorenými žiaričmi. Vetranie skladu je zabezpečené voľnou cirkuláciou vzduchu cez žalúzie. Odsávací systém so vzduchotechnickými filtermi je určený na riešenie neštandardných situácií a bude spustený iba v prípade nameranej zvýšenej koncentrácie rádioaktívnych aerosólov vo vzduchu.
- počas normálnej prevádzky objektu nie je popísaná žiadna činnosť, ktorá by mohla generovať rádioaktívne kvapalné odpady a tým aj možné kvapalné výpuste rádioaktívnych látok do hydrosféry. Splašková voda zo sociálneho zariadenia hygienickej slučky je priamo pripojená na splaškovú kanalizáciu areálu. Záchytná nádrž s príslušnou špeciálnou kanalizáciou je vybudovaná na riešenie neštandardných situácií (voda zo záchytnej nádrže bude po prípadnom naplnení nádrže premeraná na prítomnosť rádioaktívnych látok a až potom bude buď prečerpaná do splaškovej kanalizácie resp. do prepravného kontajneru na prepracovanie do TSÚ RAO – BSC).

- ✓ **Povolené dávkové príkony na hranici objektu vyhovujú povoleným hodnotám určených legislatívou Slovenskej republiky pre ožiarenie obyvateľstva** (NV SR č. 345/2006 Z.z.) **a nemôžu mať žiaden vplyv na ožiarenie obyvateľstva okolitých štátov.**

Posudzovaná činnosť nebude pôsobiť negatívnymi vplyvmi na zložky životného prostredia susedných štátov.

V. Celkové hodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti na navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu alebo súvislú európsku sústavu chránených území (Natura 2000)

Navrhovaná činnosť je umiestnená v krajine, kde platí I. ochrany podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Nenachádzajú sa tu žiadne osobitné chránené územia s druhým až piatym stupňom ochrany, ani územia zaradené do európskej sústavy chránených území NATURA 2000. V blízkosti navrhovanej činnosti sa nachádza Chránené vtáčie územie Špačinsko-nižnianske polia, vyhlásené vyhláškou MŽP SR č. 27/2011 Z. z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Špačinsko-nižnianske polia.

V širšom okolí navrhovanej činnosti sa nachádzajú 2 chránené vtáčie územia (Sĺňava a Špačinsko-nižnianske polia), 3 chránené areály (Dedova jama, Malé Vážky a Trnavské rybníky), 6 prírodných rezervácií (Katarínka, Pod holým vrchom, Lančársky Dubník, Chríb, Orlie skaly a Sedliská) a chránená krajinná oblasť Malé Karpaty. Územiami európskeho významu Brezovské Karpaty a Sedliská.

Vzhľadom na vzdialenosť, umiestnenie a charakter navrhovanej činnosti aj predmetu ochrany uvedených chránených území, nie je predpoklad negatívneho vplyvu na predmet ich ochrany v súvislosti s realizáciou navrhovanej činnosti.

VI. ZÁVERY

1. Záverečné stanovisko k navrhovanej činnosti

Na základe komplexného posúdenia navrhovanej činnosti, predložených stanovísk, ako i stavu životného prostredia v dotknutom území, predpokladaných pozitívnych i negatívnych vplyvov navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia a navrhnutých opatrení na zmiernenie jej možných negatívnych vplyvov

s a o d p o r ú č a

realizácia jadrového zariadenia „**Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov**“ za predpokladu splnenia podmienok, uvedených v bode VI. 3 tohto záverečného stanoviska.

2. Odporúčaný variant

Na základe záverov komplexného posúdenia navrhovanej činnosti podľa zákona sa pre realizáciu odporúča variant navrhovanej činnosti uvedený v správe o hodnotení ako **Variant č. 1 „Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov“**, ktorý je lokalizovaný v Trnavskom kraji, okrese Trnava, na k. ú. Bohunice, vo vnútri areálu JAVYS, a.s., Jaslovské Bohunice na K. ú Bohunice na pozemku parcelné čísla: 701/82, 701/83, 701/84, 701/46.

Zastavaná plocha integrálneho skladu bude približne 7600 m², z čoho skladovacia kapacita integrálneho skladu predstavuje plochu asi 6050 m² (4 skladovacie moduly) a priestory pre prístavok spoločných prevádzok predstavuje 895 m².

Skladovacia kapacita Integrálneho skladu bude charakterizovaná maximálnym množstvom skladovaných rádioaktívnych odpadov (ďalej len „RAO“), ktorých celková aktivita je odhadovaná na maximálnu hodnotu 1×10^{18} Bq.

V sklade sa predpokladá skladovanie RAO v rôznych typoch obalových súborov aj v rôznych kombináciách.

V Integrálnom sklade RAO môže byť alternatívne uskladnených:

- 2500 kusov betónových kontajnerov o rozmere 1,7 x 1,7 x 1,7 m;
- 680 tienených kontajnerov typu CASTOR, ktorý predstavuje hrubostenný prepravný kontajner (cca 450 mm), ktorého telo je z materiálu zo šedej liatiny s guľôčkovým grafitom a vyznačuje sa veľmi vysokou pevnosťou a tuhosťou;
- 900 kusov ISO kontajnerov 20' DC čo je označenie, ktoré určuje jeho typové zaradenie, tzn. že kontajner je oceľový a je určený na skladovanie alebo prepravu suchých a pevných tovarov a materiálov. Tento typ kontajnera je vybavený dvomi až štyrmi **vetrákmi/prieduchmi**, ktoré zabezpečujú mikroventiláciu interiéru kontajnera. Kontajnery sú uložené vo 2 vrstvách;
- 45 000 ks pevných obalov 200 l MEVA sudov s RAO.

3. Odporúčané podmienky pre etapu výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Na základe posúdenia stavu životného prostredia v dotknutom území, výsledkov hodnotenia vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a na základe stanovísk dotknutých obcí, stanovísk dotknutých orgánov, výsledkov cezhraničných konzultácií a požiadaviek a podnetov domácej a zahraničnej verejnosti sa odporúčajú nasledovné podmienky pre realizáciu navrhovanej činnosti:

- 3.1 Riadiť navrhovanú činnosť podľa ustanovení zákona NR SR č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie (Atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- 3.2 Dodržať vyhlášku ÚJD SR č. 430/2011 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na jadrovú bezpečnosť jadrových zariadení pri ich umiestňovaní, projektovaní, výstavbe, uvádzaní do prevádzky, prevádzke, vyradovaní a pri uzatvorení úložiska, ako aj kritériá pre kategorizáciu vybraných zariadení do bezpečnostných tried.
- 3.3 Dodržať vyhlášku ÚJD SR č. 30/2012 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách pri nakladaní s jadrovými materiálmi, rádioaktívnymi odpadmi a vyhoretým jadrovým palivom.
- 3.4 Postupovať v zmysle ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z. o verejnom zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov a príslušných vyhlášok z dôsledku príslušnosti dodržiavania hľadísk radiačnej bezpečnosti, ktorú zabezpečuje dozorný orgán ÚVZ SR so sídlom v hlavnom meste Bratislava.
- 3.5 Dodržať nariadenie vlády SR č. 345/2006 Z. z. o základných bezpečnostných požiadavkách na ochranu zdravia pracovníkov a obyvateľov pred ionizujúcim žiarením.
- 3.6 Dodržať i v ďalších obdobiach ustanovenia zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a zákona NR SR č. 223/2001 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov a súvisiace a vykonávacie predpisy.
- 3.7 Dodržať všeobecné ustanovenia zákona NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon). Zabezpečiť dodržanie všetkých zákonných ustanovení na ochranu povrchových a podzemných vôd a ochrany pred povodňami.
- 3.8 Zaobchádzanie s nebezpečnými látkami a obzvlášť so škodlivými látkami musí byť v súlade s ustanoveniami § 39 zákona NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a vyhlášky MŽP SR č. 100/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní s nebezpečnými látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd.
- 3.9 Zohľadniť pripomienky Ministerstva vnútra SR, prezídia Hasičského a záchranného zboru a uviesť v projektovej príprave v príslušnej dokumentácii k navrhovanej činnosti, akými dekontaminačnými roztokmi a akými spôsobmi bude vykonávaná dekontaminácia v rámci prevádzky IS RAO.
- 3.10 Vyhodnocovať pravidelne všetky navrhované monitorovacie aktivity. Výsledky monitorovania pravidelne poskytovať dotknutým orgánom štátnej správy a verejnosti.
- 3.11 Využiť pri tvorbe bezpečnostnej dokumentácie výsledky zo záťažových testov zamerané na hodnotenie lokality Jaslovské Bohunice a *Mimoriadnu národnú správu Slovenskej republiky spracovanú v zmysle Dohovoru o jadrovej bezpečnosti* (ÚJD SR, apríl 2012) pre oblasť vonkajšie udalosti (seizmické, záplavy, extrémne poveternostné podmienky), ako aj výsledky hodnotení geologických a hydrogeologických pomerov a seizmicity územia zo štúdie realizovateľnosti pre nový jadrový zdroj.
- 3.12 Sprístupniť časť projektovej dokumentácie (ventilačné systémy) dotknutým obciam.
- 3.13 Vybrané výsledky bezpečnostných rozborov, ktoré boli predmetom obáv zainteresovanej verejnosti počas verejných prerokovaní a cezhraničných konzultácií, v primeranom rozsahu a zrozumiteľným spôsobom poskytnúť dotknutým obciam.
- 3.14 Zabezpečiť plnenie podmienok nariadenia vlády SR č. 396/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko.
- 3.15 Pri činnostiach, pri ktorých môžu vznikať prašné emisie znečisťujúcich látok ako sú emisie z dopravných a stavebných mechanizmov je potrebné vykonať opatrenia na obmedzenie ich vzniku v súlade so zákonom NR SR č. 137/2010 Z. z. o ovzduší a príslušných vyhlášok.

- 3.16 Dodržiavať povolené limitné hodnoty hluku podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí. V prípade prekročenia povolených limitov hluku neodkladne vykonať protihlukové opatrenia.
- 3.17 Predložiť v rámci spracovania projektovej dokumentácie a prevádzkovej dokumentácie verejnosti zrozumiteľný popis vzduchotechnických systémov inštalovaných v integrálnom sklade RAO, systém filtrácie a jej účinnosti, systém monitorovania aerosólov a systém napájania (ventilačné systémy) dotknutým obciam.
- 3.18 Spracovať bezpečnostnú dokumentáciu tak, aby bola preukázaná možnosť kontroly a prístupnosť k obalovým súborom uloženým v spodnej časti skladu.
- 3.19 Popísať v prevádzkovej dokumentácii podmienky prijateľnosti RAO do skladu, kontrolné postupy, spôsoby dostupnosti kontrol obalových súborov, činnosti pri riešení poruchových stavov, činnosti pri porušení limitov a podmienok a pod.
- 3.20 Zhodnotiť scenár pádu kontajnera alebo iného poškodenia obalových súborov pri ich oprave a ukladaní a možné prípadné následky úniku rádioaktívnych látok v bezpečnostnej správe, ktorá bude vypracovaná vo fáze projektovej prípravy integrálneho skladu v zmysle zákonov NR SR č. 541/2004 Z. z. atómový zákon a č. 355/2007 Z. z., o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 3.21 Zabezpečiť vyjadrenia oprávnenej právnickej osoby na posudzovanie technickej bezpečnosti (ďalej len „OPO“):
 - ✓ k technickej dokumentácii stavby pre stavebné povolenie podľa § 18 ods. 5 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov;
 - ✓ k projektovej, konštrukčnej technickej dokumentácii vyhradených technických zariadení v zmysle § 14 ods. 1 zákona č. 124/2006 Z. z. bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 3.22 Požiadat' Inšpektorát práce Nitra v zmysle § 5 vyhlášky MPSVaR č. 508/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými a ktorou sa ustanovujú technické zariadenia, ktoré sa považujú za vyhradené technické zariadenia o odborné stanovisko k dokumentácii, ktoré bude vydané na základe žiadosti o posúdenie konštrukčnej dokumentácie, ktorá má byť v súlade s bezpečnostnotechnickými požiadavkami.
- 3.23 Zaistiť bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (ďalej len „BOZP“) (§ 7 ods.3 písm. c) zákonom NR SR č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). Zaistiť bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (ďalej len „BOZP“) v rámci realizácie navrhovanej činnosti v časti 1.0 Programový rámec v ods. 2.8.3 Metodické pokyny a implementácia BOZP dopracovať povinnosti zamestnávateľa:
 - ✓ o minimálne bezpečnostné a zdravotné požiadavky na pracovisko podľa Nariadenia vlády SR č. 391/2006 Z. z.
 - ✓ o minimálne požiadavky na poskytovanie a používanie osobných ochranných prostriedkov podľa Nariadenia vlády SR č. 395/2006 Z. z.
 - ✓ o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci podľa Nariadenia vlády SR č. 355/2006 Z. z.

- ✓ o minimálne zdravotné a bezpečnostné požiadavky na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku podľa Nariadenia vlády SR č. 115/2006 Z. z. v znení Nariadenia vlády SR č. 555/2006 Z. z.
- 3.24 Neprekročiť v žiadnom prípade autorizované ročné limity pre výpuste rádioaktívnych látok vydané dozornými orgánmi.
- 3.25 Skladovanie odpadov v IS RAO obmedziť len na príjem, uskladňovanie rádioaktívnych odpadov z lokality Jaslovské Bohunice.
- 3.26 Doplniť okolie integrálneho skladu izolačnou zeleňou miestnej proveniencie a to v prípade, že to bude možné.
- 3.27 Zainteresovaným subjektom sa odporúča čo najskôr implementovať do praxe schválenú Stratégiu záverečnej časti mierového využívania jadrovej energie v oblasti riešenia konečnej etapy nakladania s vyhoretým palivom a rádioaktívnymi odpadmi neuložiteľnými. (Iniciovať súčinnosť navrhovateľa a dotknutých obcí pri úprave právnych predpisov, pri zmene potrebnej legislatívy).

4. Odôvodnenie záverečného stanoviska vrátane zdôvodnenia akceptovania alebo neakceptovania predložených písomných stanovísk k zámeru

Záverečné stanovisko bolo vypracované podľa § 37 ods. 1 a 2 a prílohy č. 12 zákona v súčinnosti s Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky a na základe správy o hodnotení Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov. Ďalšie informácie v procese posudzovania poskytli doplňujúce materiály a dokumenty súvisiace s činnosťou, stanoviská jednotlivých zainteresovaných subjektov vydané počas procesu posudzovania z krajiny pôvodu aj z dotknutých krajín (zo Slovenskej republiky, Českej republiky, Poľskej republiky, Ukrajiny, Maďarska a Rakúskej republiky), z výsledkov verejných prerokovaní (v Slovenskej republike a v Maďarskej republike), z konzultácií s dotknutými stranami podľa Čl. 5 Dohovoru Espoo (s Českou republikou, Maďarskom a Rakúskou republikou) ale aj v súvislosti s cezhraničným posudzovaním činnosti IS RAO, z vypracovaného odborného posudku podľa § 36 zákona, doplňujúcich materiálov a dokumentov a ďalších rokovaní s domácimi a zahraničnými konzultantmi posudzovateľa.

V rámci hodnotenia vplyvov na životné prostredie podľa zákona o posudzovaní boli zhodnotené tie vplyvy na životné prostredie, ktoré bolo možné v tomto štádiu poznania predpokladať a to predovšetkým s využitím skúseností zo zahraničia pri realizácii a prevádzke obdobných skladoch RAO.

Pri hodnotení podkladov a vypracovaní záverečného stanoviska sa postupovalo podľa ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z. MŽP SR dôsledne analyzovalo pripomienky a stanoviská od dotknutých subjektov a expertov. Opodstatnené pripomienky sú premietnuté do návrhu opatrení tzn. časť VI. 3. tohto záverečného stanoviska.

V rámci procesu posudzovania neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by po realizovaní opatrení navrhovaných v správe o hodnotení a záverečnom stanovisku závažnejším spôsobom ohrozovali zdravie občanov dotknutých obcí a pracovníkov a negatívne vplývali na životné prostredie zariadení v lokalite Jaslovské Bohunice.

Z Českej republiky bolo identifikovaných 20 stanovísk a z Rakúskej republiky odborne spôsobilá osoba identifikovala reprezentačných 13 nesúhlasných stanovísk k navrhovanej činnosti.

V rámci Slovenskej republiky bolo celkovo doručených 26 vyjadrení a stanovísk od zainteresovaných orgánov v procese posudzovania. Subjektov, ktoré sa písomne vyjadrili k navrhovanej činnosti odporúčajú navrhovanú činnosť buď bez pripomienok, alebo za dodržania podmienok, ktoré boli premietnuté do časti VI. 3. tohto záverečného stanoviska. Päť stanovísk od účastníkov procesu posudzovania bolo nesúhlasných, alebo mali zásadné pripomienky k realizácii činnosti. Predmetné pripomienky boli premietnuté v odporúčaníach navrhovanej činnosti, alebo boli rozanalyzované v záverečnom stanovisku.

V odporúčaniach v záverečnom stanovisku sú zohľadnené aj pripomienky zainteresovanej verejnosti zo Slovenskej republiky a Rakúska, najmä obavy z vplyvov vonkajších udalostí. Pripomienky zainteresovanej verejnosti sú zohľadnené aj v požadovanom rozsahu poprojektovej analýzy.

ÚJD SR považuje z pohľadu jadrovej bezpečnosti obidva varianty za vyhovujúce.

ÚVZ SR považuje z pohľadu radiačnej ochrany za optimálny variant 1 a nulový variant (ponechať problematiku v súčasnom stave) je z hľadiska zabezpečenia radiačnej ochrany v podmienkach Slovenskej republiky neprijateľný.

Opatrenia navrhované v správe o hodnotení a v záverečnom stanovisku vychádzajú z platných právnych predpisov, medzinárodných odporúčaní a vedeckých poznatkov a ich cieľom je zabezpečiť optimálne a rozumne dosiahnuteľné podmienky ochrany zdravia obyvateľov a životného prostredia a naplnenie racionálnych podnetov a požiadaviek dotknutých subjektov, ktoré boli prezentované počas posudzovania.

Odporúčanie realizácie navrhovanej činnosti vyplýva z nasledujúcich skutočností:

- ✓ Proces posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti *Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov (IS RAO)*, Jaslovské Bohunice preukázal prijateľnosť z hľadiska odbornej, legislatívnej a procesnej stránky.
- ✓ Nie sú negatívne stanoviská k navrhovanej činnosti zo strany dotknutých orgánov, dotknutých obcí a ich obyvateľov.
- ✓ Negatívne vplyvy navrhovanej činnosti boli vyhodnotené ako únosné a činnosť ako realizovateľná.
- ✓ Realizácia predmetnej činnosti je v súlade so schválenými strategickými dokumentmi Slovenskej republiky v oblasti energetiky a realizovaným vyradovaním jadrových elektrární V1 a A1.
- ✓ V procese posudzovania neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by po realizovaní opatrení navrhovaných v správe o hodnotení a záverečnom stanovisku závažnejším spôsobom ohrozovali životné prostredie alebo zdravie obyvateľov dotknutých obcí.
- ✓ Pre dotknuté územie má navrhovaná činnosť pozitívne sociálno-ekonomické vplyvy. Nevytvorí síce nové pracovné miesta, ale udrží doterajšiu zamestnanosť v dôsledku plynulejšieho postupu prác na vyradovaní JE A1 a JE V1 a stabilizuje, prípadne i zlepši životnú úroveň.
- ✓ Realizácia integrálneho skladu RAO umožní efektívnejšie čerpanie prostriedkov z fondu BIDSF určených na vyradovanie JE V1 a zaručí účelnosť a efektívnosť doteraz čerpaných prostriedkov.
- ✓ Po spoločnom verejnom prerokovaní správy podľa § 34 ods. 5 zákona č. 24/2006 Z. z., ktoré sa uskutočnilo v Jaslovských Bohuniciach dňa 29. 02. 2012 a po doplnení správy o hodnotení a následných konzultáciách navrhovateľa s dotknutými obcami, vydali obce dňa 16. 05. 2012 spoločné stanovisko, v ktorom súhlasia s realizáciou navrhovanej činnosti.
- ✓ Pri cezhraničnom posudzovaní (konzultáciách) nebol potvrdený cezhraničný vplyv a účastníci procesu cezhraničného posudzovania súhlasia s realizáciou navrhovanej činnosti alebo ju neodmietajú.
- ✓ Výstavba Integrálneho skladu RAO nevyžaduje zmenu dozornými orgánmi stanovených limitov výpustí v lokalite Jaslovské Bohunice a ani neovplyvní potenciálne následky analyzovaných referenčných havárií pre túto lokalitu.
- ✓ Realizácia navrhovanej činnosti nepredpokladá zvýšenie úväzkov efektívnej dávky pre obyvateľstvo v porovnaní s existujúcimi a legislatívne stanovenými obmedzeniami.

Navrhovaná činnosť je v súlade so schválenou *Stratégiou záverečnej časti jadrovej energetiky* (a návrhom novej *Stratégie záverečnej časti mierového využívania jadrovej energie*). Stratégia prešla v roku 2008 posudzovaním vplyvov návrhov strategických

dokumentov s celoštátnym dosahom na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. a bola schválená uznesením vlády SR č. 328 zo dňa 21. 05. 2008.

*Správa o hodnotení vplyvov vyradovania JE V1 na životné prostredie*² podľa zákona č. 127/1994 Z. z. o posudzovaní vplyvov navrhovaných činností na životné prostredie v znení zákona č. 391/2000 Z. z. uvažovala s výstavbou IS RAO vo všetkých variantoch uvažovanej činnosti. Záverečné stanovisko MŽP SR č. 8935/06-3.5/hp³ zo dňa 07. 03. 2007 z posudzovania vplyvov k uvedenej navrhovanej činnosti odporúčalo realizovať *variant č. 1 bezprostredné vyradovanie JE V1* s podmienkou vybudovania *Integrálneho skladu RAO* v Jaslovských Bohuniciach (v areáli JAVYS, a.s.) pre odpady neuložiteľné v RÚ RAO Mochovce.

Navrhovaná činnosť je v súlade s činnosťami prebiehajúcimi v areáloch jadrových zariadení v Jaslovských Bohuniciach. Po ukončení energetickej prevádzky a etape ukončovania prevádzky blokov JE V1, na základe *Rozhodnutia ÚJD SR č. 400/2011 Povolenie na I. etapu vyradovania jadrového zariadenia 1. a 2. bloku JE V1* zo dňa 20. 07. 2011, začalo vyradovanie JE V1. Tým sa zväčšil význam a potreba integrálneho skladu, lebo okrem vplyvu na harmonogram postupu prác vyradovania JE A1 bude jeho prípadné nerealizovanie významným spôsobom ovplyvňovať aj plynulosť vyradovania JE V1.

5. Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy:

Rozsah poprojektovej analýzy je navrhnutý s cieľom overiť úroveň dosiahnutého súladu medzi skutočnými a predpokladanými vplyvmi činnosti na jednotlivé dotknuté zložky životného prostredia, zistiť možné odlišnosti skutočných vplyvov od predpokladov uvádzaných v správe o hodnotení a zabezpečiť na tomto základe zmenu alebo doplnenie opatrení na zmiernenie negatívnych vplyvov navrhovanej činnosti.

Vykonávateľ posudzovanej činnosti je podľa § 39 ods. 1 zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. povinný zabezpečiť jej sledovanie a vyhodnocovanie, najmä:

- systematicky sledovať a merať jej vplyvy,
- kontrolovať plnenie všetkých podmienok určených v povolení a v súvislosti s vydaním povolenia navrhovanej činnosti a vyhodnocovať ich účinnosť,
- zabezpečiť porovnanie predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení činnosti so skutočným stavom.

Nasledovný rozsah poprojektovej analýzy sa odporúča pre overenie miery súladu medzi skutočnými a predpokladanými vplyvmi činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia a na tomto základe následné zabezpečenie úpravy alebo doplnenia opatrení na zmiernenie negatívnych vplyvov činnosti:

5.1 Zabezpečiť pravidelné porovnanie všetkých predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení so skutočným stavom a to v rozsahu a lehotách určených v legislatívnych predpisoch a príslušným povoľujúcim orgánom.

5.2 V prípade zistenia negatívnych odchýlok skutočného stavu od predpokladaných vplyvov (na základe ktorých bola činnosť schválená), je podľa § 39 ods. 3 zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. ten kto navrhovanú činnosť vykonáva povinný zabezpečiť realizáciu opatrení k zosúladieniu tohto stavu s podmienkami určenými v povolení navrhovanej činnosti.

5.3 Predkladať závery z monitorovacích prác príslušným dozorným orgánom a zabezpečiť ich zverejňovanie tak, aby obyvatelia dotknutých obcí mali možnosť oboznámiť sa s možným vplyvom činnosti na stav kvality životného prostredia.

² Matejovič I. a kol.: Správa o hodnotení vplyvov vyradovania JE V1 na životné prostredie. Projekt BIDSF B6.2. EWN STM-POWER, Trnava, 2006.

³ Platnosť záverečného stanoviska bola predĺžená do 30.11. 2012 rozhodnutím MŽP SR č.2332/2010 – 3.4/hp zo dňa 29. 11. 2010.

- 5.4 Monitorovať podmienky ochrany zdravia pri práci a požiarno-bezpečnostné podmienky.
- 5.5 Na vnútropodnikovej úrovni prevádzkovateľ zabezpečí pravidelnú kontrolu účinnosti realizácie všetkých prijatých opatrení týkajúcich sa vplyvov na životné prostredie a opatrení prijatých na zmiernenie negatívnych účinkov na životné prostredie.
- 5.6 Zabezpečovať periodické hodnotenia bezpečnosti počas prevádzky podľa ustanovení Vyhlášky ÚJD SR č. 33/2012 Z. z. o pravidelnom, komplexnom a systematickom hodnotení jadrovej bezpečnosti jadrových zariadení. V rámci neho vykonať komplexné zhodnotenie programu monitorovania za celé obdobie monitorovania a na jeho základe prípadne upraviť návrh monitorovania na ďalšie obdobie.

Doba trvania poprojektovej analýzy je určená v programe monitorovania, schválenom príslušným povoľovacím orgánom a potrvá minimálne počas celej doby existencie Integrálneho skladu rádioaktívnych odpadov.

Monitorovanie by mali vykonávať vlastné útvary navrhovateľa (prevádzkovateľa), ako aj iné oprávnené špecializované organizácie tak, aby bolo možné získať komplexný obraz o kvalite životného prostredia v oblasti dotknutej navrhovanou činnosťou.

Výsledky meraní bude potrebné vyhodnocovať z hľadiska dodržiavania povolených limit.

Kontrolu dodržiavania stanovených podmienok vykonávať tak, že závery správ z monitorovacích prác bude navrhovateľ pravidelne predkladať príslušnému kontrolnému orgánu. Okrem toho ich bude prostredníctvom obecných úradov dotknutých obcí zverejňovať tak, aby sa obyvatelia obcí mohli oboznámiť so stavom kvality životného prostredia okolia, v ktorom žijú a(lebo) pracujú.

Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti nie je požadovaný rozsah poprojektovej analýzy obmedzený určitou dobou trvania a bude trvať prakticky po celú dobu prevádzky navrhovanej činnosti.

Ak sa v zmysle § 39 ods. 3 zákona o posudzovaní zistí na základe operatívneho vyhodnocovania výsledkov monitorovania, že skutočné vplyvy činnosti posudzovanej podľa tohto zákona sú horšie, než sa uvádza v správe o hodnotení navrhovanej činnosti, navrhovateľ má zabezpečiť opatrenia na zosúladenie skutočného vplyvu s vplyvom uvedeným v správe k navrhovanej činnosti. Na túto povinnosť by mal povoľujúci orgán navrhovateľa upozorniť podľa zákona NR SR č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

6. Informácia pre povoľujúci orgán o zainteresovanej verejnosti

V následných konaniach o povolení činnosti podľa osobitných predpisov má zainteresovaná verejnosť podľa § 24 zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení zákona NR SR č. 145/2010 Z. z. a zákona NR SR č. 408/2011 Z. z. postavenie účastníka konania.

Zainteresovaná verejnosť je verejnosť, ktorá má záujem alebo môže mať záujem na postupoch environmentálneho rozhodovania. Zainteresovanou verejnosťou môže byť najmä fyzická osoba podľa § 24a, právnická osoba podľa § 24b alebo § 27, občianska iniciatíva podľa § 25 a občianske združenie podporujúce ochranu životného prostredia podľa § 26.

V procese posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti „*Integrálny sklad rádioaktívnych odpadov (IS RAO)*“ na k. ú. Bohunice bola zainteresovanou verejnosťou tá, ktorá je uvádzaná aj v tomto záverečnom stanovisku, a ktorá sa prihlásila na MŽP SR ešte do vydania záverečného stanoviska. Jedná sa o subjekty:

- ✓ Greenpeace Slovensko, občianske združenie, zastúpené Ing. Andreou Zlatňanskou, Vančurova 7, P. O. BOX 58, 814 99 Bratislava.
- ✓ Združenie obcí ZMO, regiónu JE Jaslovské Bohunice, Trhová 2, 917 00 Trnava – (zostupujúce obce: ● Jaslovské Bohunice, Obecný úrad v Jaslovských Bohuniciach, 919 30 Jaslovské Bohunice; ● Obec Veľké Kostoľany, Obecný úrad vo Veľkých Kostoľanoch, M. R. Štefánika, popis. č.: 800/1,

922 07 Veľké Kostol'any; ● Obec Malženice, Obecný úrad v Malženiciach, popis. č.: 294, 919 29 Malženice; ● Obec Pečeňady, obecný úrad v Pečeňadoch, popis č. 93, 922 07 Veľké Kostol'any; ● Obec Žlkovce, Obecný úrad v Žlkovciach, popis. č.: 158, 920 42 Červeník; ● Obec Ratkovce, Obecný úrad v Ratkovciach, popis. č.: 97, 920 42 Červeník; ● Obec Nižná; Obecný úrad v Nižnej, popis. č.: 80, 922 06 Nižná; ● Obec Radošovce, Obecný úrad v Radošovciach, popis č. 70, 919 30 Jaslovské Bohunice).

✓ Mesto Trnava v zastúpení primátora mesta, Trhová 3, 917 71 Trnava.

Ďalšie právnické osoby, ktoré sa hlásia k účasti na procese posudzovania za dotknuté obce doručili stanoviská až po termíne pripomienkovania správy o hodnotení podľa § 35 zákona o posudzovaní aj po termíne pripomienkovania doplnenia správy o hodnotení.

- Obec Smolenice, Obecný úrad, 919 04 Smolenice;
- Obec Bohdanovce nad Trnavou, Obecný úrad, 919 09 Bohdanovce nad Trnavou;
- Obec Dubovany, 922 08 Dubovany č.200;
- Obec Zeleneč, Školská 224/5, 919 21 Zeleneč;®
- Obec Zemianske Sady, 925 54 Zemianske Sady;
- Mesto Leopoldov, Mestský úrad Leopoldov, Hlohovská cesta 104/2, 920 41 Leopoldov;
- Obec Čhtelnica, Nám.1.mája 495/52, 922 05 Čhtelnica;

VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
odbor hodnotenia a posudzovania
vplyvov na životné prostredie
Ing. Helena Ponecová

v spolupráci s

Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky
so sídlom v Bratislave
doc. MUDr. Ivan R o v n ý, PhD., MPH
hlavný hygienik SR

2. Potvrdenie správnosti údajov

RNDr. Gabriel N i ž ň a n s k ý
riaditeľ odboru environmentálneho posudzovania
Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Bratislava, 10. 09. 2012